

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ακαδημία Πλάτωνος Η Πολιτεία και ο Πολίτης

**Εκπαιδευτικά Προγράμματα βραχείας
διάρκειας για Ενήλικους Πολίτες
(2012-2015)**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα βραχείας διάρκειας για Ενήλικους Πολίτες

Θεματικά Πεδία:

- ⦿ Φιλοσοφία και Σύγχρονη Προοπτική
- ⦿ Επιστήμες και Τεχνολογία
- ⦿ Πολιτισμός και Δημιουργία
- ⦿ Πολίτης και Πολιτεία

Μερικοί αριθμοί....

- ⦿ 3 χρόνια Εκπαιδευτικά Προγράμματα
- ⦿ 472 τμήματα
- ⦿ Περισσότερες από 18.000 ώρες διδασκαλίας
- ⦿ Περισσότεροι από 8.500 επωφελούμενοι και επωφελούμενες

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Ένα δείγμα από:

- ⦿ **Ατομικές και ομαδικές εργασίες**
- ⦿ **Στιγμιότυπα εργαστηρίων (workshops)**

Η παρουσίαση αυτή ούτε φιλοδοξεί ούτε ποτέ θα μπορούσε να αποτυπώσει την πληθώρα και την ποικιλία των έργων και των προσπαθειών που έγιναν στο πλαίσιο των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του έργου «Ακαδημία Πλάτωνος».

Η συλλογή και η επιμέλεια του περιεχομένου της παρουσίασης έγιναν με την πολύτιμη συνεισφορά των διδασκόντων των Προγραμμάτων.

Θεματική Ενότητα 1.1

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΑΝΤΙΝΟΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Διδάσκων: **Κώστας Σπηλιώτης**

Η (ανα)γέννηση του δημόσιου χώρου στη νεωτερικότητα

Κώστας Σπηλιώτης

Εργαστήριο «Εικόνες και αισθήσεις της πόλης»

Στο πλαίσιο του σεμιναρίου για τον (πολιτικό) δημόσιο χώρο από την αρχαιότητα μέχρι τους νεώτερους χρόνους, πραγματοποιήθηκε το εργαστήριο με θέμα «Εικόνες και αισθήσεις της πόλης». Η βασική ιδέα συνίστατο στο να συλλέξουν οι διδασκόμενοι φωτογραφικό υλικό, εικόνες από τις εικαστικές τέχνες, ποιήματα, ή αποσπάσματα κειμένων (λογοτεχνικών, φιλοσοφικών, ανθρωπολογικών κ.τ.λ.), ή να καταγράψουν προσωπικές τους μαρτυρίες που να έχουν σχέση με μία πόλη και τους ανθρώπους της, ανεξαρτήτως εποχής, κοινωνίας ή κουλτούρας. Η παρουσίαση των υλικών στην τάξη αποτέλεσε αφορμή για το άνοιγμα συζητήσεων γύρω από διάφορα θέματα, όπως «η αρχιτεκτονική ως συλλογική μνήμη», «η δημόσια συμπεριφορά των πολιτών», «μετανάστες και πάρκα», «τρίτη ηλικία και παιδιά», «ο έρωτας στην πόλη».

«Εικόνες και αισθήσεις της πόλης»

Δ. Κάκκα

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Νέος Κόσμος

Λόφος Φιλοπάππου

Λεωφόρος Αλεξάνδρας

Λεωφόρος Αλεξάνδρας

Πάρκο Τρίτση

Πάρκο Τρίτση

Βασιλίσσης Σοφίας

Πλάκα

Πλάκα

Νέα Σμύρνη

Νέα Σύμνη

Πεδίον του Άρεως

Πεδίον του Άρεως

Πεδίον του Άρεως

Σεπόλια

Ακαδημία Πλάτωνος

Ακαδημία Πλάτωνος

Ακαδημία Πλάτωνος

Μεταξουργείο

Μεταξουργείο

Βοτανικός

Βοτανικός

ΚΤΕΛ Κηφισού

Σταθμός Λαρίσης

Σταθμός Λαρίσης

Κεραμεικός

Κεραμικός

Θεματική Ενότητα 1.2

ΑΞΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Διδάσκοντες: Ξένια Γεωργοπούλου,
Χρήστος Γρηγορίου,
Υβόν Κοσμά,
Κατερίνα Μελισσινού,
Ιάκωβος Σταϊνχάουερ

Στο Αίθριο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου έκθεση της Δάφνης Αγγελίδου «Ψηφιδωτά του Σήμερα»

«Σα να χτίζει ένα τοίχο» φτιάχνει τα ψηφιδωτά της η Δάφνη Αγγελίδου. Οι φράχτες, τα χωράφια, οι πεζούλες, τα σπίτια της Μάνης, αλλά και οι δρόμοι που χωρίζουν τα σπίτια της πόλης, αποκαλύπτουν την πέτρινη ουσία τους κάτω από το γυμνό ήλιο της μανιάτικης φύσης ή από τα νυχτερινά φώτα των δρόμων και από τις ανοιγμένες ομπρέλες των στεγανωμένων περαστικών.

Άνυδρο τοπίο και πόλη αποκαλύπτουν πλευρές της πέτρινης υφής τους δίπλα στα ακρωτηριασμένα αρχαία αγάλματα του αιθρίου του Αρχαιολογικού Μουσείου. Εγκιβωτισμένοι τόποι με την απόλαυση της ετεροτοπίας στο κέντρο της Αθήνας..

**Στο Αίθριο του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου έκθεση της
Δάφνης Αγγελίδου «Ψηφιδωτά του Σήμερα»**

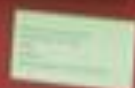
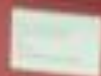

Στο Μουσείο Μπενάκη έκθεση του Κυριάκου Κατζουράκη

Η γένεση των σύγχρονων πόλεων είναι άρρηκτα δεμένη με τη γένεση του κινηματογράφου και της φωτογραφίας. Οι μεγάλες διαστάσεις αυτών των έργων εισάγουν στη διαδικασία του θεάτρου και του κινηματογράφου. Αναδεικνύουν και τη σκηνικότητα ενός τέμπλου. Του μνημειώδους «Τέμπλου-Οίκου Ανοχής» (1991-1994) όπου συνυπάρχουν η ζωγραφική, το θέατρο, ο κινηματογράφος και η μουσική. Το παρελθόν και η ιστορία, συστατικά της αύρας μιας πόλης, εδώ αποτυπώνονται σαν καρέ ενός φιλμ στα τετράγωνα πλαίσια του τέμπλου, ενώ σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χώρο προβάλλονται αποσπάσματα από τις ταινίες του Κατζουράκη.

Στο Μουσείο Μπενάκη έκθεση του Κυριάκου Κατζουράκη

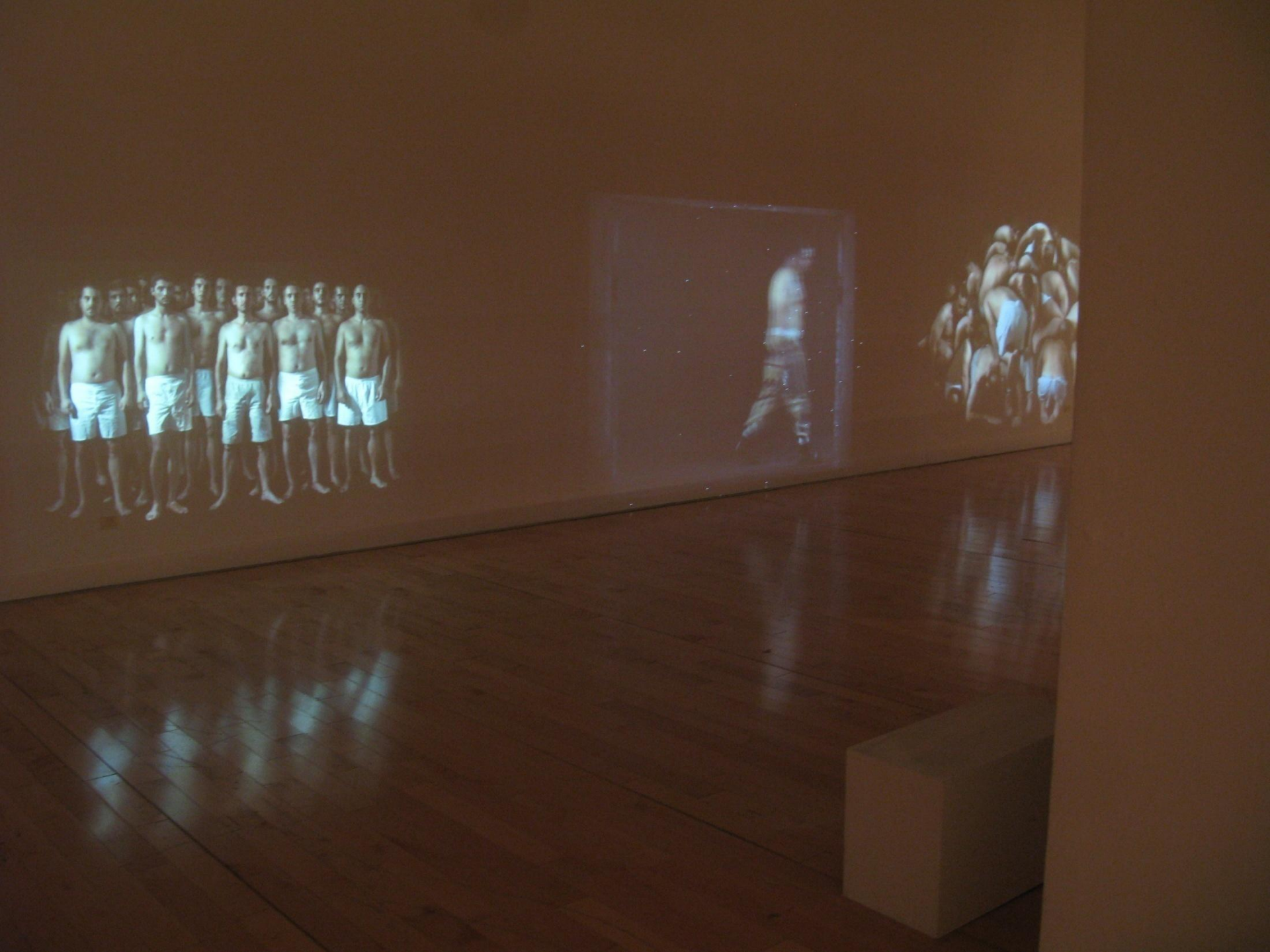

ΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ
1963 - 2013

ΓΡΑΦΙΚΗ • ΘΕΑΤΡΟ • ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ
ΥΡΙΑΚΟΣ ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ. WORKS 1963-2013. GRAPHICS • THEATRE • CINEMA

Θεματική Ενότητα 1.2

ΑΞΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Ξένια Γεωργοπούλου

Εργαστήριο: «Φτιάχνοντας μια δική μας Ουτοπία»

Αφού μελετήσαμε στην τάξη συγκριτικά την *Πολιτεία* του Πλάτωνα και την *Ουτοπία* του Τόμας Μορ, οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και συνέθεσαν τρεις επιμέρους πολιτείες, από τις οποίες προέκυψε τελικά μια νέα ιδανική πολιτεία, όπως θα την ήθελαν με τα κριτήρια του σήμερα.

«Η δική μας Ουτοπία» – Ομάδες Εργασίας

(A)

Εργασία: δυνατότητες = φύλο (εξοργία)
: + υπαλληλικά (υπηρεσίες) + έναρξη
Εκπαίδευση = 6-7 ετών, δωρεάν, διά βίου
: γράμματα + τέχνες ἀμύλλα
+ παλαική + θεωρητική
πρακτική εφαρμογή - οικονομική
Δικαιοσύνη: άμεση απόδοση
υποχρεωτική εργασία
+ προς όφελος των υπηκόων κοιν. οφείλων.
Οργάνωση: αυταρχική
Εξουσία: όχι εκτελεστική - εκτελεστική - αμείβη
+ δημοκρατία
+ συμμετοχή πολιτών
Αγαθή = κοινές αποδόσεις
: ανταλλάγματα
Ομοιοτητα: προσαμία περιβάλλοντος
Ταξίδια = υποχρεωτικά! (νέες ιδέες) + μετέδωσαν
Τεκνογονία: για αποδότης απαραίτητα
Αντικείμενα: ελευθερία
Νομοθεσία: οριοθέτηση ελευθεριών
+ καθορισμένη ισχύς

(B)

Αρατική κοινωνία + ανακατανομή πλούτου - χρήμα
Εκπαίδευση: γρήγορα + μαθηματικά
Επιστήμες των παιδιών
Καταδύσεις + εκδόσεις
Γράμματα + τέχνες - όχι υπαρκτός
μόλις αυτές + αρχές (θεολογ., αθλητική)
Εργασία: τακτικές κοινότητες, παροχές δωρεάν
: υπηρεσίες - αγαθή (υπαλληλικά)
: + εθελοντική εργασία - δωρεάν έργα
ΜΗΜ: (δωρεάν + όχι Ι.Κ. (ποδοίχατο)
: ενέδικο υπάριο + ευχαρίστηση
Εμπόριο: ανταλλακτικό
Διατροφή: μεσογειακή - δύο κρέας
Ευθυμία = επενδυμένα + χρηματικά ενδύματα
Δικαιοσύνη: ; νόμοι ή εκπαίδευση;
Εξουσία = καθύπερθε ή συνέθεση;
: εξουσιασμός ή αποδοχή;

(Γ) (μα)

Επάρκεια πόρων
Ανταλλακτική οικονομία
Νόμισμα = αργύρα επόχης + χρήμα (παροχές υπηρεσιών)
Αρχές: διαδοχικότητα, ισονομία, πρόβαση όλων
σε δομές της πολιτείας
Παιδιά: δαδόμενες, μόρφωση, + κοινωνική ευθύνη
Αναζήτηση στη θέση αποδόσεων.
Εργασία στην οικονομία αξιοπρεπής.
Εξουσία: άμεση, αυταρχική, αντιπροσωπευτική
Πρόβαση στη θέση αποδόσεων.
Αντικείμενα πρόβαση στην επιμέλεια.
Σε κοινές παροχές.
Γεν. κατανομή αγαθών. (+ της εθν.)
Παίγμα πρόβαση στην εργασία.

Γιας ευκαιρίες
παραδοχ. αξιοπ.

Γόρτυρα : ⁷ αταξική κανονία

- : ίση κατανομή του πλούτου
- : εργασία για όλους
- : δικαίωμα συμμετοχής για κοινά για όλους
- : ίσες ευκαιρίες στην εκπαίδευση

Εξουσία : όχι κατανομημένη, αριστοκρ.

- : εκλογές - δικαίωμα εκλέγειν & εκλέγεσθαι για όλους
- : ίση συμμετοχή για κοινά

Δικαιοσύνη : άμεση απόδοση

- : διαδοροποίηση από εκτελεστική εξουσία
- : καταναγκαστική εργασία προς όφελος ...
- : εξοπλισμός ως έσοδα πλούτου

Εκπαίδευση : υποχρεωτική, δωρεάν, για είν, ανδρασ. & δεσ. επιστ. για όλους

- : + τέχνες + πρακτική εκπαίδευση + θεωρητική
- : + "αμυντική" εκπαίδευση για όλους
- : αρχές (εθελ., εθελ.) προώθηση πορνείας.

Οικονομία : ανταλλακτική + στο εμπόριο + χρήματα για παροχή υπηρεσιών

Θρησκεία : ανεξαρτησία

Αειδιονική : ελευθερία

Ξένος : δικαίωμα στην εργασία + στις παροχές
: δικαίωμα εκλέγειν & εκλέγεσθαι (κρίνεται : πλάτωνα, συμμετοχή σε κοινές δραστηριότητες, γενική ευνομήρηση) + ιδιότητα πλούτου για 6 χρόνια

Παιχνίδι ρόλων στην Ακαδημία Πλάτωνος

Στον αρχαιολογικό χώρο της Ακαδημίας
Πλάτωνος ιστορικά και φανταστικά πρόσωπα
ζωντανεύουν μέσ' από ένα παιχνίδι ρόλων. Ο
Πλάτωνας και ο Ραφαήλ Μωρολόγος του
Τόμας Μορ, η αριστοφανική Πραξαγόρα και ο
σαιξπηρικός Γκονζάλο περιγράφουν ο καθένας
και μια διαφορετική ιδανική πολιτεία, ενώ ο
Οθέλλος, ο Πρίγκιπας του Μαρόκου και ο
Σάυλοκ ξεπηδούν μέσ' από τα έργα του
Σαίξπηρ, όπως και ο Βαραβάς του Μάρλοου,
για να μας συστηθούν, σκιαγραφώντας την
δική τους εκδοχή της κοινωνικής συνύπαρξης.

Θεματική Ενότητα 1.2

**ΑΞΙΕΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΚΑΙ
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ**

Θεματική Ενότητα 1.4

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΑ

Διδάσκουσα: Υβόν Κοσμά

Διδάσκων: Γιώργος Διακουμάκος

Η Αισθητική και η Πόλη: Μια φωτογραφική διαδρομή στην Αθήνα

Η κεντρική ιδέα

Σε μια περίοδο βαθιάς οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και θεσμικής κρίσης όπως η σημερινή, ο δημόσιος χώρος δεν αποτυπώνει απλώς τις δραματικές αλλαγές στην καθημερινότητα των κατοίκων της, αλλά γίνεται επίσης αντικείμενο ενεργητικής διεκδίκησης και επαναδιαπραγμάτευσης. Είτε ως απάντηση στον διευρυνόμενο ολοκληρωτισμό και την καταστολή, είτε ως προσπάθεια ανάδειξης μιας διαφορετικής όψης της ζωής στην Αθήνα, αναδύονται διαρκώς μικροί πόλοι αντίστασης, είτε πρόκειται για graffiti, εικαστικές παρεμβάσεις, θέατρο δρόμου κ.ο.κ. Παράλληλα, οι παρεμβάσεις αυτές συνυπάρχουν άλλοτε διαλογικά και άλλοτε συγκρουσιακά με τα διάφορα μνημειακά στρώματα που συγκροτούν την «πολιτισμική κληρονομιά» της πόλης, επανανοηματοδοτώντας τα. Μέσω της διαδικασίας αυτής ο δημόσιος χώρος γίνεται επίσης μέσο επαναδιαπραγμάτευσης της σχέσης και της πρόσληψης του παρελθόντος της πόλης.

Η κεντρική ιδέα πίσω από το συγκεκριμένο εργαστήριο είναι να αναδειχθούν αυτές τις εικαστικές/αισθητικές παρεμβάσεις και να σχολιαστούν κριτικά ως προς τον τρόπο με τον οποίο συμμετέχουν δυναμικά στη διαδικασία πρόσληψης της πόλης. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να αναπαραστήσουν αυτή τη βιωμένη εμπειρία μέσα από φωτογραφίες, που θα αποτυπώνουν την υποκειμενική τους πρόσληψη. Μέσα από αυτές τις φωτογραφίες ελπίζουμε να αναδείξουμε το πνεύμα των καιρών, και μέσα από την αλληλεπίδραση μεταξύ μας να ανακαλύψουμε και μια εναλλακτική και δημιουργική οπτική της πόλης, η οποία συχνά είτε απουσιάζει είτε αποσιωπάται από τις κυρίαρχες ή επίσημες αναπαραστάσεις της.

Οι φωτογραφίες

Σχετικά με τις φωτογραφίες, η ιδέα είναι να αποτελούν υποκειμενική και αυθόρμητη αποτύπωση του τρόπου με τον οποίο τα υποκείμενα προσλαμβάνουν αυτή την “άλλη” όψη της Αθήνας. Υπό αυτή την έννοια δεν απαιτείται κάποια ειδική γνώση ή κάποιος ιδιαίτερος εξοπλισμός. Απεναντίας προτιμάται η φωτογράφιση με κινητό τηλέφωνο και η ψηφιακή επεξεργασία της εικόνας με ανάλογο λογισμικό (π.χ. instagram, photoshop), διότι τα φίλτρα, η αλλαγή του χρώματος ή ή όποια άλλη παρέμβαση στην αρχική φωτογραφία συνιστούν ένα επιπλέον εργαλείο έκφρασης της υποκειμενικής αντίληψης του/της φωτογράφου, καθώς και ένα πρόσθετο επίπεδο νοηματοδότησης (μετα-αφήγηση).

Η Αισθητική και η Πόλη: Μια φωτογραφική διαδρομή στην Αθήνα

Στόχος του workshop

Σύνδεση της θεωρητικής γνώση με τις σύγχρονες συνθήκες και προβληματικές:

- Αποτύπωση των αλλαγών στην Αθήνα και την ελληνική κοινωνία
- Ανάλυση του υλικού που θα προκύψει με βάση τα μεθοδολογικά εργαλεία και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του μαθήματος

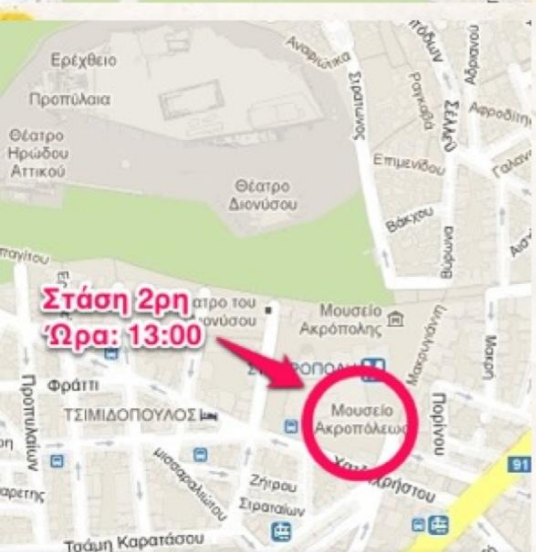
Υλοποίηση του workshop

1^η Φάση

- *Φωτογραφίζουμε την Αθήνα*

2^η Φάση

- *Παρουσίαση και Ανάλυση*

Εργαστήρι 12.1

Η αφετηρία του περιπάτου είναι το κτίριο της Αιόλου στις 11. Αν κάποιος/α χαθεί ή θέλει να μας συναντήσει αργότερα, υπάρχουν 3 ενδιάμεσες στάσεις.. Θα επιστρέψουμε στην Αιόλου στις 15:00

Εξοπλισμός:

1. Ψηφιακή μηχανή (ή τηλέφωνο με κάμερα)
2. Άνετα παπούτσια
3. Αν το επιτάσσει ο καιρός αδιάβροχο καθώς ο περίπατος θα διεξαχθεί κανονικά.

Γλώσσα και Φωτογραφία: Φωτογραφίζουμε και αναλύουμε την Αθήνα

Η κεντρική ιδέα

Η φωτογραφία δεν είναι μια αντανάκλαση της πραγματικότητας. Η φωτογραφία είναι μια μορφή γλώσσας η οποία, όπως και οι γλώσσες που μιλάμε ή γράφουμε, λειτουργεί σαν σύστημα επικοινωνίας που χρησιμοποιεί σημεία για να αναπαραστήσει και να κατασκευάσει την πραγματικότητα. Γι' αυτό η φωτογραφία χρησιμοποιείται κατά κόρον σε συνδυασμό με άλλες γλώσσες για να μεταδώσει πολύ πιο ισχυρά μηνύματα από αυτά που μπορεί να δημιουργήσει η χρήση μόνο της ομιλίας ή της γραφής, όπως φαίνεται από την εφαρμογή της στα μέσα ενημέρωσης και στη διαφήμιση. Έτσι, με αυτό το εργαστήριο θα εξετάσουμε πως η φωτογραφία λειτουργεί σαν σύστημα σημείων μέσω της φωτογράφισης της Αθήνας από τους μαθητές/τριες, οι οποίοι/ες θα κατασκευάσουν τη δική τους οπτική της πόλης μέσω της γλώσσας της φωτογραφίας.

Οι φωτογραφίες

Αντικείμενο της φωτογράφισης αποτελεί η ίδια η πόλη στην οποία βιώνουμε. Η διαρκής υποβάθμιση λόγω της κρίσης αποτυπώνεται συνολικά στον πολεοδομικό ιστό του ιστορικού κέντρου της Αθήνας με διαφορετικές μορφές και σημεία. Τα σημεία αυτά έχουν ένα σαφές σημανόμενο: την ίδια την κρίση. Παρ' όλα αυτά, τα σημαίνοντα της κρίσης –το πως δηλαδή η κρίση εκφάνεται- λειτουργούν ως σημεία δεύτερου επιπέδου, τα οποία παραπέμπουν στις νέες κοινωνικές σχέσεις και σταθερές οι οποίες δημιουργούνται και κρυσταλλώνονται ακριβώς λόγω των νέων δεδομένων στην βασική επιδίωξη της επιβίωσης. Επιπρόσθετη παράμετρος είναι πως το εργαστήριο θα διεξαχθεί κατά τη διάρκεια προεκλογικής περιόδου, οπότε εκτός από την αποτύπωση της κρίσης θα υπάρχει έντονη πολιτικοποίηση που θα καταγράφεται σημειωτικά στο χώρο μέσω αφισών, πανό και εκλογικών περιπτέρων.

Οι φωτογραφίες από το κέντρο της Αθήνας επιδιώκεται να αναδείξουν όχι μόνο τον πλουραλισμό των εκφάνσεων της κρίσης και της πολιτικής, αλλά κυρίως την υποκειμενική οπτική του/της φωτογράφου απέναντι στο φαινόμενο. Τα απαραίτητα μέσα για την τέλεση της άσκησης δεν είναι παρά τα απλούστερα: μία οποιαδήποτε ψηφιακή φωτογραφική μηχανή ή ένα κινητό τηλέφωνο.

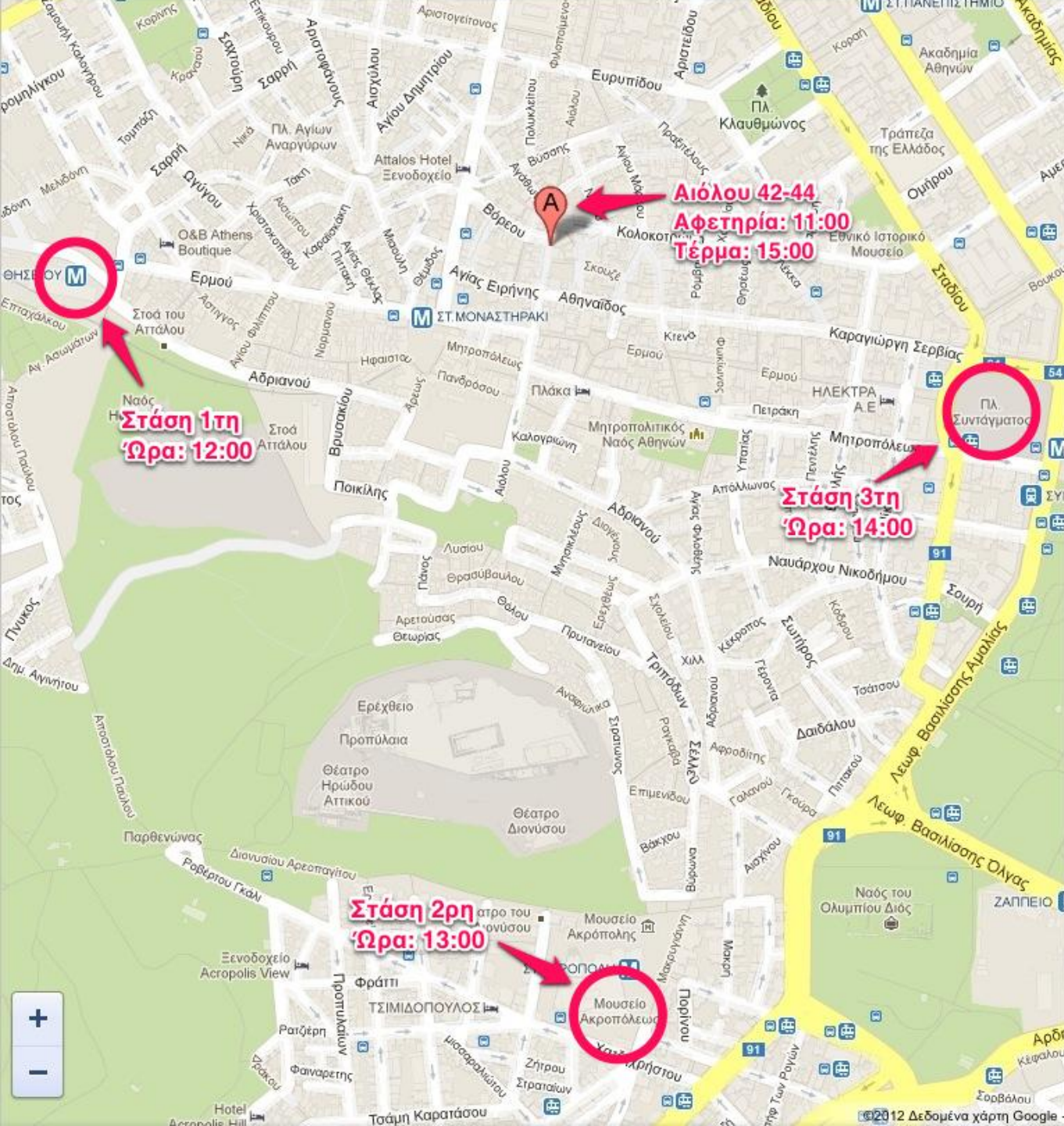
Γλώσσα και Φωτογραφία: Φωτογραφίζουμε και αναλύουμε την Αθήνα

Στόχος εργαστηρίου

Η σύνδεση μεταξύ των θεωρητικών σχημάτων που αναλύονται στα μαθήματα και της πράξης με τη μορφή της παραγωγής μέσων και τρόπων επικοινωνίας. Κατά συνέπεια, η διαδικασία αποτύπωσης της κρίσης στο αστικό περιβάλλον αφενός εκκινεί από τη θεωρία παραγωγής επικοινωνίας με μονάδα σημασίας το σημείο και αφετέρου θα αποφέρει ένα υλικό το οποίο θα αναλυθεί και θα δοκιμάσει τα όρια της θεωρητικής προσέγγισης.

Υλοποίηση του εργαστηρίου

1. Φωτογραφίζουμε την Αθήνα
2. Επιλογή/επεξεργασία φωτογραφιών από τους συμμετέχοντες/ουσες
3. Ανάλυση των φωτογραφιών/portfolio/αφισών κλπ.

Και οι δύο ομάδες στο δρόμο...

μουσείο ακρόπολης

Εταιρεία
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

Μεταφέρουμε τη συνεργασία μας
στο κατ'οίκον Αθήνας
Αθήνας 14,
Τ.Κ. 10551 Αθήνα,
Τηλ: 210 3258 380

Στην τάξη...

Ανάλυση των φωτογραφιών του εργαστηρίου.

Θεματικές

αγορά

- Η αγορά στην κρίση
- Η παλιά και η νέα Αθήνα
- Το εμπόριο ως οικονομική διέξοδος για τους μετανάστες
- Μαγαζιά Ελλήνων / μαγαζιά ξένων και το ζήτημα του εθνικισμού

γκράφιτι

- Η ενεργητική παρέμβαση στο δημόσιο χώρο
- Βανδαλισμός ή αισθητική άποψη;
- Τέχνη ή πολιτική;
- Το tagging και η υποκειμενικότητα
- Η επανανοηματοδότηση του δημόσιου χώρου

αρχιτεκτονική

- Τα νεοκλασικά, οι πολυκατοικίες και η αντιπαροχή
- Μνημεία, πολιτισμική όσμωση, gentrification
- Τα διάφορα επίπεδα νοήματος: εκεί όπου συναντιέται το παρελθόν με το σήμερα
- 'Αντηχήσεις'/αποσιωπήσεις του παρελθόντος
- Ιεροποίηση, αποϊεροποίηση και ιεροσυλία
- Καλές, κακές και αδιάφορες κληρονομίες

δημόσιος χώρος

- Η διεκδίκηση του δημόσιου χώρου
- Ο δημόσιος χώρος ως λειτουργική επικράτεια
- Ο δημόσιος χώρος ως τόπος κοινωνικού ελέγχου και ρύθμισης της καθημερινότητας
- Τα διαφορετικά πρόσωπα του δημόσιου χώρου: καθημερινή επικράτεια και τουριστικός προορισμός.

πολιτισμικά δρώμενα

- Τα πολιτισμικά δρώμενα ως απάντηση στην κρίση
- Τα πολιτισμικά δρώμενα ως διέξοδος
- Business as usual
- Κατάλοιπα μιας άλλης εποχής
- Πολιτισμικές συναντήσεις
- Πλανόδιοι μουσικοί: Ηχοτοπία της κρίσης;

Τα αποτελέσματα...

Βασανίζομαι

Το μυαλό ως κάδος
απορριμμάτων: καπιταλιστικές
σκέψεις, βασανιστικά προϊόντα... ή
μήπως αντίστροφα;

Αναστασία Κυριακού

Με την νεολαία να εκδιώκεται και να σταυρώνεται,
με το Ρε ... σε παντός είδους ύφεση.
Κατερίνα Πρόκου

Eshaq Shafaei

Δεν έχω γράψει λεζάντα, ούτε κείμενο γιατί θεωρώ πως στο σχολιασμό καλό θα είναι να μην προκαταβάλλω ούτε να κατευθύνω την ανάλυση των υπολοίπων συναδέλφων προς την κατεύθυνση που βλέπω εγώ την Αθήνα σήμερα. Είναι πιο ενδιαφέρον να μάθω τι σκέφτονται εκείνοι αντικρίζοντας αυτές τις εικόνες γιατί, προφανώς, καθένας από εμάς ερμηνεύει διαφορετικά ο,τι βλέπει στην καθημερινότητα του.

Ευγενία Κατσαρού

Ευγενία Κατσαρού

(Πλάκα)

Χαμηλό ανάστημα, χαμένη περηφάνια, κάγκελα παντού.
Φωτεινή Δογκογιάννη

(Κέντρο Αθήνας)

Όλοι πωλούν, οι λίγοι αγοράζουν, η ιστορία επαναλαμβάνεται.
Φωτεινή Δογκογιάννη

Αθήνα, Πατήσια 12.1.2013

Η Ελλάδα βρίσκεται σε τροχιά «ανάπτυξης» και «νέα» επαγγέλματα εμφανίζονται στην αγορά, πλάϊ στα παλιά παραδοσιακά που σβήνουν. «Νέες παραγωγικές» δραστηριότητες, οι σαραφίδες με τις κίτρινες πινακίδες.

ΣΑΡΑΦΗΣ : σαράφης (ο) ουσιαστικό, ο αργυραμοιβός, ο ενεχυροδανειστής

Σοφία Μαρίνου

Η τραπεζική απληστία-ύβρις
κατάφερε να γίνουν τα ενεχυροδανειστήρια περισσότερα από τα περίπτερα,
αλλά και η αντίσταση.
Κατερίνα Πρόκου

Κάποιες αξίες δεν τις αλλάζουμε ποτέ.

Κάποτε, λαθραία όνειρα με
μεγάλα ενοίκια. Αδαής;
Τώρα, έξωση από την ζωή που
έκτιζες στην άμμο. Ικέτης;

Αναστασία Κυριακού

Κάτω τα χέρια από τη Βίλα
Αμαλίας

Δήμητρα

Κάτω τα χέρια από τις τράπεζες

Δήμητρα

... ο θύτης και το θύμα.
Κατερίνα Πρόκου

Εξάρχεια: άστεγος που κοιμάται.
Μια ευγενική χορηγία του Δήμου Αθηναίων.
Χαρά Σκύλου

Υπό την προστασία της Ελλάδας και της ΕΕ
Γιάννης

(Θησείο)

Όλο το σπίτι ένα παγκάκι, όλα τα υπάρχοντα ένα καρότσι σούπερ-μάρκετ.
Φωτεινή Δογκογιάννη

Άστεγη γυναίκα με την περιουσία της ξεκουράζεται πίσω από τον σταθμό
Θησείο.

Γιώργος Διακουμάκος

Eshaq Shafaei

Καθαρό μάρμαρο, βρώμικη πινακίδα.
Γιώργος Διακουμάκος

Το δέντρο και το δάσος.
Μεταξύ Θησείου και Πετραλώνων, πίσω από τις γραμμές του τρένου.
Γιώργος Διακουμάκος

Οι άνθρωποι φεύγουν, η (τεχνό)πόλη μένει.
Μεταξύ Θησείου και Πετραλώνων, πίσω από τις γραμμές του τρένου.
Γιώργος Διακουμάκος

(Γκάζι)

Αντίδραση στον τοίχο. Στους δρόμους πότε;
Φωτεινή Δογκογιάννη

Αθήνα - οδός Ιοκάστης, πάροδος της Αθηνάς 12.1.2013
Σοφία Μαρίνου

Eshaq Shafaei

Τάσος

Τέχνη Δρόμου

Το χρώμα γητεύει πολεοδομικούς
νευρώνες. Δραπέτης καλωδιακός
ιστός σε καιρούς κρίσης, ημερεύει
το γκρι του παρόντος τρόπου.

Αναστασία Κυριακού

Οικιακή...φυλακή
Κρατώντας έξω τους “άλλους”. Και βάζοντας μέσα τον φόβο...
Αναστασία Κυριακού

Η αστυνομία παντού να πολεμά
το έγκλημα, ε, τις διαδηλώσεις

Δήμητρα

Δήμητρα

Αθήνα, Ψυρρή 12.1.2013

Δύο κόσμοι στο ίδιο parking. Η σεμνή Αθήνα του μέτρου και εκείνη της «φούσκας» και της υπερβολής.

Σοφία Μαρίνου

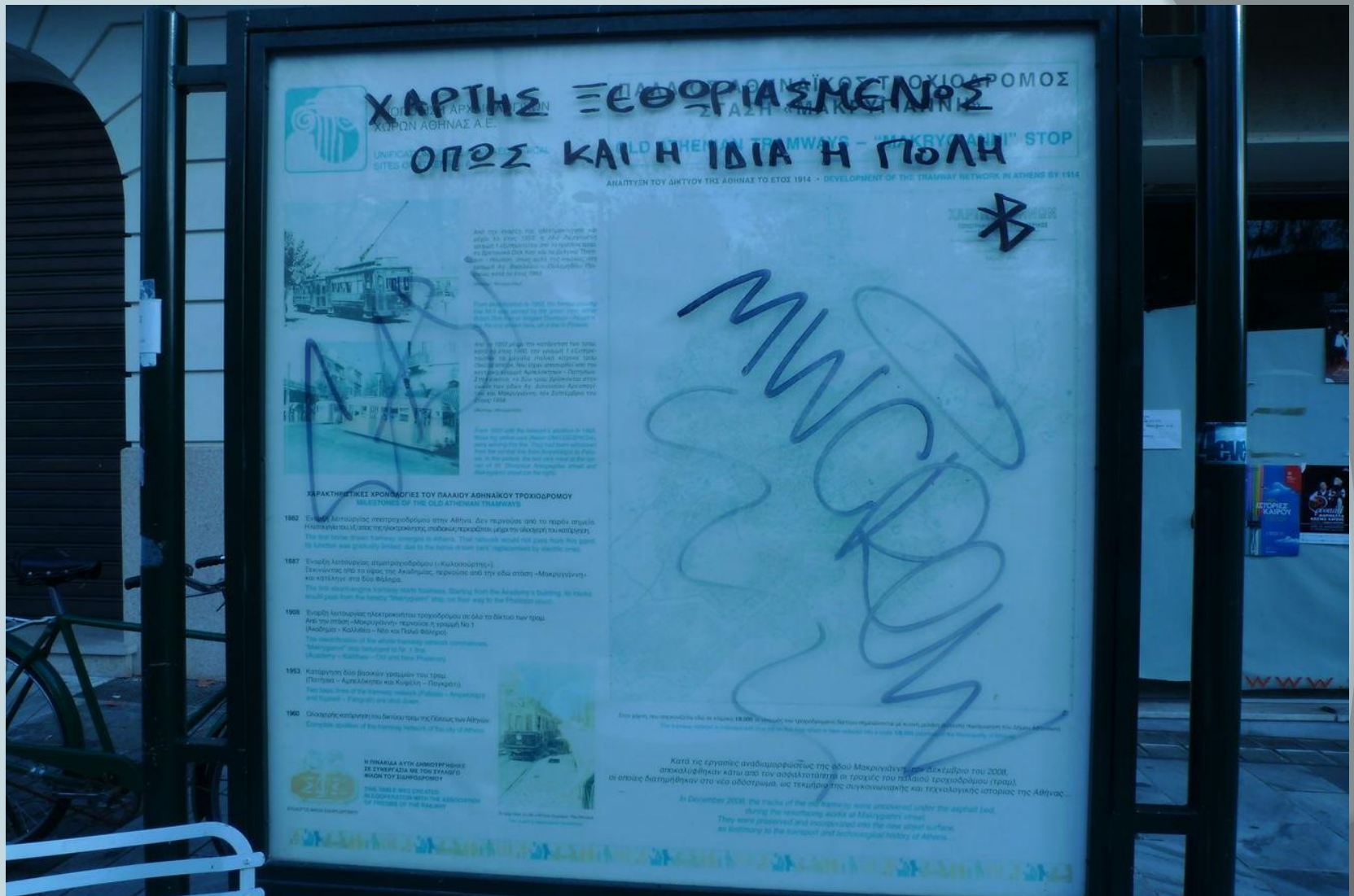
Σοφία Μαρίνου

Eshaq Shafaei

Eshaq Shafaei

Eshaq Shafaei

Photo workshop

Αθανασία Διπλαρού

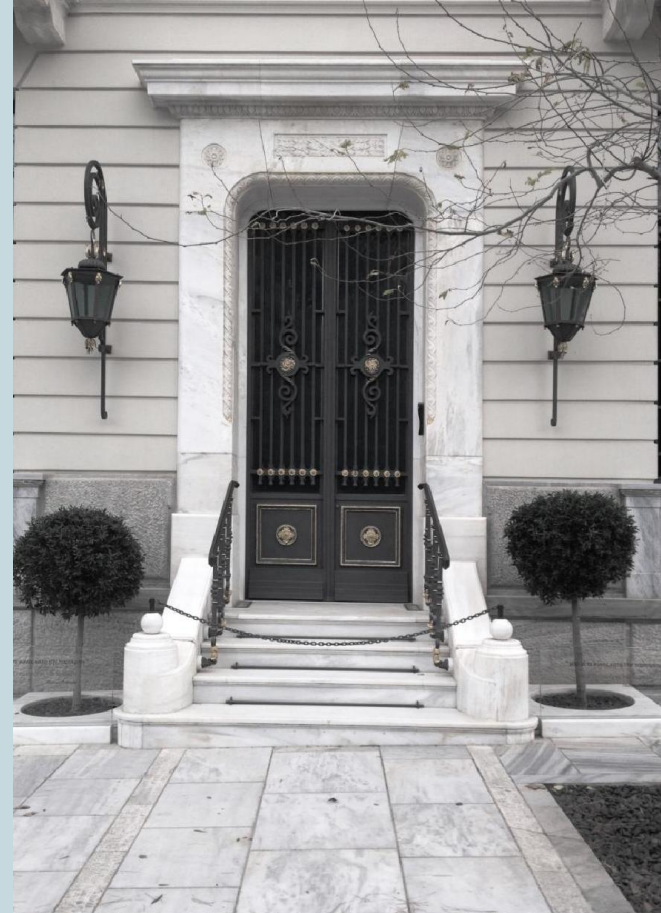

Μεταπολίτευσις;
Αποτύπωση (ταξικών) Αντιθέσεων
Κωστής Παταργιάς

Κατοικίες, Διονυσίου Αεροπαγίτου.

Άνθρωποι,
Πλατεία
Συντάγματος

Κατοικίες, Κάτω Πατήσια.

Άνθρωποι, Κεραμεικός

Άνθρωποι,
Κυψέλη, Νίκαια,
Κοκκινιά,
Καισαριανή,
άνθρωποι,
εργαζόμενοι,
νοικοκυρές,
προλετάριοι,
αγώνες,
ελπίδες....
Ιστορία.

2HTO
TO
ΕΑΜ

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΛΑΕ

Ουράνια Μπαλκόνια

Μαρία Πολυχρονοπούλου

Όταν μιλάμε για τη "φθορά" είναι εύκολο να τη φαντασθούμε.

Τη γνωρίζουμε στη φύση, στο σώμα μας, σε κάθε πτυχή τής ζωής μας.

Όταν όμως μιλάμε για αφθαρσία, συνήθως έχουμε μια συγκεχυμένη εικόνα.

Είναι κάτι που οι περισσότεροι από εμάς ποτέ δεν το ζήσαμε.

Έτσι το τοποθετούμε στη σφαίρα τού "φανταστικού", εκεί που τοποθετούμε όλα όσα ανήκουν σ' έναν άλλο κόσμο...

Φθορά και Αφθαρσία στα Ουράνια Μπαλκόνια

Κολάζ Αθήνα

Σταυρούλα Σαββαΐδου

ΑΘΗΝΑ 2015
Είσοδος στο μουσείο του Πολιτισμού

Πωλείται Φως

People are strange

Ψύλλου Δήμητρα

People are strange.

Θεματική Ενότητα 3.1

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΩΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Διδάσκουσα: Μαρία Αθανασέκου

Στο πλαίσιο της ενότητας οι εκπαιδευόμενοι κλήθηκαν να συντάξουν μια επιστολή σε φανταστικό παραλήπτη με σκοπό την διερεύνηση των αισθητικών κριτηρίων των συμμετεχόντων μέσω της εμπειρίας που αποκόμισαν από τα μαθήματα, τις προβολές έργων και τις στοχευμένες δράσεις κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων. Μέσω φανταστικής επιστολογραφίας, μιας σύντομης επιστολής που απευθυνόταν σε έναν καλλιτέχνη, έργο τέχνης, κίνημα ή ολόκληρη περίοδο, οι συμμετέχοντες εξέφρασαν το προσωπικό τους γούστο ως καταστάλαγμα των συναντήσεων και συζητήσεων εντός και εκτός τάξης.

Η επιστολή είναι το ήμισυ ενός διαλόγου σύμφωνα με τον Αριστοτέλη· οι εκπαιδευόμενοι κλήθηκαν να δομήσουν το αποκρυστάλλωμα της έκθεσης τους στην αισθητική μεγάλου αριθμού ιστορικών περιόδων και της τέχνης τους και μέσω του λόγου να ασκήσουν πρακτικά τις διαλογικές τους δεξιότητες προκειμένου να εκφράσουν ό,τι τους εντυπώθηκε και εντυπωσίασε τόσο θετικά όσο και αρνητικά.

Η έκταση της επιστολής ήταν από 300 έως 600 λέξεις, ενώ μπορούσαν να κινηθούν υφολογικά ανάμεσα σε φιλική, επίσημη ή ανοιχτή και από άποψη περιεχομένου μπορούσαν να αγκαλιάσουν όλο το εύρος της επιστολογραφίας: Συγχαρητήρια, ευχετήρια, διαμαρτυρίας κλπ., ακόμη και συλλυπητήρια.

Οι συμμετέχοντες ανταποκρίθηκαν με κέφι και ζήλο γράφοντας ευφάνταστες επιστολές, οι οποίες αναγνώστηκαν την τελευταία μέρα των μαθημάτων μετά από την εντατική δουλειά και το μοίρασμα σκέψεων, προσωπικών προτιμήσεων, αισθητικής, αγαπημένων ή μη έργων τέχνης, μετά από την λίγο καλύτερη γνωριμία τους με την τέχνη. Ανάμεσα στους παραλήπτες ήταν καλλιτέχνες, έργα τέχνης, μορφές σε έργα τέχνης, ολόκληρες περίοδοι, μέχρι και έννοιες αφηρημένες, αλλά ενταγμένες στο λεξιλόγιο της τέχνης, όπως ο τρόμος. Οι συμμετέχοντες έγραψαν επιστολές που σε πολλές περιπτώσεις γειτνιάζουν με την λογοτεχνία ή σε άλλες υποδύθηκαν ιστορικά πρόσωπα για να αναθέσουν την φιλοτέχνηση ενός έργου σε κάποιον γνωστό καλλιτέχνη.

Οι επιστολές

Έχει διατηρηθεί το πρωτότυπο κείμενο, όπως δόθηκε από τους συμμετέχοντες και προηγείται των εικόνων που το συνοδεύουν.

Αν σας έγραφα μια επιστολή, θα αρκούμουν σε δυο προτάσεις μόνο – πράγμα ασυνήθιστο για μένα, που πια με ξέρετε...

Θέλω να σας ευχηθώ να έχετε το ίδιο πάθος, την ίδια αγάπη για την τέχνη και παραφράζοντας τα λόγια του Βαν Γκογκ, να θυμάστε πάντα όλα τα έργα τέχνης που έχετε δει, γιατί τότε δεν θα είστε ποτέ μόνοι.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

Μαρία Αθανασέκου

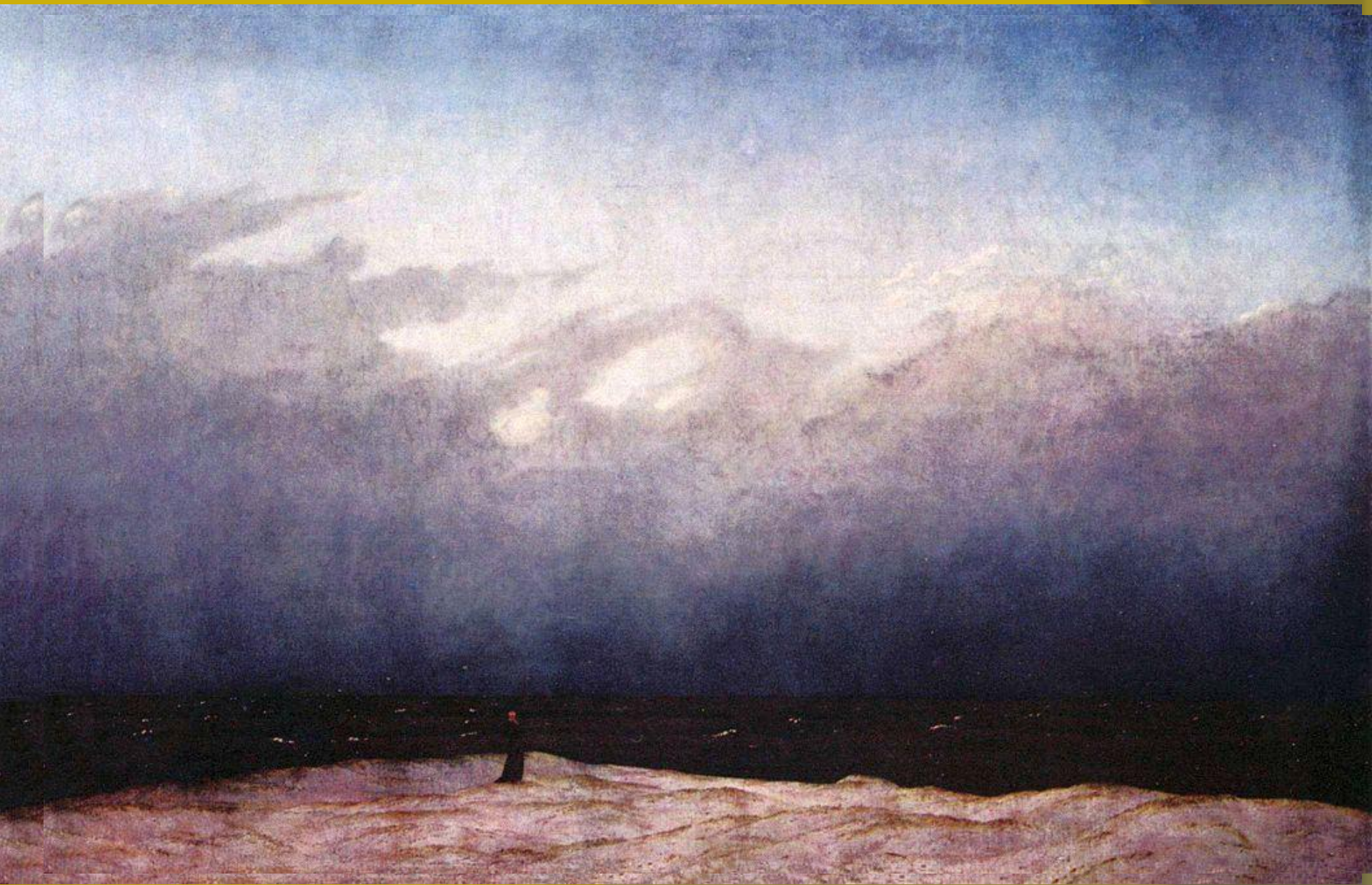
Σε είδα σε ένα πίνακα του Κάσπαρ Φρίντριχ, εκεί μοναχικός και μόνος, να καταλαμβάνεις τόσο μικρό χώρο, αφήνοντας την τόσο μεγάλη μοναχικότητά σου, να γεμίζει τον πίνακα. Σε είδα εκεί, κοντά στην γκρίζα ταραγμένη θάλασσα, να ατενίζεις, την γαλήνη της ψυχής σου, εκεί όρθιος στην άμμο, που σαν την πατάς βουλιάζει, προσπαθώντας να σε κρατήσει μέσα της. Είδα τους γλάρους να πετούν γύρω σου, σαν άγγελοι που έστειλε ο Θεός να δελεάζουν, σε ανύψωση την ψυχή σου.

Κοιτάζοντας έξω από το κάδρο, βλέπω μοναχούς σε μοναστήρια, να προσπαθούν να ανέβουν βαθμίδες, ανθρώπους που εισχώρησαν, για να εξασφαλίσουν καλύτερη διαβίωση, θέλοντας να ξεφύγουν, από την μιζέρια των υπολοίπων, αυτών που με τα ισχνά κορμιά τους, σκάβουν την γη, για να τους καλοτρέφουν.

Κοιτώ πάλι μέσα στον πίνακα και βλέπω εσένα, μακριά από όλους αυτούς, μπαίνω και εγώ μέσα και έρχομαι κοντά σου, θέλω να νιώσω την απέραντη μοναχικότητα σου. Σε νιώθω να προσπαθείς, να απαλλαγείς από τις σκέψεις, τις φιλοδοξίες, τα πάθη, τα δεσμά, ακόμα και τις ίδιες σου της καλοσύνης. Όλα γύρω μας είναι τόσο επιβλητικά, τόσο ανελέητα, τόσο δυνατά και εσύ εδώ, σαν μια σταγόνα πνευματική, σαν ένα δάκρυ του Θεού, δάκρυ χαράς και αγάπης Αισθάνομαι ότι μέσα σου νιώθεις την ευγνωμοσύνη προς αυτόν, για την ύπαρξη σου, για την Ζωή και τον χρόνο και μέσα αυτόν τον περιορισμό σου, να προσπαθείς να πλησιάσεις το αιώνιο, το ανείπωτο, το μεγαλειώδες.

Χάρηκα όταν έμαθα, ότι ο καλλιτέχνης διέγραψε τα δυο ιστιοφόρα, που αρχικά υπήρχαν στον πίνακα, για να μείνεις, εσύ τελικά μόνος, μπροστά στο Θείο, έτσι λιτά και απέριττα.

Υπήρξες στη σκέψη του καλλιτέχνη, αμέσως μετά το έργο του, Εσταυρωμένος στο βουνό και σε φανέρωσε εδώ, σε αυτό το κάδρο, σαν ένα άξιο εναπομείναντα. Εσύ μοναχέ, που δεν υπήρξες ποτέ και θα υπάρχουν για πάντα, θα μένεις εδώ μαζί μας και για τις επόμενες γενεές, σαν φάρος που ελκύει τις ψυχές των ανθρώπων, για να εμπνέονται και να τους δείχνεις, ότι υπάρχουν, υπάρχουν και χωρίς τους άλλους, όταν υπάρχουν με σκοπό.

δεν μπορώ να θυμηθώ πώς σε συνάντησα, αλλά και πώς θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά θέλοντας να καταλάβω τον κόσμο (τι αξίωση κι αυτή;...)

Η κανέστρα με τα φρούτα, έργο ανολοκλήρωτο μας λεν οι θεωρητικοί, ολοκληρωμένο δηλώνουν τα χρόνια! Σ ένα καμβά με μια χούφτα χρώματα τοποθέτησες όλη την ύπαρξη της διάστασης τούτης: το νέο, το ώριμο, την φθορά. Πόσο πολύ μας απασχόλησε και συνεχίζει να μας απασχολεί. Κι εκείνο το κλαρί που έρχεται απ' έξω; Από πού άραγε; Τι αλήθεια είδες, ένιωσες και το αποτύπωσες; Και το φύλλο; κληματόφυλλο θαρρώ, αν στρέψεις τον πίνακα γίνεται ρούχο φορεμένο « κι ο άνθρωπος δεν είναι 'κει ». Που είναι; τι θέλησες να μας πεις;

Διαμόρφωσες μια νέα ρεαλιστική γραφή στο καμβά, διαλέγοντας τα μοντέλα από τον δρόμο και τα καπηλειά. Είσαι στην γη και σ ενδιαφέρει αυτό που βλέπεις άμεσα και καθαρά, αυτό που ακούς, αγγίζεις και γεύεσαι. Θέλεις να μεταφέρεις την ενέργεια που τα πέλματά σου εισπράττουν. Έντονος ερωτισμός στο ύφος σου, διάχυτος, ύμνος στο κάλλος με αποκορύφωμα, στους «Μουσικούς» το αγόρι με το λαούτο...

υγρή η ματιά
τα χείλη νωπά, έτοιμα να στάζουν...

Δεν είναι εδώ αυτός ο μουσικός , περιβάλλει το εντός του και γίνεται μουσική. Ό,τι βλέπουμε είναι το αποτύπωμα της μουσικής. Ουρανός και Γή εδώ συναντιούνται, μας τοποθετείς για λίγο στο άχρονο!

Στο σημείο αυτό θέλω ν' αναφερθώ στην απόδοση των αγγέλων. Δεν θέλω να μιλήσω για την θεατρικότητα, την πλαστικότητα των μορφών, την σύνθεση είναι δεδομένο πως φθάνεις σε υψηλά επίπεδα. Μιλάω για το έργο σου «επτά πράξεις ελεημοσύνης». Τους τράβηξες και αυτούς από τους δρόμους, τους είδες στις μάντρες να παίζουν και τους φύτεψες φτερά, τους έδωσες το σχήμα του κύκλου - της αγκαλιάς. Τέλος, τους ανέβασες λίγο πιο πάνω από τα κεφάλια των ανθρώπων. Είναι το παρελθόν σου, το καλούπι των πεποιθήσεων που σου υπαγορεύουν την συγκεκριμένη απόδοση. Πρόσεξε την αίσθηση που είχες την στιγμή που αφέθηκες στον πυρήνα της μουσικής και επέτρεψες στο αγόρι με το λαούτο να γεννηθεί μέσα στην μουσική ως ήχος!

Κλείνοντας τούτη την επιστολή θέλω να μιλήσω για την έκφραση στο κομμένο κεφάλι του Γολιάθ. Η μία πλευρά, η αριστερή, σκοτεινή με έκφραση πόνου. Είδε την φρίκη, τον φόβο και ταυτίστηκε μαζί τους. Στην άλλη πλευρά πέφτει το φώς. Είναι ήρεμη κείνη η έκφραση, δεν παραπονείται, δεν έχει ένταση, σαν να κλείνεται στην γαλήνη. Δύο όψεις του ιδίου νομίσματος. Πρόταση για τον άνθρωπο. Είδες τον τρόπο και διάλεξες το φώς της γαλήνης. Πόση σχέση με το κιαροσκούρο. Δεν έχεις τυχαία την γνώση της χρήσης του φωτός.

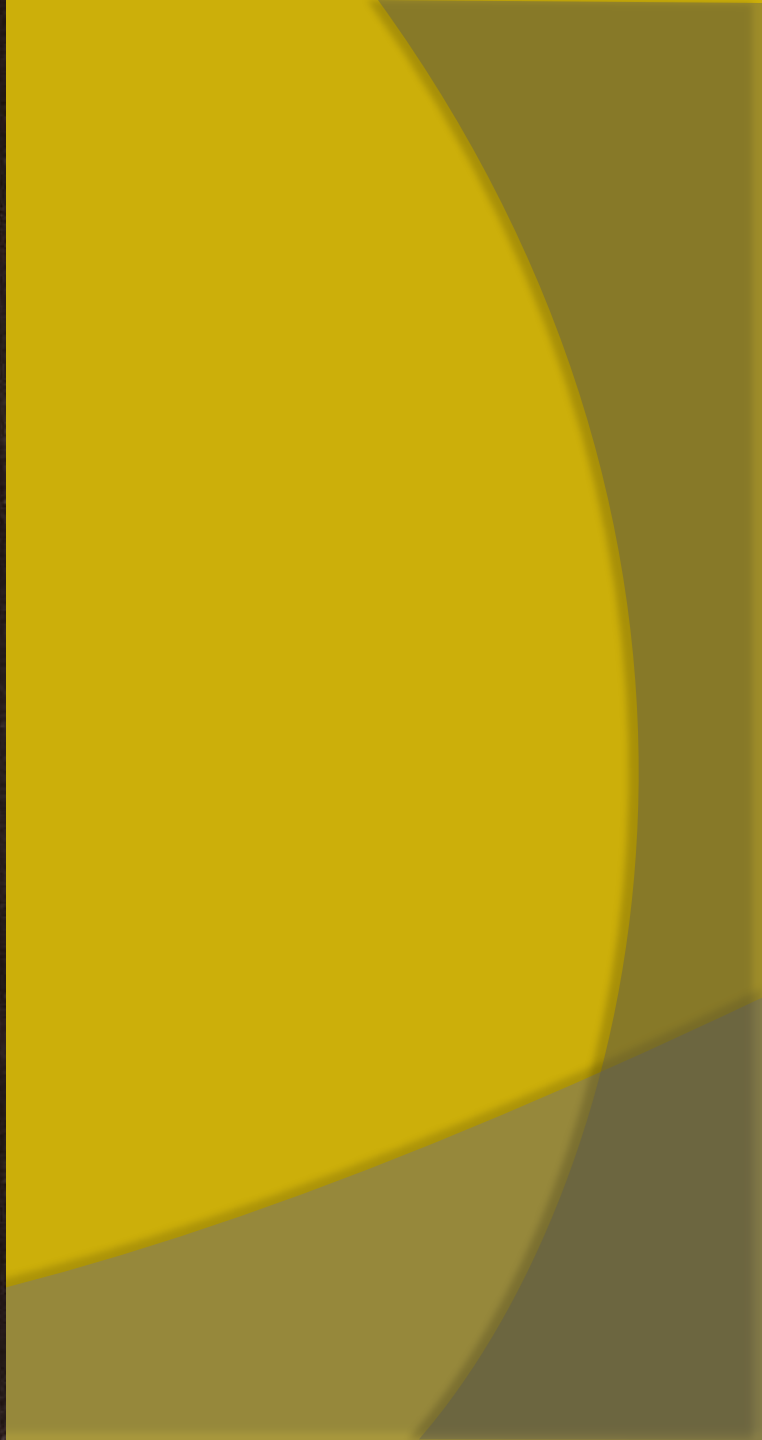
Αγαπημένε μου Michelangelo, κρατά γερά την εξουσία η σάρκα, ζητά την επιβεβαίωση για τούτο φύλαξε την στιγμή της μουσικής και άφησέ την να γίνει το εφελτήριο για τους αιθέρους. Αφέσου στην ροή του φωτός που κατέρχεται από τόπους που δεν θυμόμαστε.. Ταξίδεψε λοιπόν, όπου κι αν χρειάζεται, στις εσχατιές του σύμπαντος και πιο πέρα, για να βρεις το φώς!

Σ' ευχαριστώ **Michelangelo** από καρδιάς.

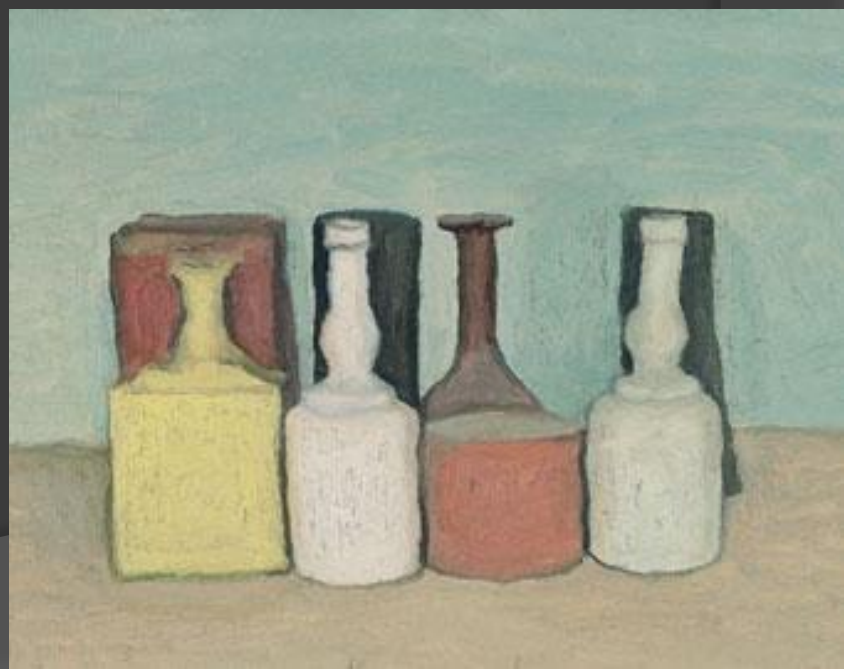
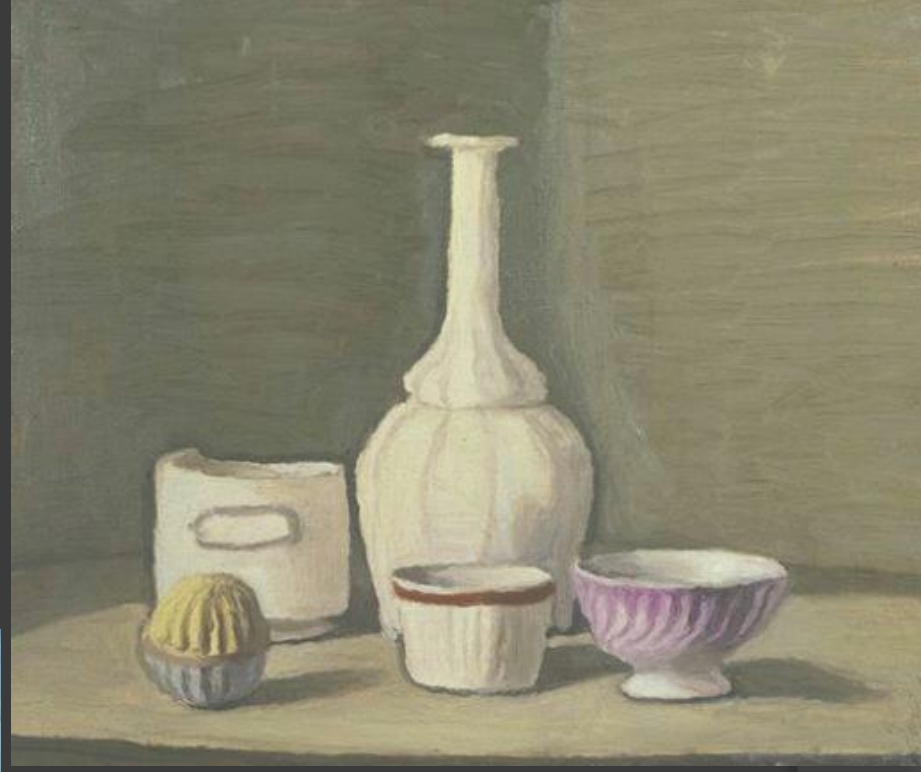

Αγαπητέ **Μοράντι** γεια σας.

Το σκέφτηκα πολύ προτού αποφασίσω να επικοινωνήσω μαζί σας.
Ενέδωσα, τελικά, κάτω από την προτροπή του θαυμασμού μου για το έργο σας.
Παίρνω αφορμή από άλλη μια νεκρή φύση σας που θαύμασα προχτές στο σπίτι του Μαουρίτσιο, ενός κοινού μας φίλου, για να εκφράσω συναισθήματα.
Χαρά, ευδαιμονία, ικανοποίηση, ευτυχία, ηρεμία.
Αυτά ένιωσα όταν αντίκρισα το έργο σας.
Χαρά, ευδαιμονία, ικανοποίηση, ευτυχία, ηρεμία.
Θυμάμαι ακόμα όταν πρωτοήρθα αντιμέτωπος με τη ζωγραφική σας. Αφού ξεπέρασα εγωιστικά συναισθήματα όπως αυτό της ζήλιας, ίσως σας έχει πει ο Μαουρίτσιο πως είμαι κι εγώ ζωγράφος, προσπάθησα να ξαναγίνω απλός αγνός θεατής αμόλυντος από τις εμπειρίες μου και Θεέ μου...
Έχετε παρατηρήσει όταν κάποιο φυλλαράκι, χαλκόχρωμο, εναποθέτει το αβαρές του βάρος στην ήρεμη επιφάνεια μιας λίμνης ένα φθινοπωρινό πρωινό; και πώς το σημείο πάλλεται μετά το πρώτο άγγιγμα και μεταδίδει τη γνώση της υπέροχης εκείνης στιγμής αρμονικά στην υπόλοιπη επιφάνεια; Έτσι ένιωσα και εγώ.
Πιστεύω πως ο τρόπος που αντιμετωπίζετε τις συνθέσεις από καθημερινά αντικείμενα (μπουκάλια, κουτιά, χωνιά, μπολ) είναι η ουσία της ζωγραφικής.
Ναι, το πιστεύω.
Ανακαλύπτω μέσα από το έργο σας, πως το ζητούμενο δεν είναι το αντικείμενο αυτό καθ' εαυτό. Όχι.
Αυτό είναι μόνο η αφορμή. Είναι στο πως ο καλλιτέχνης αντιλαμβάνεται την πραγματικότητα. Αυτή τη ματιά παραδίδουμε στον κόσμο.
Η βαθύτερη ουσία της τέχνης είναι το πως θα μπορούσε κάποιος να δει ένα μπουκάλι, όχι σαν το αντικείμενο καθημερινής χρήσης, αλλά σαν την αφορμή για αναζήτηση της τέλει μορφής που κατά μία έννοια βρίσκεται στον Πλατωνικό κόσμο των ιδεών. Αυτή την πραγματικότητα ανασύρει από την ψυχή του ο καλλιτέχνης και παρουσιάζει στο κοινό.
Και με τι θαυμαστό τρόπο το καταφέρνετε, αγαπητέ Μοράντι.
Τα υπέροχα χρώματα που σε τόσο απαλούς τόνους -μερικές φορές θα έλεγε κάποιος ότι τα έργα σας είναι και μονοχρωματικά- μόνο και μόνο για να αναδείξουν εκείνο το μικρο κίτρινο κάτω αριστερά ή ένα υπέροχο μπλε.
Τα ρευστά σχήματα που αφήνουν μια μεταφυσική ασάφεια στο αντικείμενο, θα μπορούσε να είναι αυτό το όριό του, αλλά ίσως και αυτό.
Τέλος αυτή η εμμονή σας θεματολογικά στις συνθέσεις. Σε μια εποχή πρωτοπορίας εσείς εμμένετε σε νεκρές φύσεις δείχνοντας μας πως η εσωτερική αναζήτηση του καλλιτέχνη πηγάζει μέσα από την προσπάθεια και την πάλη με τα χρώματα, τα σχήματα και τον ίδιο του τον εαυτό πρωτίστως και δευτερευόντως από την ιδέα και την πρωτοτυπία του θέματος.
Ομολογώ πως προσπάθησα κάποιες φορές να ζωγραφίσω σαν κι εσάς και απέτυχα. Παταγωδώς.
Δεν είμαι εσείς. Είμαι εγώ και για εμένα ο κόσμος είναι διαφορετικός. Για εμένα το τέλειο είναι άλλο και αυτό το άλλο είναι που πρέπει να προσπαθήσω να ανασύρω.
Και τούτο εσείς μου το μάθατε.
Εν κατακλείδι το μόνο που έχω να πω είναι πως σαν κάποιος δει ζωγραφική σας είμαι σίγουρος πως δε θα μπορέσει να ξαναδεί τον κόσμο με τον ίδιο τρόπο. Η τέχνη σας μας οδηγεί στο να γίνουμε καλύτεροι άνθρωποι.
Σας ευχαριστώ από καρδιάς, αγαπητέ **Μοράντι**.

Ένας συνάδελφος
(Δημήτρης Καννάς)

Αξιότιμε κ. **Τσαρούχη**,

Παίρνω το θάρρος να σας γράψω την ταπεινή αυτή επιστολή για να σας ευχαριστήσω για την προσφορά σας στην μνήμη μας και στις αξίες του τόπου μας. Μεγάλωσα με ένα αντίγραφο του "Ναύτη Ακτοφύλακα", αριστερά από το τζάκι στο σαλόνι του σπιτιού μου αγορασμένο από την μητέρα μου. Η καθημερινή μου επαφή με τον "Ναύτη" να με καλωσορίζει κάθε φορά που επέστρεφα στο σπίτι να με περιμένει συνδυσάστηκε με την "οικία" και την οικογένεια. Λυπάμαι που δεν μελέτησα το έργο σας νωρίτερα, που δεν σας πρόλαβα, που δεν στάθηκα...

Η σχέση μου με την ζωγραφική μικρή, η κατανόηση των έργων ακόμα μικρότερη, η σύλληψη του καλλιτέχνη μου φαίνεται πιο δύσκολη και από μαθηματική ακολουθία. " Η αναχώρηση με οβάλ καθρέφτη" πλαισιώνει μια ολόκληρη εποχή κακουχίας, χαράς και συναισθημάτων στις διαστάσεις της. Δημιουργώντας μου το ερώτημα: πως μπόρεσε μια γενιά σε τόσο σύντομο διάστημα να απορρίψει και να ξεχάσει τις αξίες της και την καταγωγή της. Πως μπορέσαμε να προσπεράσουμε τον οβάλ καθρέφτη και την καριόλα (είδος κρεβατιού) με τα ξένα προς την χώρα μας έθιμα και πολύ εύκολα να απορρίψουμε και να ενσωματωθούμε στο νέο χωρίς να στρέψουμε ποτέ προς τα πίσω το βλέμμα μας. Η αλήθεια είναι ότι δεν θα σας έγραφα ποτέ αυτή την επιστολή αν δεν ήταν στα πλαίσια του υποχρεωτικού, αν δεν είχαμε κάνει αυτό το σύντομο πέρασμα από τις εποχές στην Ιστορία της Τέχνης, αν δεν είχαμε περάσει ώρες να αναλύουμε την αναγέννηση και το Βυζάντιο και να καταλήξω για μια ακόμα φορά στο συμπέρασμα ότι το σιδερένιο τραπεζάκι του καφενείου, ο βασιλικός, το μανάβικο και ο ναύτης είναι οι μνήμες μας, Εμείς. Οι μνήμες μας που χάνονται, που τις προσπερνάμε. Οι "απλές" συνθέσεις σας, που μόνο απλές δεν είναι, δεν μπορώ να τις απορρίψω ή να τις προσπεράσω...και να μαγευτώ από έναν αναγεννησιακό πίνακα...Το έργο σας μας εμπεριέχει είναι στο γονιδίωμά μας.

Κάποια στιγμή είπατε ότι χαρίσατε τα καλύτερα έργα σας στον ελληνικό λαό λέγοντα: "Ελπίζω να τα αγαπήσει και να τα καταλάβει, γιατί ένα έργο κινδυνεύει από την αδιαφορία αλλά και από τον υπερβολικό εναγκαλισμό". Τα καταφέρατε! Η τέχνη δεν είναι για να την καταλαβαίνει μόνο αυτός που τη κάνει. Σας ευχαριστώ.

Με εκτίμηση
Τρέσσου Ελένη

Επιστολή προς τον Τρόμο...

Νόμιζες ότι θα ξεφύγεις? Πίστευες ότι θα είσαι μοναδικός, αυθύπαρκτος, ανέγγιχτος? Δεν τα κατάφερες όμως. Πολλοί ασχολήθηκαν μαζί σου, σε χρησιμοποίησαν, σε σχολίασαν, σε ανέλυσαν...

Μέσα στους πολλούς και οι καλλιτέχνες, φίλε μου καλέ.

Έψαξα και βρήκα τα καλύτερα δείγματα έργων τέχνης που σχετίζονται μαζί σου.

Για μένα, όχι απλά τα καλύτερα, αλλά και τα πιο ωραία..Παράδοξο σου φαίνεται, ε?!

Μήπως τρόμαξες με αυτό που μόλις σου είπα?!

Διαβάζοντας το ποίημα του Charles Bukowski, “Πάντα άρεσα στους ψυχοπαθείς”, ένιωσα τον ύψιστο τρόπο στους τελευταίους τέσσερις στίχους του. Το ποίημα μιλά για έναν απλό εργάτη, ο οποίος πάντα, όπου κι αν βρισκόταν, σχετιζόταν άθελά του, με ανεπιθύμητους ανθρώπους. Ο εργάτης περιγράφει τη σχέση του με τον τελευταίο καινούργιο ανεπιθύμητο άνθρωπο, έναν ρακοσυλλέκτη, τον οποίο γνώρισε στη γειτονιά του. Μια μέρα, προσπαθεί να του ξεφύγει βρίσκοντας διέξοδο στο πράσινο ξενοδοχείο της γειτονιάς. Η πίσω πόρτα όμως, τον οδηγεί μπροστά σε μία γάτα, μακάρια ευτυχισμένη, έτοιμη να του χυμήξει. Είναι τρομερή η ιδέα, του να μην μπορείς να ξεφύγεις από την αθλιότητα και “βρωμιά” της κοινωνίας, αθλιότητα και “βρωμιά” την οποία, εμείς οι ίδιοι δημιουργούμε και διατηρούμε και το ποίημα του Bukowski, αφήνει με έναν εξαιρετικό τρόπο αυτή την ιδέα.

Ο πίνακας του Svens Kuzmins με τίτλο "Suddenly His Face Was Overshadowed With Corporate Terror" (Ξαφνικά το πρόσωπό του επισκιάστηκε από συλλογικό τρόμο", ένα έργο με την τεχνική ακρυλικό σε καμβά, το οποίο δημιουργήθηκε το 2012, απεικονίζει το πρόσωπο ενός άνδρα, απίστευτα τρομοκρατημένο, με γουρλωμένα μάτια, ορθάνοιχτο στόμα, τραβηγμένο πρόσωπο, ντυμένο επισήμα (πουκάμισο με γραβάτα). Προφανώς ο άνδρας αυτός, δεν αντέχει στη θέα του συλλογικού τρόμου, τη θέα μαζικού ανθρώπινου πόνου, πόνος ο οποίος προκαλείται από τους ανθρώπους για τους ίδιους τους ανθρώπους. Το πρόσωπό του επισκιάστηκε ξαφνικά, γιατί ξαφνικά αντιλήφθηκε τη σκληρή πραγματικότητα, πραγματικότητα γεμάτη αδικία αναμεταξύ των ανθρώπινων σχέσεων. Ο πίνακας αυτός μεταφέρει με πολύ δυνατό τρόπο, σε ατομικό επίπεδο την δυσκολία που προκαλούν η καθημερινότητα μας και οι ταχύτερες στις οποίες κινούμαστε στη ζωή, οι οποίες δεν μας αφήνουν να αντικρίσουμε αυτήν την πραγματικότητα. Έαν όμως κοινοσταθούμε και παρατηρήσουμε, την αντιλαμβανόμαστε και ξαφνιαζόμαστε και πολύ φυσικά, δεν αντέχουμε τη θέαση αυτή.

Το μουσικό έργο “Threnody for the Victims of Hiroshima” του Krzysztof Penderecki, το οποίο συνέθεσε το 1960, είχε αρχικά τον τίτλο “8'37". Ο συνθέτης, όταν το άκουσε για πρώτη φορά, εκτελεσμένο από ορχήστρα, δήλωσε ότι θα το αφιερώσει στα θύματα τις Χιροσίμα. Το έργο θέλει να αφήσει μία εντύπωση σοβαρή και καταστροφική, εντύπωση που φθάνει να ταυιστεί με θρηνωδία. Στις 12 Οκτωβρίου 1964, ο Penderecki έγραψε: “Ας εκφράσει η Θρηνωδία, την πεποίθησή μου ότι η θυσία της Χιροσίμα δεν πρόκειται ποτέ να ξεχαστεί και να χαθεί”. Το έργο αυτό, πραγματικά όταν ηχεί, φέρνει εικόνες τρόμου. Δεν αφήνει κανένα περιθώριο φυγής από αυτό το συναίσθημα, αφού ποτέ δεν εμφανίζεται κάποια μελωδική γραμμή.

Τα τρία παραπάνω έργα τέχνης, θέλουν να αφυπνήσουν το κοινό από τη τάση της εξαθλίωσης, της αυτοκαταστροφής, του βασανισμού, των άσκοπων προβληματισμών και να ευαισθητοποιήσουν για τη σχέση με τον συνάνθρωπο, με τον “άλλο” και τη σχέση με τον ίδιο τον εαυτό.

Επομένως, φίλε Τρόμε, είσαι ένα ανθρώπινο δημιούργημα, το οποίο μάλιστα χρησιμοποιείται με ποικίλους τρόπους, αιώνες τώρα...Λυπάμαι αν σου τάραξα το νόημα της ύπαρξής σου.

Α

(Αλεξάνδρα Παπαστεργιοπούλου)

Αγαπημένε μου «Έφηβε των Αντικυθήρων»,

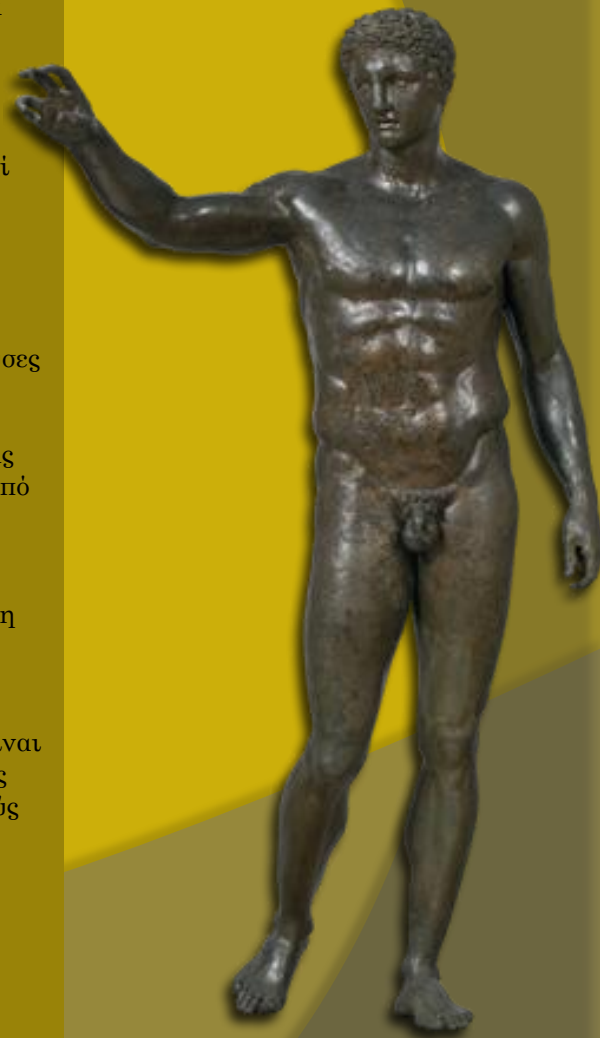
ο λόγος που αποφάσισα να σου απευθύνω αυτή την επιστολή είναι -νομίζω- προφανής. Από μικρό παιδί απολάμβανα τις επισκέψεις μου στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο των Αθηνών. Τόσα πολλά εκθέματα, το καθένα με τη δική του ξεχωριστή ιστορία, που σα σφουγγάρι ρουφούσα όταν μου προσφερόταν αυτή η γνώση. Κι όμως, ανάμεσα σε τόσες αίθουσες πάντοτε αφιέρωνα λίγο χρόνο παραπάνω για να θαυμάσω εσένα. Κάθε φορά σα να ήταν η πρώτη φορά που σε αντάμωνα...

Είναι, φαντάζομαι, το πέπλο μυστηρίου που καλύπτει την ύπαρξή σου, αλλά και ο τρόπος ανακάλυψής σου, που με εντυπωσιάζουν τόσο πολύ. Ανασύρθηκες μέσα σε θραύσματα από ναυάγιο του 1^{ου} αιώνα π.Χ. στη θαλάσσια περιοχή των Αντικυθήρων, όπου οφείλεις και το όνομά σου. Κι όμως, αφοσιωμένοι επιστήμονες σε αποκατάστησαν σχεδόν ολόκληρο. Και το αποτέλεσμα, ένα από τα ωραιότερα μεγάλα χυτά χάλκινα αγάλματα της ύστερης κλασικής εποχής. Είσαι ψηλός, κοντά δυο μέτρα, όρθιος και γυμνός. Το σώμα σου είναι εξαιρετικά σφριγηλό και αθλητικό. Το νεαρό της ηλικίας σου μου επιτρέπει να σου μιλώ στον ενικό. Πατάς σταθερά στο αριστερό σκέλος, ενώ το δεξί σου κινείται πίσω και πλάγια δημιουργώντας έντονη αντιθετική κίνηση στο σώμα σου. Ο αριστερός σου βραχίονας κρέμεται χαλαρά στο πλάι. Τι να κρατούσες άραγε στο δεξί σου υπερυψωμένο χέρι; Με πόση λεπτομέρεια και πλαστικότητα αποδίδεται η κόμη σου και πόσο θα ήθελα να έβλεπα τις ένθετες ίριδες των ματιών σου!

Οι ερμηνείες που σου έχουν αποδοθεί κατά καιρούς είναι πολλές και βασίζονται στο αντικείμενο που κρατούσες στο χέρι, παρόλο που δε φαίνεσαι να επικεντρώνεις το βλέμμα σου σε αυτό. Ποιος είσαι τελικά, ο θεός Απόλλωνας, ο «Λόγιος» Ερμής, ο ήρωας Ηρακλής, ή μήπως κάποιος νικητής αθλητής; Κάποιοι μελετητές υποστηρίζουν πως κρατάς το κεφάλι της Μέδουσας Γοργούς και σε αυτή την περίπτωση είσαι ο Αργεΐος ήρωας Περσέας. Εάν, ωστόσο, φέρεις το μήλον της Έριδος, εκδοχή που προτιμώ περισσότερο, τότε δεν είσαι άλλος από τον Τρώα πρίγκιπα Πάρη, εραστή της ωραίας Ελένης και δολοφόνο του Αχιλλέα. Οι διχογνωμίες που αφορούν στην κατασκευή σου επεκτείνονται και στον καλλιτέχνη που σε εμπνεύστηκε. Συνεπώς δεν ξέρω πού πρέπει να αποδώσω τα εύσημα. Μήπως στον Πάριο γλύπτη Σκόπα, ή στον Σικυώνιο γλύπτη Κλέωνα; Μήπως να παραμείνω στην επικρατέστερη άποψη πως αποτελείς έργο του Κορίνθιου γλύπτη Ευφράνορα;

Όπως και νά'ναι, η αρμονία της κίνησής σου, η απόδοση των μυών σου και γενικά η δομή της μορφής σου, υιοθετούν το πολυκλείτιο μοτίβο στήριξης, κάτι που σίγουρα δε μένει απαρατήρητο σε κάθε έμπειρο μάτι. Είναι αμέτρητοι, λοιπόν, οι λόγοι για τους οποίους στέκεται με θαυμασμό κανείς μπροστά σου. Και φαντάζομαι πως είναι και πολλοί οι επισκέπτες που θα επιθυμούσαν να έχουν μια φιλική κουβέντα μαζί σου. Ένας από αυτούς είμαι κι εγώ. Ελπίζω μονάχα να μη σε ταλαιπώρησα με τη λογοδιάρροιά μου...

Με απεριόριστο θαυμασμό κι εκτίμηση,
-Ελένη-

Αγαπητέ κύριε **Depp**,

Μετά από πρόσκληση της Διεθνούς Φωτογραφικής Ένωσης του Άμστερνταμ, θα πραγματοποιήσω μια σειρά φωτογραφίσεων για την έκθεση με τίτλο «Πάθη» που θα παρουσιαστεί στο Μουσείο Φωτογραφίας της ομώνυμης πόλης την περίοδο Μάρτιο-Ιούνιο 2015. Θα είναι μια σειρά φωτογραφιών από αναπαραστήσεις γλυπτών διάφορων περιόδων και καλλιτεχνικών ρευμάτων.

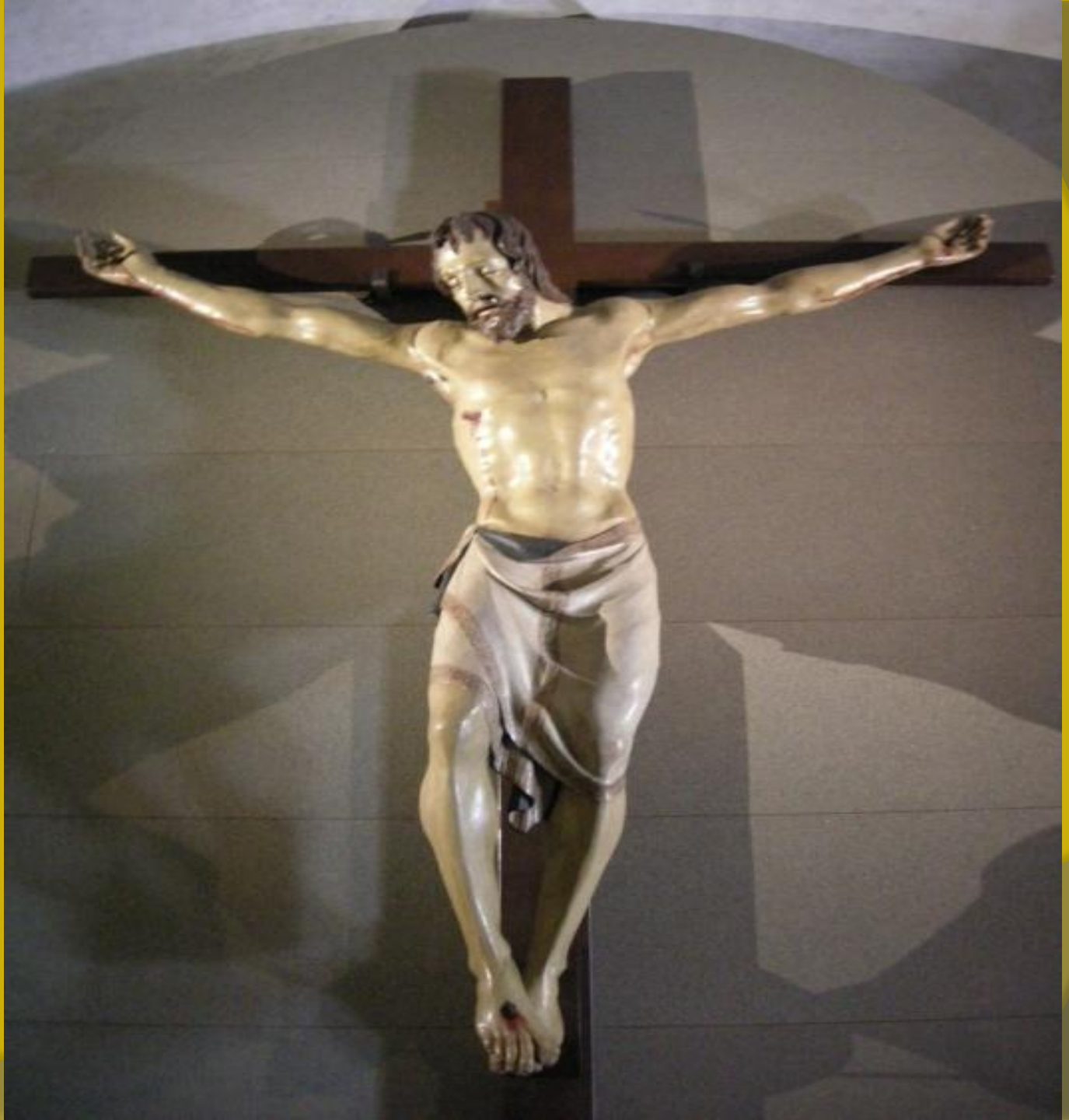
Πρόσφατα είδα την τελευταία σας ταινία και θεωρώ ότι θα είστε ο κατάλληλος για τη κύρια φωτογραφία της έκθεσης που θα παρουσιάζει τον Εσταυρωμένο του Ντονατέλο.

Το έργο που θα προσπαθήσουμε να αποδώσουμε φωτογραφικά είναι της όψιμης Αναγέννησης, με κάποια στοιχεία Μανιερισμού. Αυτό σημαίνει ότι αποζητούμε μια μη εξιδανικευμένη, μια πιο ανθρώπινη μορφή του θεανθρώπου. Ο ανθρωποκεντρισμός της Αναγέννησης συναντά σε αυτό το γλυπτό την επιτήδευση της μορφής και ο Ντονατέλο μας δίνει έτσι έναν νέο Εσταυρωμένο. Η πιστή απόδοση της πραγματικότητας δεν τον απασχολεί. Ο καλλιτέχνης δεν αναπαριστά την πραγματικότητα. Τη δημιουργεί. Ο Εσταυρωμένος μπορεί πλέον να είναι καθένας από μας. Για μένα θα ήθελα να γίνετε εσείς. Θα δώσουμε σημασία σε κάθε λεπτομέρεια, ώστε η φωτογραφία να είναι όντως το γλυπτό το Ντονατέλο και όχι απλή αναπαράσταση. Για αυτό και θα κάνουμε χρήση μακιγιάζ σώματος για να αποδώσουμε την τέλεια επεξεργασία των όγκων και να «διαγράψουμε» τις λεπτομέρειες του σώματος που δεν μας αφορούν. Μια δυσαρμονία στο σώμα, που δημιουργείται για περισσότερη συναισθηματική ένταση θα μας αναγκάσει να προβούμε σε κάποια τεχνάσματα για να μεταμορφώσουμε τις τέλειες αναλογίες σας. Η απόδοση της προοπτικής θα υποβοηθηθεί με το φως και σκιάσεις. Για την επιτηδευμένη έκφραση, την απόδοση του πόνου και της ψυχικής κατάστασης του θεανθρώπου (που ο καλλιτέχνης απέδωσε υπέροχα στο γλυπτό του, χωρίς όμως να προβαίνει στην υπερβολή), θα κάνω έκκληση στις δραματικές σας ικανότητες.

Ελπίζω ως άνθρωπος που υπηρετεί την τέχνη της υποκριτικής να συμφωνήσετε να υποκριθούμε μαζί την τέχνη..

Υ.γ.: Επισυνάπτω φωτογραφία του γλυπτού που επιθυμώ να αναπαραστήσουμε.

Έρμυ Μακρή

Αγαπητές κυρίες μου,

Υποκλίνομαι μπροστά στο κάλο σας, όποιο κι αν είναι αυτό και σε οποιαδήποτε εποχή και αν ανήκετε.

Υποκλίνομαι μπροστά στους δημιουργούς σας και αναρωτιέμαι, ποιες ήταν οι φαντασιώσεις τους, οι ιδέες τους και ποια τα συναισθήματά τους όταν σας επινόησαν, μα και όταν σας ολοκλήρωσαν.

Ξεχωριστής ομορφιάς όλες σας, αξιοσημειώτες, μοναδικές, η κάθε μια στην εποχή της. Αφροδίτες σε γλυπτά, αφροδίτες σε πίνακες. Όλες έργα τέχνης.

Ξεκινώντας από τη παλαιολιθική εποχή. Αφροδίτες της Ευρώπης. Μικρά περίφημα αγάλματα από πηλό ή πέτρα. Αγάλματα στα οποία το σώμα είναι ιδιαίτερα ευτραφές. Στήθος κοιλιά μηροί. Πρόσωπο σχεδόν ανύπαρκτο. Στεατόπυγες γυναικείες μορφές, όπως σας αποκαλούν οι τεχνοκριτικοί. Αφροδίτη του Willendorf, Αφροδίτη του Hohlefels. Πολλές οι εικασίες και οι ερμηνείες για σας. Σύμβολα γονιμότητας; Αφθονίας, ελπίδας και μακροζωίας ή ακόμα και σύμβολα θρησκευτικής λατρείας;

Αφροδίτες του Αιγαίου. Κομπές, κυκλαδίτισσες από μάρμαρο. Σας χαρακτηρίζει μια αφαιρετική διάθεση του δημιουργού σας, επίπεδες επιφάνειες, τριγωνικό κεφάλι, ευρείς ώμοι με γωνίες, στήθος και κοιλιά υπαρκτά, ευθύγραμμο πόδια και γραμμική εγχάρακτη σχεδίαση στο εφήβαιο. Και εδώ η γυναικεία φύση παρούσα. Γονιμότητα, αναπαραγωγή, μητρότητα.

Αφροδίτη της Κνίδου(Πραξιτέλης), Αφροδίτη της Μήλου(ελληνιστικοί χρόνοι), Αφροδίτη των Μεδίκων.

Αφροδίτες της Αναγέννησης, Αφροδίτη του Ουρμπίνο(Τιτσιάνο),Αφροδίτη του Μποτιτσέλι. Αργότερα, η Αφροδίτη του Βελάσκεθ. Και τόσες άλλες.

Γυμνές ή ελαφρά καλυμμένες, με χυμώδες σώμα πλούσιο σε καμπύλες. Γραμμές που προδίδουν γυναικεία χαρακτηριστικά. Γύμνια χωρίς καμία πρόκληση, νωχελικότητα, με σκοπό πάντα να αναδεικνύουν το γυναικείο σώμα. Πολλές φορές η στάση του κορμιού σας δηλώνει μια σεμνότητα αισθησιασμού, κρατώντας κάποιο ένδυμα μπροστά στο ύψος της ήβης. Μια κίνηση που θέλει να δείξει ότι κρύβετε αυτό το σημείο του σώματός σας. Το στήθος γυμνό, ελεύθερο, σύμβολο αισθησιασμού και γονιμότητας. Όλες κάτι θέλετε να μας πείτε.

Και ερχόμαστε στο σήμερα. Ποιά η γυναικεία ομορφιά; Πως ερπνέονται οι σημερινοί δημιουργοί; Μήπως οι δημιουργοί είναι τα ΜΜΕ και η διαφήμιση; Τι προβάλουν; Την ομορφιά της πρόκλησης ή την ομορφιά της κατανάλωσης; Υπάρχει έμπνευση, ή όλα στο βωμό του κέρδους. Μήπως χάθηκε το αισθητικό πρότυπο μέσα από τις προτάσεις τις κατανάλωσης;

Φτάσαμε σε μια εποχή που θέλουμε να είμαστε όλοι ίδιοι. Ζούμε στην εποχή του «φαίνεσθε» και πόσο βασικό ρόλο παίζει στις διαπροσωπικές μας σχέσεις. Το μάτι είναι το κυρίαρχο όργανο και η κοινωνία μας έχει μετατραπεί σε μια οπτική κουλτούρα. Οι εικόνες παρουσιάζουν αδύνατα σώματα, σχεδόν αναιμικές φιγούρες με γραμμώσεις στην κοιλιά, στήθη εξεζητημένα και πρόσωπα απεγάδιαστα, μάλλον ανύπαρκτα, γιατί έχουν υποστεί τελειοποίηση μέσω της ψηφιακής επεξεργασίας. Μας θυμίζουν συνεχώς ότι το τέλειο σώμα και το τέλειο πρόσωπο είναι το κλειδί της ευτυχίας και της επιτυχίας. Που είναι η γυναικεία ύπαρξη; Η γυναίκα έχει γίνει τελικά το «πιο όμορφο αντικείμενο της κατανάλωσης`».

Καθημερινά κατακλυζόμαστε από γεροντοφοβικά μηνύματα. Η έμφαση που δίνεται στη νεότητα σημαίνει ότι οι γυναίκες που γερνούν περνούν στο περιθώριο. Τα Μ.Μ.Ε. εστιάζονται στην επιμήκυνση της νεότητας και στην αποφυγή κάθε σωματικής παρακμής. Με αποτέλεσμα οι γυναίκες να μετρούν την αυτοεκτίμησή τους και την αυτοπεποίθησή τους μέσα από τις εικόνες που προβάλλονται. Έτσι η ομορφιά να αποτελεί ένα εμπορευματοποιημένο «αγαθό».

Κυρίες μου, ψάξτε τους δημιουργούς σας και κοιτάξτε τους στα μάτια. Ρωτήστε τους. Τι γίνεται με τους νέους; Από πού ερπνέονται, τι έχουν στο μυαλό τους ποιες είναι οι μούσες τους και ποια μηνύματα μας φέρνουν. Είναι έτσι η γυναίκες; οι καθημερινές, φίλες τους, οι ερωμένες τους, οι γυναίκες του, οι μητέρες τους, γενικά οι γυναίκες της διπλανής πόρτας;

Είναι γνωστό ότι το πρότυπο της ομορφιάς αλλάζει σύμφωνα με την ιστορική εποχή, τον πολιτισμό και την κοινωνία. Όμως υπάρχουν και κάποια κοινά αποδεκτά χαρακτηριστικά, τα οποία συνθέτουν την εικόνα μιας ωραίας γυναικείας φιγούρας. Κατανοώ ότι, σήμερα τα πρότυπα περί κάλους είναι εντελώς διαφορετικά. Εντάξει, αλλά δεν μπορώ να φανταστώ ώριμες γυναίκες να κυνηγούν μύθους και ουτοπίες, νέα κορίτσια να υποφέρουν από νευρική ανορεξία ή να φλερτάρουν με την αισθητική χειρουργική νομίζοντας ότι, έτσι βελτιώνουν την ψυχική τους υγεία. Σημεία των καιρών μας;

Μήπως πρέπει κάτι να γίνει; Σκεφτείτε το!!

Περιμένω τις απόψεις σας.

Ελεάνα (Τσαουλά)

Υ.Γ. Τα σέβη μου στους δημιουργούς σας.

VENUS

MODEL AGENCY

Φανταστική Επιστολή στον Πίνακα του **Νικόλαου Γύζη** Εαρινή Συμφωνία.

Ξέρεις...είσαι ένα από τα παραδείγματα εκείνα που ο πλούσιος έναρθρος λόγος, ο οποίος είναι πολύτιμος για την Ανθρώπινη Σκέψη στέκεται φτωχός μπροστά σου.

Κάθε φορά σ'ανακαλύπτω από την αρχή όταν σε αντικρίζω...σιωπηλά και με δέος...όπως είναι η κάθε βουτιά στο απέραντο γαλάζιο: Κρατάω την αναπνοή μου. Βυθίζομαι. Χάνομαι. Αναδύομαι...και πάλι με καλεί...και πάλι με καλείς για να χαθώ σιωπηλά...μέσα στα χρώματα σου, τις μελωδικές γραμμές σου...

Δέος απέναντι στην ομορφιά της Φύσης...μα δέος και για τον Ανθρώπινο Νου, την Καρδιά και δεξιοτεχνία του δημιουργού σου.

Με τη γέννηση σου (1886) ανατέλλει και η περίοδος του Νέο-Ιδεαλισμού του δημιουργού σου. Ο δημιουργός σας μικροί μου και μεγάλοι άγγελοι της Εαρινής Συμφωνίας βρίσκεται από τη πρώτη στιγμή ανάμεσα σας, αφού με αστείρευτη Αγάπη και καθαρότητα γράφει την επόμενη μέρα που τελείωσε κάποιο έργο του: «Κοιμήθηκα με συνείδηση Αρχαγγέλου».*

Αυτός, που λίγο πριν πεθάνει (4.1.1901) μας προτρέπει με την τελευταία του γραπτή φράση: «Λοιπόν, ας ελπίζομεν και ας ζητούμεν να είμεθα εύθυμοι»**, ...γιατί ήξερε...

«Η Χαρά και η Λύπη είναι δύο γίγαντες των οποίων ο περιορισμός είναι να κρατούν από τας χείρας σφικτά τον Άνθρωπο και να σέρνουν κυρτώνοντας αυτόν τότε μεν ο εις, τότε δε ο άλλος»..***

Αυτά, μελωδικές ιδεατές της Άνοιξης υπάρξεις του Νικόλαου Γύζη...μέσω εσάς ήρθε επέστρεψε για πάντα και ο δημιουργός σας στην πολυαγαπημένη του Ελλάδα, ο οποίος με νοσταλγία και παράπονο έλεγε καθώς ετοίμαζε τον πίνακα „Αποθέωση της Βαυαρίας“ ...: «Θα έκαμνα, εννοείς, με πολύ ευχαρίστησιν την „Αποθέωσιν της Ελλάδος“, αλλά μόνος μου δεν ημπορώ να την αποθεώσω, αφού οι περισσότεροι την ξεθεώνουν...».****

Φωτεινή Στεφανίδου.
Αθήνα, Ιούλιος 2014

Αγαπητέ **Σάντρο Μποτιτσέλι**,

Έχω την υποχρέωση να σας στείλω αυτήν την επιστολή για να σας ευχαριστήσω για τον απερίγραπτης ομορφιάς πίνακα που φιλοτεχνήσατε έπειτα από συνεννόηση που είχαμε.

Η ανάδειξη της Σιμονέπα Κατανέο Βεσπούτσι ως αναδυόμενη Αφροδίτη, την θεά του έρωτα, είναι ένας ύμνος στην κλασική ομορφιά και στην αγνότητα της ψυχής, την οποία χαρακτηρίζει απόλυτα. Το σχέδιο είναι αρμονικό και ντελικάτο. Οι γραμμές κομψές και δημιουργούν, με τα κύματα που σκάνε στην ακτή, τις πτυχώσεις των ρούχων, την αρμονική ροή των μαλλιών, διακοσμητικά κυματοειδή παιχνιδίσματα. Τα χρώματα είναι φωτεινά, οι μορφές καθαρές και ραφιναρισμένες.

Η σκέψη σας να χρησιμοποιήσετε τον αρχαίο ελληνικό μύθο, όπου ο Κρόνος πήρε την βασιλεία από τον πατέρα του, τον Ουρανό, έκοψε τα γεννητικά του όργανα και τα πέταξε στην θάλασσα, από τους αφρούς της οποίας αναδύθηκε η θεά Αφροδίτη με βρίσκει απόλυτα ικανοποιημένο.

Ο εκλεπτυσμένος τρόπος που η Θεά αναδύεται από το νερό μέσα σε ένα όστρακο που φυσούν ο Ζέφυρος και η Άυρα προς την ακτή και η υποδοχή που της επιφυλάσσει μία από τις Ώρες προσφέροντάς της έναν μανδύα συμβάλουν ώστε να αναδείξουν την αιθέρια ομορφιά της.

Ο πίνακας αυτός αποτελεί κατά την γνώμη μου μία από τις αρτιότερες αισθητικά δημιουργίες σας και η έμπνευσή σας για αυτόν συνιστά μία νεοπλατωνική αλληγορία βασισμένη στην αντίληψη της αγάπης ως γενεσιουργός δύναμη.

Η ομορφιά είναι πρόσκαιρη και φθαρτή. Η ωραιότητα όμως της ελληνικής σκέψης είναι ένα υπέροχο σύνολο ψυχοσωματικής ανωτερότητας, όπου στον συγκεκριμένο πίνακα είναι περισσότερο εμφανές από κάθε άλλη φορά. Βάση όλων των παραπάνω θέλω για άλλη μια φορά να εκφράσω τον απεριόριστο θαυμασμό μου για το αστείρευτο ταλέντο σας που έχει να κάνει όχι μόνο στην σύλληψη αλλά και στην απόδοση αυτού πίνακα που τον καθιστά μοναδικό. Όσο για εσάς θέλω να αναφέρω ότι είστε ένας χαρισματικός καλλιτέχνης που θα γράψετε την δική σας ιστορία στα καλλιτεχνικά δρώμενα και το όνομά σας θα μείνει ανεξίτηλο ανά τους αιώνες.

Με εκτίμηση,

Τζουλιάνο ντι Πιέρο των Μεδίκων (Σταυρούλα Κελεσώφ)

Αθήνα, 8 Ιουλίου 2014

Αγαπητέ πίνακα Οι Πρεσβευτές (The Ambassadors),
αυτή μου η επιστολή προς εσένα αποφάσισα να είναι εξομολογητική. Ελπίζω να με
θυμάσαι...πρωτογνωριστήκαμε στα χρόνια των σπουδών μου, όταν μάθαινα για
υπέροχους πίνακες σαν και του λόγου σου. Παραμένεις ομολογώ το ίδιο περίεργος.
Εκείνη την πρώτη φορά που σε συνάντησα δεν μπορώ να πώ...μου άρεσες, αλλά
δεν σε είχα καταλάβει πλήρως. Δεν είχα τότε αντιληφθεί την «παραξενιά σου» που
είναι ταυτόχρονα και το μεγάλο μυστικό σου.
Μάλιστα στην αρχή μου φάνηκες λίγο αδιάφορος ένα ακόμη παράδειγμα βόρειας,
νατουραλιστικής ζωγραφικής. Αλήθεια, ξέρεις μήπως πώς γίνεται ο δημιουργός σου
ο Holbein ν'απεικόνισε τόσο τέλεια τα εξωτερικά γνωρίσματα της φύσης; Τα
υφάσματα μοιάζουν με αληθινά. Και τα αντικείμενα επίσης. Μάλιστα είναι
τοποθετημένα έτσι στο κέντρο του τραπεζιού, σα να συνοψίζουν με την παρουσία
τους όλη την ανθρώπινη εμπειρία. Ξέρω ότι οι Jean de Dinteville and Georges de Selve που απεικονίζεις είναι νέοι στην
ηλικία, με μόρφωση, κύρος και εξουσία. Ο κύριος αριστερά έχει το χαρακτηριστικό
κόρδωμα αυτών των ανθρώπων που κατέχουν όλα τα παραπάνω. Κάποτε σκέφτηκα
να σε αγοράσω σε αφίσα, να σε κάνω κορνίζα, να σε κρεμάσω στον τοίχο μου-να
έχω να σε θυμάμαι, να μην το παίρνω πάνω μου. Γιατί από τότε τα ήθελα τα
αξιώματα σε μικρή ηλικία. Και να που τώρα ίσως σε χρειαστώ...να σε βλέπω να μου
υπενθυμίζεις το εφήμερο, όταν καμιά φορά κορδώνομαι μέσα στο σακάκι μου
διασχίζοντας τους διαδρόμους της δουλειάς.
Γιατί αυτή η περίεργη μορφή κάτω κάτω την οποία οι περισσότεροι -μεταξύ τους κι
εγώ- δεν αντιλαμβάνονται με την πρώτη ματιά, ξέρω ότι απεικονίζει ένα κρανίο. Ένα
κρανίο παραμορφωμένο και πρέπει να πας νομίζω κάπως πιο δεξιά για να το δεις
κανονικά. Σχεδόν δεν μπορώ να πιστέψω ότι είναι από το χέρι του δημιουργού σου,
του **Holbein**. Memento mori λοιπόν, αυτό θέλεις να πεις. Λίγο βαρύ, γι 'αυτό δεν θα
σε κρεμάσω στον τοίχο μου, αλλά θα σε έχω στο πίσω πίσω μέρος του μυαλού μου,
έτσι για να μην παίρνει πολύ αέρα.

Πολλούς χαιρετισμούς,
Κατερίνα Στασινού

'Αγαπητέ Michelangelo di Lodovico Buonarroti Simoni,

Σας απευθύνω, αυτήν την ανεπίδοτη επιστολή, με την επίγνωση ότι μπορεί να θεωρηθεί ύβρις , με τη αρχαία ελληνική σημασία της λέξεως .Ομως θα προσπαθήσω να σας εξηγήσω ότι η πρόθεσή μου είναι ειλικρινής και όσο πιο ταπεινή γίνεται.

Γεννήθηκα στο 2ο μισό του 20ου αιώνα και διανύω αισίως τη δεύτερη δεκαετία του 21ου .Ζώ στην εποχή της Εικόνας και της Πληροφορίας.Ο εγκέφαλός μου καθημερινά βομβαρδίζεται με χιλιάδες εικόνες και πληροφορίες που μάταια προσπαθώ να αξιολογήσω και να ταξινομήσω.

Εν τω μέσω αυτής της παράνοιας, μου δόθηκε η ευκαιρία να παρακολουθήσω ένα Ωραίο μάθημα γνωριμίας με τη Τέχνη των αιώνων που προηγήθηκαν.Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος, μου ζητήθηκε να επιλέξω ως παραλήπτη , μία Εποχή ή έναν Καλλιτέχνη ή ένα Έργο Τέχνης.

Ακούγοντας και διαβάζοντας για την Αναγέννηση,ένιωσα ότι δεν είχα άλλη επιλογή από το να σας επιλέξω.

Κατά τη ταπεινή μου γνώμη, την αντιπροσωπεύεται απόλυτα με ένα μοναδικό τρόπο.

Το δημιούγημά σας, οι νωπογραφίες στην οροφή της Καπέλλα Σιξτίνα, είναι στα μάτια μου, το επιστέγασμα μιας υπέροχης συλλογικής καλλιτεχνικής προσπάθειας αιώνων.

Αναλάβετε το έργο απρόθυμα, αλλά με περισσή φροντίδα, σωματικό και ψυχικό κόπο, υψηλό αίσθημα ευθύνης και μεγαλοφυή έμπνευση , το ολοκληρώσατε.

Ζωγραφική χιλίων διακοσίων τετραγωνικών μέτρων σε τέσσερα χρόνια , από έναν άνθρωπο που διακήρυττε ότι δεν είναι ζωγράφος αλλά γλύπτης.

Ατέλειωτες ώρες με το πρόσωπο ανεστραμμένο, σκαρφαλωμένος πάνω σε ψηλές σκαλωσιές, ζωντανεύοντας έναν πανάρχαιο, βιβλικό κόσμο, με κάθε πινελιά.

Λένε οι ειδικοί ότι ταυτόχρονα αναδείξατε και το οικοδόμημα.Του δώσατε ένταση και ρυθμό, στερεότητα και βάθος.Κάνατε λοιπόν και χρέη αρχιτέκτονα, αλλά πάνω από όλα το χρέος ενός μέγιστου καλλιτέχνη.

Από τους τόνους μελανιού που έχουν χυθεί για την περιγραφή και ανάλυση του έργου σας αυτού, διαλέγω απλά να αναφέρω τον θαυμασμό που προκαλεί ο απόλυτος έλεγχος της προοπτικής (σχεδόν μη ανθρώπινος) και η μοναδική ζωντάνια των χρωμάτων ,όπως αυτά αποκαλύφθηκαν πρόσφατα.Οι δε μορφές που ζωντανεύουν τα πρόσωπα της βιβλικής κοσμογονίας είναι ολόιδια με αγάλματα της κλασσικής αρχαιότητας , τα οποία αν και μοιάζουν να είναι σμιλεμένα σε μάρμαρο, συνδυάζουν τις κλασσικές ιδιότητες του όγκου και της πλαστικότητας με την κίνηση και την απaráμιλλη εκφραστικότητα μιας "παλέτας "συναισθημάτων.

Θα ήθελα εδώ να αναφερθώ στο πρόσφατο έργο καθαρισμού των νωπογραφιών που διήρκησε οκτώ χρόνια και δίχασε την επιστημονική κοινότητα:

Οι υποστηρικτές χαιρέτησαν με ενθουσιασμό την αποκάλυψη της πανδαισίας των χρωμάτων: πράσινα, ιώδη, κίτρινα , φλεγόμενα κόκκινα.

Οι επικριτές μίλησαν για "έγκλημα καθοσιώσεως" και έθεσαν ηθικά ερωτήματα. Μην σας όμως εκπλήσσουν αυτά. Στην εποχή μου οι κριτικοί, οι ειδήμονες και οι γενικώς επαΐοντες ξεπερνούν κατά πολύ αυτούς που παράγουν έργο τέχνης. Δεν γνωρίζω ποια ήταν η αναλογία στη δική σας εποχή.... Σήμερα, ωστόσο, οι περισσότεροι αναγνωρίζουν την αξία αυτής της προσπάθειας και τοποθετούν πια στο περιθώριο την ομολογουμένως απίστευτη οικονομική εκμετάλλευση του αποτελέσματος από τους θεματοφύλακες του έργου (Βατικανό) έως την Ιαπωνική τηλεοπτική εταιρία (ένας μη ανιδιοτελής Μέδικος) που ανέλαβε το (κολοσσιαίο) κόστος της αποκατάστασης. Το αριστουργηματικό αυτό δημιούργημα έφτασε μέσω, χιλιάδων ανατυπώσεων σε πολύ περισσότερους ανθρώπους, φιλότεχνους και μή, από αυτούς που θα μπορούσαν να το απολαύσουν από κοντά. "Ουδέν κακόν αμιγές καλού".

Αγαπητέ, αγαπημένε **Michelangelo**, μετουσιώσατε τις πνευματικές κατακτήσεις της εποχής σας, σε ένα Έργο Τέχνης, που πεντακόσια χρόνια, αδιάλειπτα, μαγεύει, εμπνέει, προκαλεί στοχασμό και ανυπόκριτο θαυμασμό και αποτελεί μια ισχυρή ενδειξη ότι δεν μπορεί να είμαστε σκέτη ύλη....

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι λυπάμαι που η (αθέλητη) τεχνοκρατική κατεύθυνση των σπουδών μου, η επακόλουθη συναφής επαγγελματική απασχόληση, σε συνδυασμό με τους αναπόφευκτους αντιπερισπασμούς της καθημερινότητας, με κράτησαν μακριά από μια ουσιαστική επαφή με την Τέχνη. Αν ήταν άλλη η πορεία, θα σας έγραφα μια πιο αντάξιά για σας επιστολή.

Με απέραντη εκτίμηση (Καλομοίρα Κούστα)

ΤΟ ΣΩΜΑ ΣΟΥ

Ηταν γραφτό σου Joris Fonteijn να ζήσεις πολυ πέρα απο το θανατό σου. Σε είδα σ'έναν πίνακα για πρωτη φορά πριν χρόνια στο Λονδίνο. Ησουν ήδη νεκρος, σε ειχαν τιμωρησει με παραδειγματικο θανατο δια απαγχονισμού την προηγουμενη μερα. Στον πινακα δειχνεις ώριμος αντρας αλλα ήσουν νεαρός, 23 ετων μολις....Ησουν εγκληματίας; ήσουν φονιάς; συμμετειχες σε ληστεία; Τί έκανες και σε τιμώρησαν έτσι; Λίγα πραγματα εμαθα για την ζωη σου, Φλαμανδε ραφτη απο το Diest, γιατι και πως "πήρες τον κακό τον δρόμο".

Θα ήθελα να σου γραψω τι εγινε αφου πεθανες. Τιμές δεν σου απέδωσαν, χέρια γυναικεία δεν σε έπλυναν, και αν σε έκλαψε κάποια αγαπημένη, το έκανε κρυφά. Την επομενη μέρα σε εφεραν στην Συντεχνία των Χειρούργων. Ηθελαν το σώμα σου, το δικο σου σώμα, νεκρό, εσένα που οσο βρισκόσουν στην ζωή δεν θα σου έλεγαν ουτε μια καλημέρα, θα απέστρεφαν το βλέμμα τους απο το προσωπο σου, δεν θα σε καταδέχονταν.

Θα είχες ακουσει για αυτες τις συναθροισεις, εκοβαν εισιτηριο οι συγχρονοι σου για αν δουν τι κρυβεται κατω απο το δέρμα, για να μάθουν πως είναι ο άνθρωπος απο μέσα.

Εκεί λοιπόν κατέληξες, στο ανατομικό τραπέζι. Η διαδικασία ή μάλλον η τελετουργία διήρκησε τρεις ημέρες, την τρίτη ημέρα αργά τη νύχτα σε έθαψαν στην Νοτια Εκκλησία του Αμστερνταμ.

Αυτή την φορά όμως η περίσταση ήταν εξαιρετική. Ειχε μόλις διοριστη ο νέος καθηγητής της Συντεχνίας και όπως συνηθιζόταν είχαν κάνει παραγγελία σε έναν ζωγράφο να απεικονίσει ως αναμνηστικό το εναρκτήριο μάθημα του νεου Δασκάλου, του Jan Deijman. Ετσι λοιπόν εκτός απο τους χειρούργους και το κοινό, ηταν εκεί και σε παρατηρούσε και ένας ζωγράφος. Και πιστεψε με το βλέμμα του ήταν αλλιώτικο απο των άλλων, αυτός σε κοίταζε διαφορετικά,αυτον μπορεί και να τον είχες κάπου συναντήσει, σε κάποιο σοκάκι της πόλης, σε κάποιο καπηλειό, αυτός μπορεί και να σε θυμόταν ζωντανό, μπορεί και να σε αναγνωρισε.

Τι δείχνει ο πίνακας; την δευτερη μερα, της ανατομής, βρίσκεσαι εκτεθειμένος στο κεντρο του πίνακα, πίσω σου ειναι ο Jan Deijman, δεξια και αριστερά αλλοι δυο χειρούργοι και γύρω γύρω περιστοιχίζεσαι απο τους μαθητές. Θα υπήρχε και κοινό, αλλα ζωγραφίζονταν μόνο όσοι πλήρωναν για να απεικονιστούν. Σού εχουν αφαιρέσει τα σπλάχνα, σου έχουν αφαιρέσει το θόλο του κρανίου και έχουν αποκαλύψει τον εγκεφαλό σου: αυτόν κοιτούν και μελετούν και απορώ διότι ενόσω ζούσες δεν τους αφορούσε καν η σκέψη σου - πίστευαν πως το ανθρώπινο σώμα ήταν η κορωνίδα της δημιουργίας του Θεού και απέβλεπαν στο “γνώθι σαυτόν”,ελάχιστα μπορούσαν ακόμη να αξιοποιήσουν εκείνη την εποχή για την Ιατρική, δεν είχαν τόσο προχωρήσει.....ηθελαν το σώμα σου, το σώμα ενος εγκληματία που προφανώς έμενε στα αζήτητα. Ναι, οσο οξύμωρο και αν ειναι αυτο, στο σώμα ενος "αμαρτωλου" δόξαζαν και θαύμαζαν το έργο του Θεου!

Ο πίνακας αυτός κρεμαστηκε στην αίθουσα της Συντεχνιας. Αλλά περίπου 70 χρόνια μετα άρπαξε φωτιά και κήκε,όχι ολοσχερώς ευτυχώς, διασώθηκε ενα μικρο τμήμα, στο κέντρο, όπου φαίνεσαι εσύ, ο βοηθός χειρούργος αριστερα σου και τα χέρια του Jan Deijman πίσω σου.

Ηταν γραφτο σου Joris Fonteijn να ζησεις πολυ πέρα απο το θανατο σου, σου το γραφω ξανα.

Διότι σε ζωγράφισε ο **Rembrandt**.

(Ιλιάνα Θεοδωροπούλου)

Αξιότιμε κύριε Μιχαήλ Άγγελε.

Κατ' αρχας θα ήθελα να σας εκφράσω τον απεριόριστο θαυμασμό και σεβασμό ως προς το πρόσωπό σας.

Η δεξιοτεχνία σας στην σύνθεση τόσο στην ζωγραφική όσο και στην γλυπτική παραμένει αξεπέραστη. Θεωρώ ότι το έργο σας αποτελεί συνώνυμο των μεγαλύτερων στιγμών της Ιταλικής Αναγέννησης. Κοιτάζοντας τις δημιουργίες σας και συγκεκριμένα αναφέρομαι στην «δημιουργία του Αδάμ» μένω άφωνη. Η τεχνοτροπία και η σύνθεση του φρέσκο αυτού δεν μπορεί να σε αφήσει αδιάφορο. Τώρα όσον αφορά το ταλέντο σας ως γλύπτη θεωρείστε ανυπέρβλητος. Τί να σχολιάσει κανείς για τον Δαυίδ και την Πιετά είναι έργα που σας έχουν καθιερώσει ως καλλιτέχνη και έχουν συμβάλει στην καταξίωσή σας. Νομίζω βέβαια, αν δεν κάνω λάθος, διορθώστε με γι αυτό, το παραπάνω γλυπτό είναι και το μοναδικό έργο που φέρει την υπογραφή σας. Τελευταία φορά που παραβρέθηκα σε αποκαθήλωση στην Ρώμη συγκλονίστηκα από το μεγαλείο και την ψυχή της δημιουργίας αυτής γιατί για μένα η Πιετά είναι ένα γλυπτό με συναίσθημα, ανθρώπινη έκφραση, σώμα και ψυχή. Όσον αφορά βέβαια τον Δαυίδ, άξια θεωρείται το σύμβολο της Φλωρεντίας.

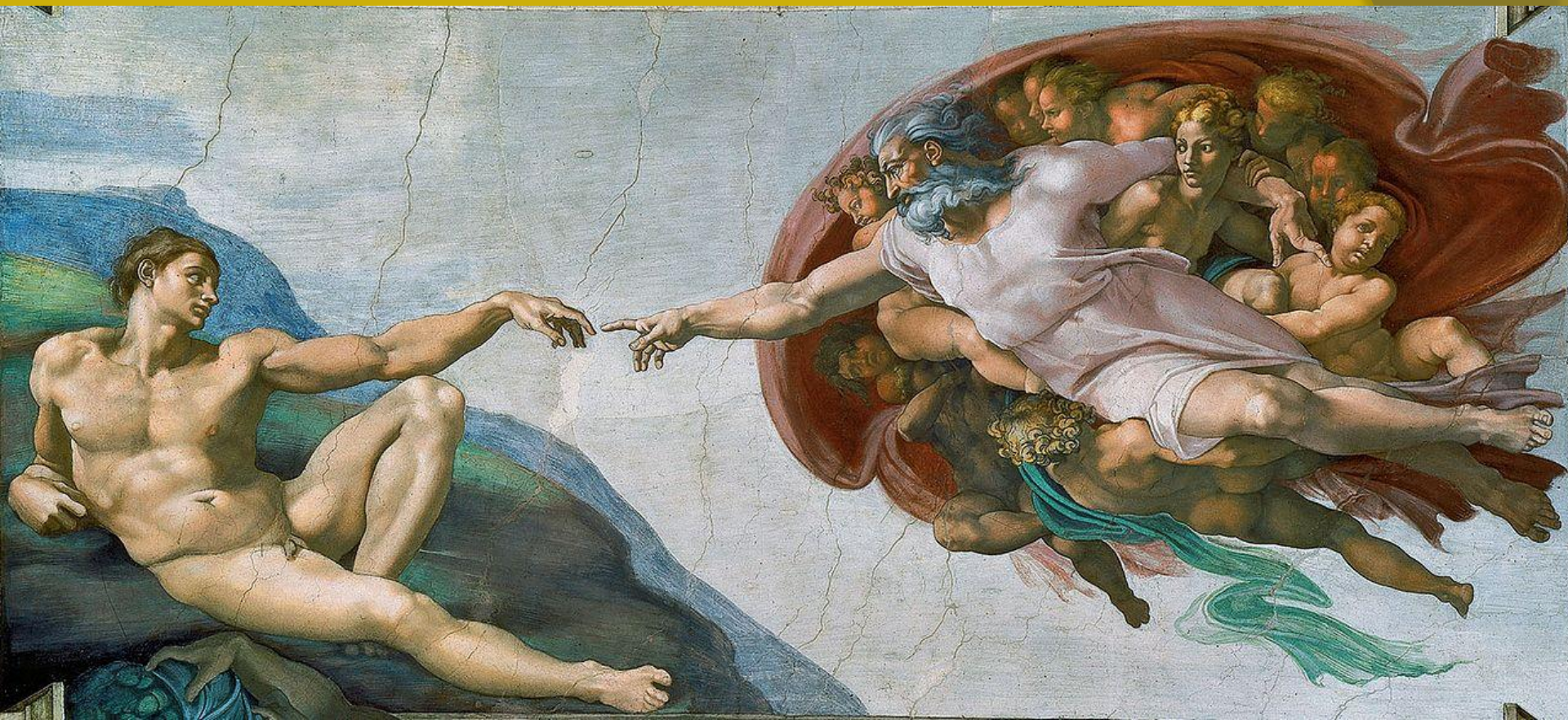
Είναι τόσα πολλά αυτά που θέλω να σας εκφράσω που νομίζω πως με τις λέξεις θα χαθεί το νόημα. Κάθε δημιουργία σας μου προκαλεί δέος και για να μην μακρηγορώ θα ήθελα να σας επισημάνω ότι ο λόγος που πήρα το θάρρος να σας στείλω την επιστολή αυτή είναι επειδή θα ήθελα να σας παρακαλέσω να δημιουργήσετε ένα γλυπτό και για μένα. Θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι ανήκω και εγώ στον κύκλο των επιφανών οικογενειών της Φλωρεντίας και θα επιθυμούσα ένα δικό σας έργο, δώρο γενεθλίων στον σύζυγο μου Κόζιμο των Μεδίκων ως ένδειξη αγάπης, μιας και ο ίδιος είναι φανατικός σας θαυμαστής. Ονομάζομαι Ελεονώρα και θα ήταν τιμή μου με την ευκαιρία της γενέθλιας γιορτής, στο χώρο υποδοχής, να κοσμεί γλυπτό σας. Γνωρίζω οτι δέχετε πιέσεις από τον ηγεμόνα Λορέντζο, θα ήθελα ωστόσο να σας παρακαλέσω θερμά να ασχοληθείτε και με το δικό μου γλυπτό. Τώρα όσον αφορά το θέμα ,το αφήνω σε σας, άλλωστε πιστεύω ότι δεν στερείστε έμπνευσης...

Είμαι στην διάθεσή σας

Με βαθιά εκτίμηση και σεβασμό στο πρόσωπο σας

Ελεονώρα του Τολεδο (Δήμητρα Σάλτη)

Φλωρεντία

Αγαπητέ **Pollock**,

Δεν καταλαβαίνω! Δεν ξέρω αν πρέπει να ρωτήσω εσένα ή το διευθυντή της Betty Friedman Gallery αλλά πραγματικά δεν καταλαβαίνω!

Γιατί εσύ; «Το έργο του άσκησε σημαντική επίδραση στον 20ό αιώνα, πυροδοτώντας της ανάδειξη του αφηρημένου εξπρεσιονισμού» διαβάζω και δεν καταλαβαίνω. Είναι η εποχή που είχε ανάγκη για νέες ιδέες και βρέθηκες στο κατάλληλο μέρος (ΗΠΑ) στην κατάλληλη στιγμή ή το έργο σου μορφοποίησε την εποχή; Μήπως η εποχή προσαρμόστηκε στην καταθλιπτική προσωπικότητα σου και όχι εσύ στην εποχή;

Οκ, η ιδέα σου με το dripping εντυπωσιακή αλλά αμφιβάλλω αν ήταν πρωτότυπη. Η δασκάλα μου με μάθαινε να ζωγραφίζω στο δημοτικό με την ίδια τεχντροπία και ίσως έκανε το ίδιο και η δική σου.

Ήξερες φυσική; Έμαθες τα φράκταλς και πονηρά σκεπτόμενος εφάρμοσες την ιδέα στην ζωγραφική σου ή όλη αυτή η αρμονία είναι συνέπεια της ιδιαίτερης ψυχοσύνθεσής σου;

Διαβάζω κάπου που λες ότι πρέπει να γίνεις καλλιτέχνης κάποιου είδους. Πρέπει να μελετάς τέχνες ακόμη και αν δεν κάνεις τίποτα άλλο. Τρομοκρατείσαι να μιλήσεις σε λίγους ανθρώπους και δεν έχεις τίποτα σε υλικό αγαθό. Άρα τέχνη για την τέχνη και όχι τέχνη για τους ανθρώπους; Χαζό ερώτημα, η τέχνη είναι πάντα για τους ανθρώπους όσο κυκλοθυμική και αν είναι και αδιάφορα με τα κίνητρα του καλλιτέχνη. (...I shall be an Artist of some kind. If nothing else I shall always study the Arts. People have always bored me....I have been within my own shell and have not accomplished anything materially. In fact, to talk in a group I was so frightened I could not think logically....)

Οπότε θα ξαναρωτήσω γιατί εσύ; Γιατί εσύ συγκεκριμένα έγινες ο Jackson Pollock? Τι σε κάνει τόσο μοναδικό; Και βασικά σε νοιάζει που είσαι ο Jackson Pollock?

Ένιωθες μέσα σου ότι είσαι ένας μεγάλος καλλιτέχνης ή αφέθηκες στην ζωή να σε οδηγήσει; Συγχώρεσε την αδιακρισία μου αλλά οκ δεν ήσουν και ο μεγαλύτερος ιππότης. Σε συντηρούσε η γυναίκα σου και ζούσες ανάμεσα σε κατάθλιψη και αλκοολισμό. Ήταν η ανάγκη για δημιουργία που δεν άφηνε περιθώρια για πεζούς προβληματισμούς ή η προσωπικότητα. Το άδοξο τέλος επίσης είναι σε πλήρη συμφωνία με τον χαρακτήρα σου όπως αυτός περιγράφεται αλλά σε καμία συμφωνία με το έργο σου.

Συγνώμη αν έγινα επιθετική αλλά ίσως η άγνοια μου με κάνει να μην καταλαβαίνω. Δεν θέλω να πιστέψεις ότι δεν συγκινούμε με τα έργα σου ή δεν θαυμάζω το καλλιτεχνικό σου μυαλό αλλά I can't help wondering που λένε και οι φίλοι σου οι αμερικάνοι.

Σε ευχαριστώ πάντως για το δέος που με έκανες να νιώσω μπροστά στον Νούμερο 1. Εκείνη την στιγμή παρόλο που δεν καταλάβαινα ένιωθα!

(Ντόρα Αρβανίτη)

Αγαπημένε μου καλλιτέχνη **Gustav Klimt**,

Θα ήθελα να σας εκφράσω τον θαυμασμό μου, τόσο για το ιδιαίτερο του χαρακτήρα σας όσο και για την κ την συμμετοχή σας στο πρωτοποριακό κίνημα «Secession».

Εσείς, ολιγόλογος καλλιτέχνης μέσα σε λίγες γραμμές εκφράζεται τον εσωστρεφή κ ταπεινό δημιουργό. «Είμαι πεπεισμένος ότι δεν είμαι ιδιαίτερα ενδιαφέρον άνθρωπος δεν υπάρχει τίποτε το εξαιρετικό σε μένα..μου καταλογίζουν ότι δεν είμαι γοητευτικός σαν παρουσία ..είμαι ζωγράφος και ζωγραφίζω από το πρωί ως το βράδυ ,ζωγραφίζω ανθρώπινες μορφές κ τοπία, καμιά φορά προσωπογραφίες .ουδέποτε φιλοτέχνησα την αυτοπροσωπογραφία μου ..όποιος θέλει να μάθει για μένα μπορεί να παρατηρήσει προσεκτικά τους πίνακες μου κ να προσπαθήσει να ανακαλύψει ποιος είμαι κ τι θέλω » .

Τα λόγια σας μια πρόκληση - πράγματι ο θεατής μπορεί μόνο με συναισθηματική μέθεξη να προσεγγίσει τον έντονο λυρισμό των έργων σας. Η ανατρεπτική ζωγραφική σας εκφράζει την αυστριακή κουλτούρα fin de siècle ,μ ένα ύφος που συμφιλιώνει τα πάντα σε μια περίοδο που ο μοντερνισμός θριαμβεύει στην Ευρώπη συνταιριάζοντας συμβολιστικά κ ιμπρεσιονιστικά στοιχεία από τη διακοσμητική ζωγραφική.

Το έργο σας, ένα εντυπωσιακό πάντρεμα στοιχείων από την Αρχαία αιγυπτιακή την Ελληνική τέχνη , τον Ιταλικό Μεσαίωνα κ την Αναγέννηση .Ο ρόλος της τέχνης σας «ένα καταφύγιο στη σκληρότητα του κόσμου» .Σε μια στιγμή κρίσης παραδοσιακών αξιών αποδώσατε με έντονες εικόνες την ουτοπία της αναγέννησης της ζωής κ της ανθρώπινης συνείδησης μέσω της τέχνης

«Θέλουμε να μελετήσουμε τα σώματα στα οποία ενοικεί η ανθρωπότητα,να διερευνήσουμε τους νόμους στους οποίους αυτή υπακούει κ τη μοίρα στην οποία υπόκειται, να μάθουμε από ποια γέννα προέρχεται κ σε προς ποιο θάνατο πορεύεται...» ο αισθησιασμός, το ασυνείδητο ,το όνειρο, η αίσθηση απειλής ,η γνώση κυρίαρχα θέματα στη ζωγραφική σας σε μια άχρονη διάσταση .

Στην Βιέννη του Νίτσε , καινοτόμος κ πρωτοπόρος αντιπαραθέσατε στην πραγματικότητα το όνειρο κ εκφράσατε απόλυτες αλήθειες ,τόσο το έντονο μεταφυσικό μυστικιστικό μέσα από μυθολογικά κ δραματικά στοιχεία.

Η αφίσα που αναγγέλει την έκθεση Secession του 1898, με θέμα ‘τον Θησέα και τον Μινώταυρο’ ταράζουν την καλλιτεχνική ζωή της Βιέννης κ φέρουν την αυστριακή τέχνη σε επαφή με τις προοδευτικές ευρωπαϊκές τάσεις. Η θεά Αθηνά σύμβολο της λογικής ,η χρήση του κενού χώρου ως στοιχείο που χωρίζει την επιφάνεια σε δύο ζώνες ,το δόρυ ,οι στυλιζαρισμένοι κορμοί των δένδρων, τα καλλιτεχνικά γράμματα η γύμνια του Θησέα .Έτσι λοιπόν, από υφολογική άποψη η αφίσα επιβεβαιώνει το νέο προσανατολισμό σας, ως νεωτεριστής καλλιτέχνης αντιπαλεύεται το status quo της εποχής σας με ένα τρόπο ιερό που απαιτεί το σεβασμό.

Στη συνέχεια με το έργο σας ‘nuda veritas’ 1899 το οποίο είναι η αμεσότητα της έκφρασης των χαρακτηριστικών Jugendstil η επιτήδευση της μορφής (το φίδι στα πόδια, τα λουλούδια, το γαλαζωπό φόντο) παραπέμπουν στη εικόνα του κενού της αυστρουγγρικής αυτοκρατορίας τόσο εύστοχα.

Η αλήθεια είναι φωτιά λέγοντας την κανείς ,φωτίζει αλλά και καίει” Σίλερ.

Ως ζωγράφος της εσωτερικής διακόσμησης στα καλλιτεχνήματα σας αποδίδεται με την γραμμή σχεδίου , αυτή την όμορφη καμπύλη που εκφράζει την ουσία της ανθρώπινης μορφής την παγκόσμια συγκίνηση –που υποφέρει ,ελπίζει, αγαπά κ αποδίδεται τη συγκινησιακή φόρτιση με ρευστότητα μ ένα στυλ γραμμικό με στοιχεία από τη μετωπική απεικόνιση του Βυζαντίου, τη γραμμικότητα των μοτίβων στα ελληνικά αγγεία , και την γιαπωνέζικη τέχνη τόσο δεξιοτεχνικά συνδιασμένα.

Το εξάισιο δείγμα της τέχνης σας στη «Ζωφόρο του Μπετόβεν» έργο για την έκθεση της Βιέννης . Ο πόθος για ευτυχία ... αφού απευθύνεται στη Δύναμη ,την Ευσπλαχνία, την Φιλοδοξία ολοκληρώνεται στην Ποίηση η οποία ενσαρκώνεται σε μια γυναίκα που παίζει λύρα μια εκλεπτισμένη φιγούρα σε συμφωνία καφέ –χρυσού- λευκού αντιτάσσεται στο κενό – στο χάος το ιδανικό βασίλειο της τέχνης. Με ένα τόσο ζωηρό τρόπο αντιτάσσεται στον πεσιμισμό που κυριαρχεί στην Μεγάλη Αίθουσα του Πανεπιστημίου

Όυτε η επιστήμη ούτε η θρησκεία , μπορούν να ικανοποιήσουν τις βαθύτερες ανάγκες του ανθρώπου μόνο η Τέχνη ’ είναι η πλέον ολοκληρωμένη ιδεολογία της Απόσχισης την οποία συμμερίζονταν αρκετοί στοχαστές του 19^{ου} αιώνα. Αυτή είναι άλλωστε κ η προσωπική μου άποψη.

Σας ευχαριστώ από ψυχής,

για το όμορφο ταξίδι ψυχής μέσα από το έργο σας.

Κατερίνα Τσόχλα.

KANNST DU
NICHT ALLEN
GEFÄLLEN DURCH
DEINE THAT UND DEIN
KUNSTWERK =
MACH ES
WENIGEN RECHT.
VIELEN GEFÄLLEN
IST SCHLIMM. =
SCHILLER.

Αγαπητέ Μιχαήλ Άγγελε,

ονομάζομαι Δαραβέλα Έλενα και θα ήθελα καταρχήν να εκφράσω τον θαυμασμό μου για την τέχνη σου. Πριν μερικά χρόνια έκανα ένα ταξίδι στη Ρώμη και είχα την τύχη να δω από κοντά μερικά έργα σου. Παρόλο που η επαγγελματική μου ιδιότητα δεν έχει καμία σχέση με τις καλές τέχνες και δυστυχώς τη δεδομένη στιγμή δεν γνώριζα παραπάνω πληροφορίες ούτε για τη ζωή σου αλλά ούτε και για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες δημιουργούσες, ένιωσα δέος κοιτώντας τα έργα σου.

Μέσα λοιπόν από τα σεμινάρια της Ακαδημίας Πλάτωνος είχα την ευκαιρία να μάθω στοιχεία που με έκαναν να εκτιμήσω όχι μόνο το ταλέντο αλλά και την προσωπικότητά σου. Ένιωσα συγκίνηση ακούγοντας ότι η γλυπτική ήταν μια εσωτερική ανάγκη αποκάλυψης κρυμμένων μορφών αλλά επίσης θαύμασα το σθένος και το πείσμα σου όταν έμαθα ότι η ανάθεση της διακόσμησης της Καπέλα Σιξτίνα, παρόλο που δεν ήταν από τις πιο ευχάριστες εργασίες για σένα, εσύ θέλησες να φιλοτεχνήσεις μια ακόμη πιό σύνθετη διακόσμηση από αυτή που αρχικά σου προτάθηκε από τον Πάπα. Σύμφωνα με τα ίδια σου τα λόγια, αν και μόλις 37 ετών, οι φίλοι σου δυσκολεύονταν να αναγνωρίσουν το γέρο στον οποίο μεταμορφώθηκες μετά από αυτά τα τέσσερα βασανιστικά χρόνια.

Υποκλίνομαι ακόμη στο πολυδιάστατο ταλέντο σου αφού ήσουν γλύπτης, ζωγράφος, αρχιτέκτονας αλλά και ποιητής. Η σχεδόν εμμονή σου με την τελειότητα σου κόστισε σε συνεργάτες, φίλους ακόμα και στην ίδια σου την υγεία. Εντυπωσιάστηκα όταν διάβασα ότι μετά τη διακόσμηση της Καπέλα Σιξτίνα ήταν πλέον αδύνατο να δεις καθαρά κάτι κοιτώντας προς τα κάτω κι έπρεπε να σηκώνεις ψηλά το κεφάλι όπως όταν δούλευες όλες αυτές τις ώρες.

Κλείνοντας αυτή την επιστολή θα ήθελα να σου υποσχεθώ πως αν τα καταφέρω και επισκεφθώ ξανά τη Ρώμη, θα σταθώ απέναντι στην Πιετά βλέποντάς την κι όχι κοιτώντας την και πως στην Καπέλα Σιξτίνα θα κοιτάζω τις μορφές σου προσπαθώντας να αφουγκραστώ το πάθος σου.

Με εκτίμηση,
Δαραβέλα Έλενα

Αγαπητέ Gian Lorenzo Bernini,

Νομίζω ότι είστε ένας από τους μεγαλύτερους γλύπτες όλων των εποχών. Δεν ξεχνώ το έργο σας ως αρχιτέκτονα και ζωγράφο, αλλά θα μου επιτρέψετε να σταθώ περισσότερο στα γλυπτά σας έργα. Είναι πάρα πολλά τα έργα που μπορεί να θαυμάσει κανείς και να διακρίνει το μεγαλείο του ταλέντου σας. Ο νατουραλισμός και οι δυναμικές γραμμές των αγαλμάτων, η ένταση στην έκφραση των προσώπων και οι πτυχώσεις στα ρούχα των προσωποποιήτων που απεικονίζονται γίνεται με τρόπο μοναδικό. Επίσης, ο τρόπος επεξεργασίας του μαρμάρου δίνει σάρκα και οστά στους χαρακτήρες που απεικονίζονται. Μερικά από τα έργα που ξεχωρίζω, είναι η αρπαγή της Περσεφόνης από τον Πλούτωνα, ο Απόλλωνας και η Δάφνη, ο Δαβίδ και η έκσταση της Αγία Θηρεσίας. Στα έργα αυτά δεν απεικονίζονται απλώς κάποιες μορφές αλλά ένα γεγονός. Είναι ιδιαίτερα συγκλονιστικός ο τρόπος που απεικονίζεται μία σκηνή της δράσης και ιδιαίτερα η στιγμή της κορύφωσής της, σαν να απαθανατίζεται ένα φωτογραφικό στιγμιότυπο. Παράλληλα ποτέ στην γλυπτική δεν είχαν παρουσιαστεί τα σώματα με τόσο ρεαλισμό και αισθησιασμό.

Στο έργο Απόλλωνας και Δάφνη, είναι εντυπωσιακός ο τρόπος που έχει αποδοθεί η στιγμή της μεταμόρφωσης της Δάφνης σε δέντρο, όταν τα μαλλιά γίνονται φύλλωμα, τα χέρια κλαδιά και τα πόδια ρίζες. Σε αυτό το έργο, όπως και στην αρπαγή της Περσεφόνης, είναι ιδιαίτερα εντυπωσιακός ο τρόπος που έχει δουλευτεί το μάρμαρο που μοιάζει σαν να είναι ελαστικό σαν ζυμάρι. Το μάρμαρο στο Δαβίδ μοιάζει να μεταφέρει όλη την ένταση που είχε ο Δαβίδ πριν τη γνωστή κατάληξη της ιστορίας. Σε όλα τα έργα διακρίνεται έντονη θεατρικότητα και συναίσθημα, ενώ οι εκφράσεις στα πρόσωπα καθώς και οι κινήσεις των σωμάτων, που δίνουν την εντύπωση ότι κινούνται, έχουν αποδοθεί με τρόπο μοναδικό. Όσον αφορά το πολυσυζητημένο έργο της Αγίας Θηρεσίας, έχει δημιουργηθεί μία θεατρική σκηνή θα λέγαμε όπου ο θεατής μπορεί να δει το θαύμα που διαδραματίζεται μπροστά του.

Δεν μπορώ βέβαια να μην αναφερθώ στις προσωπογραφίες μέσω των προτομών που έχετε δημιουργήσει, όπως αυτές του Σκιπίωνα Μποργκέζε και της Κονσάνσα Μποναρέλι, οι οποίες έχουν έντονη ατομικότητα και ζωντάνια. Ο τρόπος που έχει αποδοθεί το στόμα του καρδινάλιου είναι σαν να ετοιμάζεται να μας μιλήσει, ενώ ο τρόπος που έχει δουλευτεί το μάρμαρο, το πώς παίζει το φως με τη σκιά μας επιτρέπει σχεδόν να διακρίνουμε τα χρώματα των ενδυμάτων του. Θαυμάσια είναι επίσης και μερικά από τα σιντριβάνια που έχετε δημιουργήσει. Ποιο να πρωτοαναφέρει κανείς, τη Φοντάνα ντι Τρέβι ή την Κρήνη των τεσσάρων Ποταμών στην Πιάτσα Ναβόνα; Φυσικά δεν θα μπορούσε κανείς να μην θαυμάσει τα αρχιτεκτονικά έργα που περιλαμβάνουν παλάτια, παρεκκλήσια και εκκλησίες με μεγαλύτερο ίσως αρχιτεκτονικό έργο αυτό που συνδέεται με την αναμόρφωση του ναού του Άγιου Πέτρου στο Βατικανό. Πάνω από 20 έργα στον εσωτερικό χώρο αλλά και εξωτερικά του ναού. Πιστεύω ότι είναι ιδιαίτερα επιβλητική η τεράστια πλατεία του Αγ. Πέτρου και η διακόσμηση της γέφυρας του Σαντ Άνζελο με τα αγάλματα των αγγέλων που την κοσμούν.

Θα σταματήσω εδώ, γιατί νομίζω ότι θα χρειαζόμουν πάρα πολλές σελίδες για να απαριθμήσω τα έργα και να εκφράσω το θαυμασμό μου για αυτά. Κλείνοντας θα έλεγα ότι η Ρώμη δεν θα ήταν η ίδια χωρίς τα έργα του Gian Lorenzo Bernini.

Με εκτίμηση,
Νικολέττα Γιαννοπούλου

«Η έκσταση της Αγίας Θηρεσίας» Έρωτας με την πρώτη ματιά!!!!

Ψάχνοντας να βρώ το θέμα της εργασίας μου, με το αθώο βλέμα του παρατηρητή, βλέπω το γλυπτό σου αγαπημένε μου **ΤΖΙΑΝ ΛΟΡΕΝΤΖΟ ΜΠΕΡΝΙΝΙ**.

Εδώ είμαστε λέω , το ξέρω σαν την παλάμη μου το θέμα, θα μπορέσω να το αναπτύξω.

Γελάστηκα, δέθηκαν οι λέξεις κάτω απο τη γλώσσα μου .

Εψαξα για σένα , έμαθα που γενήθηκες πως μεγάλωσες , πως ερωτεύθηκες, τα λάθη σου, κι ωστόσο έβλεπα το έργο σου και ξανα έψαχνα.

Γέμισα το μυαλό με πληροφορίες αλλά οι λέξεις που θα μπορούσαν να εκφράσουν αυτό που ένιωσα για σένα εξ αφορμής του έργου σου,δεμένες, όπως στον έρωτα πριν την εξομολόγηση του.

Και πως να ομολογήσω τον έρωτα μου; Προτιμώ να τρέχω!

Είναι και η εργασία όμως της Αθανασέκου....

Εσύ Τζιάν δεν έχεις τέτοια θέματα γιατί είσαι Δημιουργός.

Μιλάς με τα έργα σου.

Σαν να μου το ψιθύρισες στ αυτί, μέσα απ'το μισάνοιχτο στόμα

της Αγίας Θηρεσίας και απ τα βαριά της βλέφαρα.

Απ τις πτυχώσεις της που ενώ το υλικό που δημιουργείς είναι μάρμαρο,έχει τη διαφάνεια του μεταξωτού που μου επιτρέπει να βλέπω τα σπλάχνα της Θηρεσίας.

Η ζωή κι ο θάνατος σε μια στιγμή, σε ένα σώμα , σε μια ψυχή ,η διαλεκτική του σύμπαντος δηλαδή.

Σ αυτή την ερωτική ομιλία η Θηρεσία δίνει το ύφος της σάρκας και ο άγγελος με το χρυσό βέλος τη σύνεση της δύναμης.

Το ζευγάρι ,το αγκαλιάζει διακριτικά το Θεικό φως.

Μ'αυτά τα μάτια είδα το έργο σου, άκουσα μέσα απ τις σκέψεις μου τον ψίθυρο σου

και αναγνώρισα τη γνώση, την ευγένεια και την αρχοντιά σου ,

τον έρωτα δηλαδή. Το εκ γενετής δικαίωμα όλων!

Αγαπημένε μου ζω για να ταξιδέψω στη Ρώμη.

(Δέσποινα Μακρή)

Γράμμα στην ζωγραφική του Ρέμπραντ.

Αλήθεια όλοι οι πινακές σου έχουν κάτι που σε κατευθύνει απο το σκοτάδι στο φώς.

Η υποβλητική τεχνική σου των έντονων αντιθέσεων ανάμεσα σε σκούρα και ανοιχτά χρώματα -χωρίς ενδιάμεσους τόνους-, με τις έντονα φωτισμένες μορφές που ξεπηδούν από το σκοτάδι να υπογραμμίζουν τη δραματικότητα της παράστασης. Η αντίθεση φωτός – σκότους δημιουργεί μια καταπληκτική εντύπωση λαμπερού φωτός.

Το χρώμα σου πετάγεται μέσα απο το άλλο σα λάβα ηφαιστείου που καμιά στιγμή δεν μπορούμε να προβλέψουμε σε ποιο σημείο θα εμφανιστεί και τι σχήμα θα πάρει

Επιλέγεις με ευχαρίστηση οπτικές γωνίες που επιτέπουν τη δημιουργία εντυπωσιακών αντιθέσεων στις διαστάσεις κοντινών και μακρινών αντικειμένων.

Μας διδάσκεις ότι αυτό που έχει σημασία δεν είναι το θέμα **αλλά ο τρόπος που αντιμετωπίζεις και παρουσιάζεις το θέμα**

.Βλέπουμε επίπεδα αντικείμενα αλλά αισθανόμαστε ότι η παρουσία τους εκεί είναι τυχαία και δεν επιβάλλει μια επίπεδη φύση στο έργο.

Παντού κυριαρχούν οι άξονες με κατεύθυνση προς το βάθος της εικόνας και τίποτα δεν σταθεροποιείται στο ίδιο επίπεδο.

Κατορθώνεις όταν ακόμη και το αντικείμενο να είναι συμμετρικό , να αποτυπώνεται απο την κατάλληλη οπτική γωνία ώστε να αποφεύγεται η συμμετρία στην επιφάνεια του πίνακα .

Οι συνθέσεις σου αποτελούνται απο διακεκριμένα μέρη .Ενώνεις διάφορα μέρη χρησιμοποιώντας δυο ή και περισσότερες φωτεινές εστίες : εκφράζεις έτσι με απλό τρόπο την κατεύθυνση της πράξης.

Τοποθετείς του χαρακτήρες όχι σε σεριακή ή παραστατική διάταξη αλλά πυραμοειδής διάταξη προσώπων , η χρήση του κiarόσκουρου (φωτοσκίασης) και η ποικιλία εκφράσεων των προσώπων δίνουν στα έργα σου δραματική διάσταση.

Ο ερωτισμός των μυθολογικών προσώπων αναδεικνύεται συχνά με ιδιαίτερη έμφαση σε αυτά . Χρησιμοποιείς το σύμβολο του αισθησιαμού και προβληματίζεσαι με το ερωτικό γυμνό . Δεν προσπαθείς να απεικονίσεις μυθολογικές ιστορίες σύμφωνα με τα κλασσικά πρότυπα ,ούτε να προσθέσεις γραφικές λεπτομέρειες.Δεν σε ενδιαφέρει η αναπαράσταση ή η αναγέννηση της κλασσικής εποχής ,αλλά να αποδίδεις στα μυθολογικά σου θέματα με την προσωπική σου πρωτοτυπία και ανανεωτική δύναμη , με μια μη συμβατική εικονογραφία : επικεντρώνεις την προσοχή σου στο συναίσθημα που βρίσκεται στο βάθος της ιστορίας ,προτιμάς να επιτείνεις την βιαιότητα των πράξεων και αντιδράσεων και να καταργείς όλους τους φραγμούς στην απόδοση των συναισθημάτων που τις συνοδεύουν . Είχες αυτό που οι αρχαίοι έλληνες αποκαλούσαν (λειτουργία της ψυχής).

Οι προσωπογραφίες σου εκφράζουν απόλυτα την ανθρώπινη φύση χωρίς εξιδανίκευση αποδίδοντας απλά τις εσωτερικές καταστάσεις και προβληματισμούς των μορφών.

Η αναπαράσταση της φύσης είτε σε τοπία είτε μέσω βιβλικών αναφορών δίνεις στα έργα σου σκηνογραφικό χαρακτήρα με το αστραφτερό λευκό το βελούδινο καφέ και το μαύρο αποδίδοντας με δραματικότητα τις συναισθηματικές καταστάσεις των θεμάτων . Απλά τα έργα σου αν και αναφέρονται σε άλλη εποχή θέλουν χρόνο να σου μιλήσουν , σε προκαλούν να χαμηλώσεις το ρυθμό της καθημερινότητας και να αποδεσμευτείς απο τη σύγχρονη εποχή των αριθμών , της επιτάχυνσης , και των μαζικών ηλεκτρονικών εικόνων.

Ιούλιος 2014

Θ. Ζαχαρόγιωργας.

“Κίτρινο Σπίτι”

Πλατεία Λαμαρτάν 2

Αρλ, Γαλλία ΤΚ 13200

Αγαπητέ **Βαν Γκογκ**,

Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο

Αθήνα 10/07/2014

Τα θερμά χρώματά σου άγγιξαν την καρδιά μου με τόση ζεστασιά. Για πρώτη φορά ένιωσα πως ένα λουλούδι μπορεί να είναι ζωντανό ακόμα και μέσα από ένα πίνακα. “Το ηλιοτρόπιο” είναι έτοιμο να στολίζει ένα δωμάτιο, χωρίς να έχει να ζηλέψει τίποτα από ένα αληθινό φυτό. Πολλοί θα ζήλευαν, το πόσο περίτεχνα ζωγραφίζεις, την ευαισθησία σου και την αντίληψή σου για το χώρο.

“Ως αργά τη νύχτα” καθόσουν να δίνεις κουράγιο και δύναμη σε συνανθρώπους σου... ήσουν πάντα πλάι σε ανθρακωρύχους και υφάντρες. “Οι πατατοφάγοι”, όπως τους ονόμασες σε κάποιο έργο σου, άνθρωποι μέσω των οποίων ήθελες να τυπώσεις τον τίμιο τρόπο που κάποιος αγωνίζεται για ένα κομμάτι ψωμί. Παρόλο που δεν ήσουν καλός στα μαθήματα μελέτησης, ερεύνησης και έγινες αγωνιστής. Η “Ανοιχτή Βίβλος, σβησμένο κερί και μυθιστόρημα” άνοιξαν για σένα ένα καινούριο κεφάλαιο στη ζωή σου, μια νεκρή φύση... ίσως να σε ‘χει επηρεάζει ο θάνατος του πατέρα σου ακόμα, αλλά το μυθιστόρημα από τον αγαπημένο Ζόλα “Η χαρά της ζωής” σου δίνει ελπίδα, και με “ένα ζευγάρι παπούτσια” συνεχίζεις και δίνεις το φως, τη ζωή στους πίνακές σου. Προσπαθείς ν’ αντέξεις με ελάχιστη τροφή “Σκουμπριά, λεμόνια και ντομάτες” μάλλον θα έπρεπε να προσέχεις λίγο! Πάντως χαίρομαι που ακόμα δε το βάζεις κάτω και συνεχίζεις, έστω με αυτή τη χαμηλή αυτοεκτίμηση, να έχεις ένα μοναδικό στόχο, να κάνεις μια δική σου σχολή.

Οι γιαπωνέζικες στάμπες μάλλον σου έδωσαν έμπνευση για το κίτρινο χρώμα στο καινούριο σου σπίτι, μια πηγή ζωής όπως συμβολίζει. Εκεί στην Αρλ, μέσα στο “Κίτρινο σπίτι”, φαίνεται ότι καλοπερνάς. Γυρνάς στο “Νυχτερινό Καφενείο” απολαμβάνεις το καλοκαίρι από τη βεράντα του και όμως κάτι σε απασχολεί. Ήσουν πάντα ο “Καλός Σαμαρείτης”, έγινες ένα με τη φύση στο “Μεσημεριανό ύπνο”, δυστυχώς νομίζεις ότι είσαι πάντα μόνος, κι όμως ο αδερφός σου σε αγαπάει, αλλά εσύ καταλήγεις να είσαι ένας “Γέρος σε θλίψη”.

Λέγεται ότι το κίτρινο χρώμα συμβολίζει το μίσος, τη ζήλεια και τη προδοσία, Εσύ μοναδικός πλέον στη δική σου παλέτα, κατάφερες να το δεις σα χρώμα ευφημίας, όπως το είδαν οι αρχαίοι ή μήπως αισθάνθηκες προδοσία από το φίλο σου; Ένα αμφιλεγόμενο χρώμα, όπως ο εσωτερικός σου κόσμος, αισθάνομαι ότι τρελαίνεσαι...

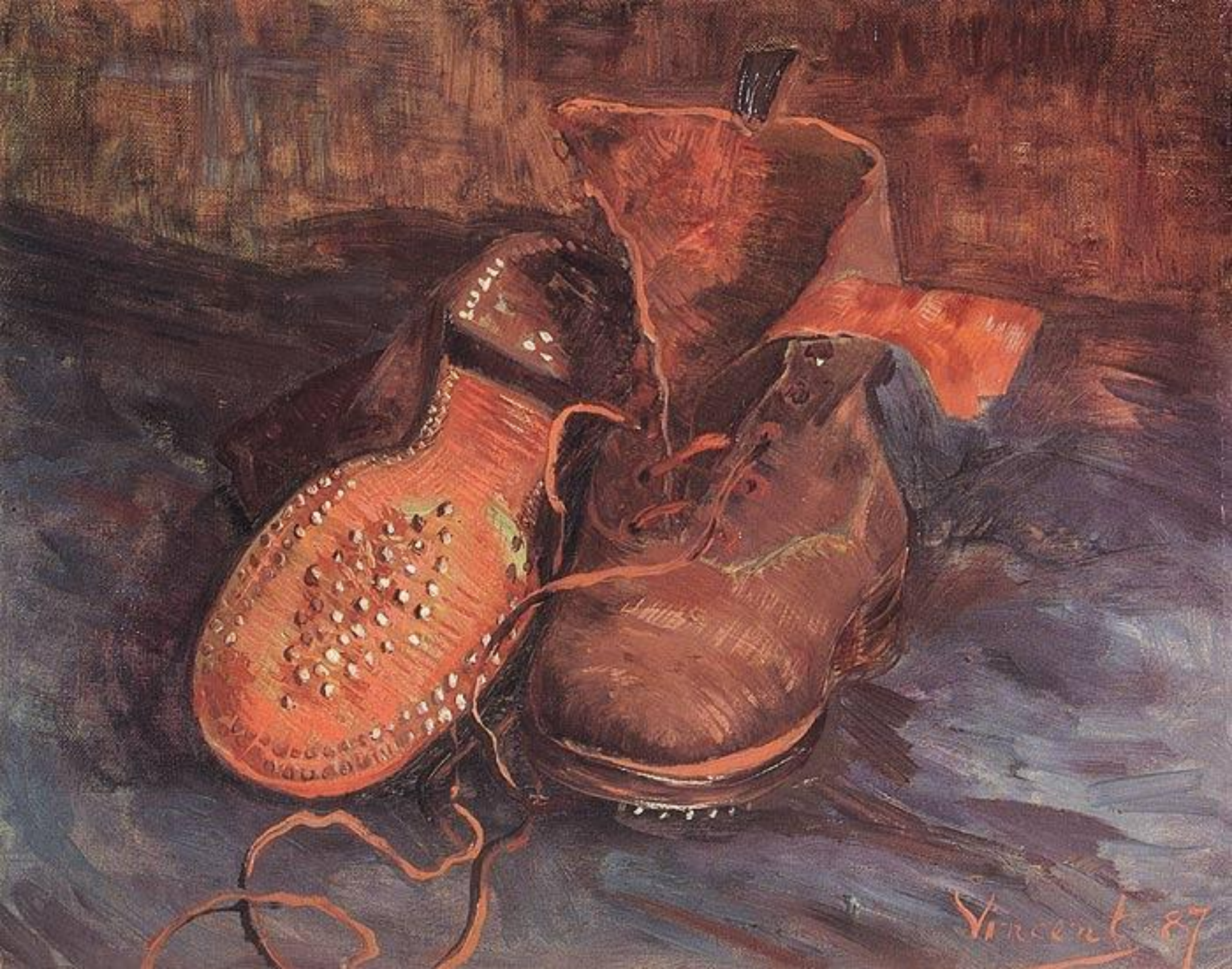
Μετά τιμής,

Τσιάγκος Ευθύμιος

Αγαπητέ κύριε **Wassily Kandinsky**,

πήρα την πρωτοβουλία να σας γράψω και να προσπαθήσω να χωρέσω τις σκέψεις μου για εσάς μέσα σε μια άχαρη επιστολή. Αν με βλέπατε εκ πρώτης όψεως αυτό που με χαρακτηρίζει είναι η πολυχρωμία. Αγαπώ τα χρώματα. Επιλέγω να φοραω με μια δόση υπερβολής συνήθως ,πολλά έντονα χρώματα και έχω τα μαλλιά μου βαμμένα κόκκινα, το χρωμα της δύναμης οπως θα λέγατε και εσείς.

Αυτός είναι και ο λόγος που σας γράφω, πιστευω οτι εσεις περισσότερο απο κάθε άλλον θα καταλάβετε οτι οταν κάνω άσχημες σκέψεις νοιώθω να αιωρείται πανω απο το κεφαλι μου ενα γκρι σύννεφο. Μα πόσο δίκιο έχετε. Το γκρι είναι το πιο αηχο και μουντό χρώμα, για μένα είναι το χρωμα της βροχής και της τσιμεντουπολης,τοσο μίζερο.

Εσείς όμως ξέρετε τις έννοιες του καθε χρώματος καλύτερα απο μένα.

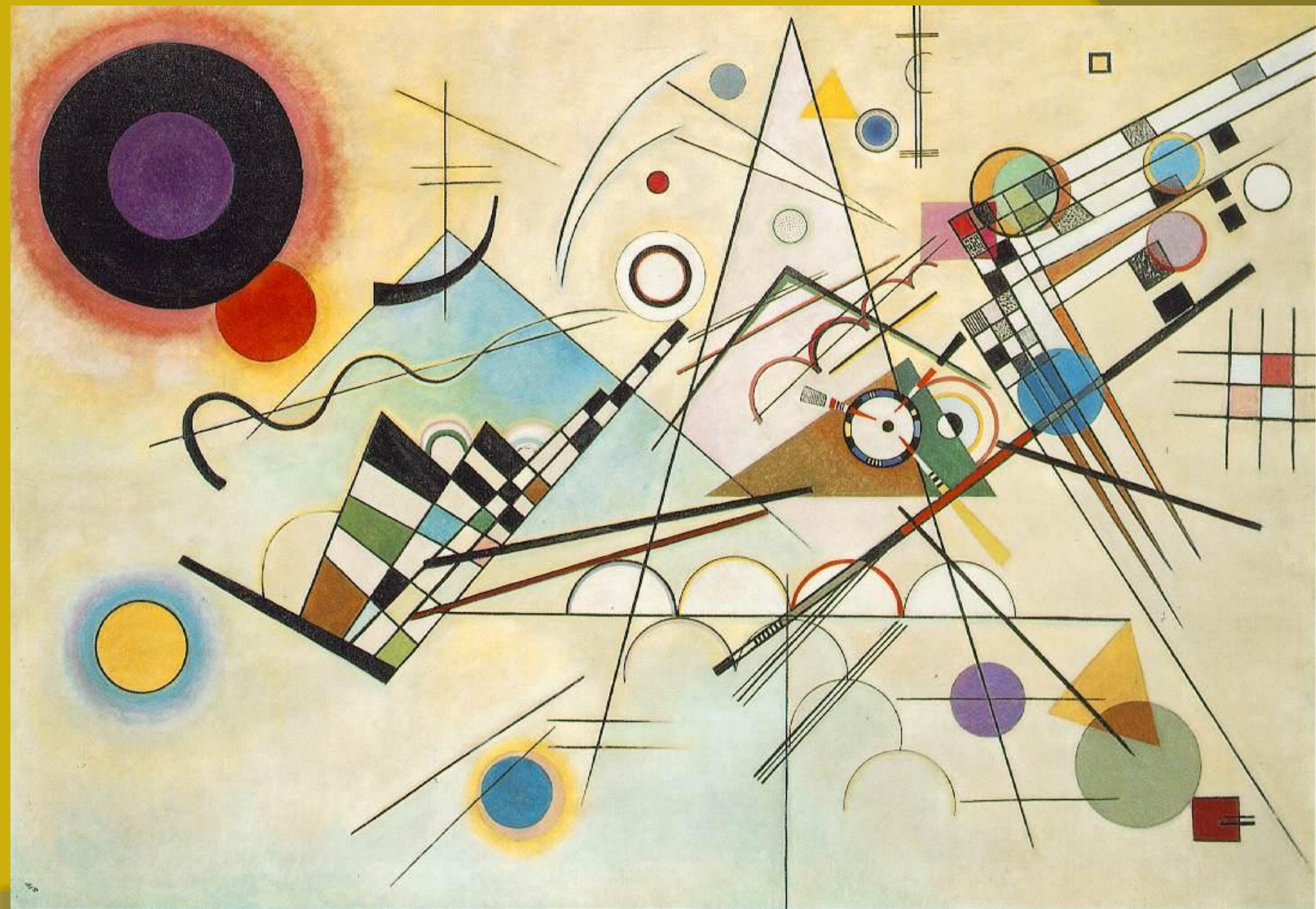
Οφείλω να ομολογήσω οτι βρίσκω τόσο συναρπαστικό τον τροπο σκέψης σας για τον συνδυασμό χρωμάτων,σχημάτων και συναισθημάτων που δεν με νοιάζει αν τελικα είστε ή δεν είστε αυτος που ξεκίνησε την αφηρημένη τέχνη.Σημασια για εμενα εχει οτι χάρη στις ριζοσπαστικές σας ιδεες για την αναγέννηση του κόσμου μεσα απο μια τέχνη ανόθευτης εσωτερικότητας ,η ζωγραφική κέρδισε το προνόμιο να συμπεριφέρεται χωρις να είναι υποχρεωμένη να δίνει εξηγήσεις πια.

Στο βιβλίο σας περί του πνευματικού στοιχείου στην τέχνη, τονίσατε τη ψυχολογική επίδραση του καθαρού χρώματος. Κλείνω τα μάτια να το σκεφτώ και δεν μπορώ να μη φέρω στο μυαλό μου ενα κίτρινο τρίγωνο πάνω σε μπλε χρώμα. Έμαθα αρκετούς από τους συμβολισμούς σας,το όρθιο τρίγωνο συμβολίζει την ενέργεια και το κίτρινο τρίγωνο. Πόσο θα ήθελα να μαθω ποια εξήγηση κρύβεται πισω από τον καθε συμβολισμό ή μηπως λειτουργήσατε αυτόματα με βάση τι νοιώθατε για καθε χρώμα και σχήμα; Κάπου είχατε πει οτι το χρώμα είναι το κλειδί, το μάτι το σφυρί, η ψυχή το πιανο και ο καλλιτέχνης το χέρι που πιάνοντας αυτο ή το άλλο κλειδί κάνει τη ψυχή να σκιρτησει αυτόματα. Νομίζω ως καλλιτέχνης κάνετε ακόμα και σήμερα πολλές ψυχές να σκιρτησουν και εμένα να αναρωτιέμαι αν ήσασταν εδω σήμερα τι πίνακες θα φτιάχνατε; θα ηταν πίνακες αφιερωμένοι στη μουσική; τι χαρακτήρα και διάθεση θα ειχαν οι πίνακες σας;θα ηταν μαύροι που οπως λέγατε είναι η σιωπη του σώματος μετα το θάνατο,το κλείσιμο της ζωης ; γιατι πρέπει να σας πω οτι μαλλον απο επίπεδο ζωης η εποχή σας ηταν πιο όμορφη! Ή θα φτιάχνατε πίνακες γεμάτους μπλε κύκλους, το σύμβολο της τελειότητας για εσάς;

Κύριε Kandinsky καταφέρατε να δώσετε στη ζωγραφική μια αλλη υπόσταση,πιο αφηρημένη, οπως δόθηκε στη μουσικη από τη φύση της και για αυτο για εμένα είστε ιδιαίτερος. Να ξέρετε οτι ακόμα και σημερα είστε τοσο επίκαιρος,πράγμα που σας κανει τοσο "μπροστα" απο την εποχή σας. Οταν θα εφευρεθεί το ταξιδι στο χωροχρονο να είστε βέβαιος οτι θα βρεθουμε,θα επιλέξω να σας κανω επίσκεψη εκείνο το απόγευμα που στο φως του λυκόφωτος είδατε εναν πίνακα σας γυρισμένο κατα ενενήντα μοίρες και δεν τον αναγνωρίσατε,σας αρεσε όμως αυτο που είδατε,είδατε μονο το χρωμα ,που μερικές φορές μονο αυτο φτάνει.

Ως τότε σας φιλώ και σας χαιρετώ χαμογελώντας συνομωτικα γιατι επιβεβαιώνεστε για μια ακομα φορα,κοιτώντας το υπόλοιπο της λευκής κολλας χαρτιού που αφηνω ...το λευκό είναι το χρωμα της απόλυτης σιωπής.

με εκτίμηση ,
Ιωαννα Χατζηγιαννακη

Χαρά Μπογιατζή

Να διαβάσεις
τους ποιήσεις!

Απευθύνομαι σε σένα...

Εσένα που στέκεσαι εκεί, σε κάθε σημείο σταθερός, κάθε στιγμή ίδιος, έτοιμος να φιλοξενήσεις στο πεδίο σου... τέχνη.

Την τέχνη του δρόμου.

Πλατιά πεδία, έτοιμα για δημιουργία... αυτό είσαι εσύ...

ο ΤΟΙΧΟΣ.

Περιμένεις ... μήπως ξεφύγεις από το γκρι σου, από την ανία σου.

Χαρίζεσαι για να γίνεις ο καλός αγωγός του μηνύματος.
σε κοινή θέα για όλους χωρίς καμία διάκριση.

Μπορείς να αλλάξεις ανά πάσα στιγμή και το ξέρεις, το ακούς και κάνα δυο το βλέπουν.

Πολλοί σε κοιτάζουν μα κάνα δυο σου λέω το βλέπουν.

μην ανησυχείς όμως έστω κι έτσι δεν είσαι μόνος.

Έχεις παρέα αυτούς που σε αντιλαμβάνονται.
υπάρχουν κι αυτοί.

Είναι τότε ακριβώς που έρχεται το χέρι με χρώματα, με σπρέι, με επιθυμίες και ανάγκες να γεμίσει το πεδίο σου. Είναι τότε ακριβώς που το χέρι αυτό, θα σε επιλέξει και θα σε αλλάξει. Που θα έχει αποφασίσει ότι θα σε πάρει στην διαδικασία της τέχνης του.

Θα γίνεις αγνώριστος!

Θα αποκτήσεις ταυτότητα, κοινωνική, πολιτική και πολιτισμική τοποθέτηση. Στυλ, διάθεση και χρώμα.

Θα έχεις όνομα και χαρακτήρα. Προσωπικότητα και ιδιοσυγκρασία.

Ίσως πάλι σε επιλέξει κάποιο χέρι που έχει θυμώσει και τότε θα γίνεις το «βήμα» που θα ανέβει για να επικοινωνήσει τη σκέψη του, την ανησυχία του.

Να φωνάξει ζωγραφίζοντας ή γράφοντας ένα μήνυμα.

Αυτό το μήνυμα που τον απασχολεί και που δειλά από μέσα του λέει:

«Ναι, θα το πω δυνατά!».

Και πράγματι τελικά φωνάζει πάνω σου.

Φωνάζει με πορτοκαλί, κίτρινο, μωβ, άσπρο, μαύρο. Φωνάζει με γραμμικό ή ελεύθερο σχέδιο, με γράμματα και αριθμούς, με λατινικούς ή ελληνικούς χαρακτήρες στη γραφή του.

Πόσοι θα αισθανθούν: τι γεύση έχει το πορτοκαλί, τι αντιπροσωπεύει το κίτρινο, πόσο νόστιμο είναι το μωβ και πόσο συγκαταβατικά, συναισθηματικά και δοτικά είναι το άσπρο και το μαύρο.

Πόσοι θα το δουν? θα το διαβάσουν? θα το καταλάβουν? θα διαφωνήσουν ή θα συμφωνήσουν?

Δεν σε νοιάζει νομίζω.

Αυτό καταλαβαίνω εγώ από τη συμπεριφορά σου μέχρι τώρα.

Μα ναι βέβαια..... είναι ξεκάθαρη η συμπεριφορά σου.

Σου είναι αδιάφορο.

Αφού είσαι ο τοίχος που ζει σε κάποια πόλη όπου οι άνθρωποι σε έστησαν χωρίς άποψη, αλλά δομικά και χρηστικά μόνο.

Απλά για να χωρέσουν εκεί περισσότερες επιχειρήσεις αγνοώντας τις αρχές της αισθητικής της αρχιτεκτονικής ή σε άλλες περιπτώσεις αδιαφορώντας για αν το αν κουβαλάς μια ιστορία παλιά, ώστε να σε φροντίσουν να μην τη χάσεις... τότε ναι! Και σένα, σου είναι αδιάφορο. Γιατί όταν σου αλλάξουν το γκρι που σιχαίνεσαι ή σου καλύψουν τους σοβάδες που έχουν πέσει... με χρώματα και μηνύματα, τότε στέκεσαι πιο ψηλά, αγέρωχος. Ικανοποιημένος και με υπόσταση πια. Βρίσκεις νόημα στη ζωή σου.

Καμαρώνεις αν και τελικά πιστεύω πως κάποιες φορές δεν μπορεί.... θα αγανακτείς.

Κρυφοκοιτάξεις για να καταλάβεις αυτούς που κοντοστάθηκαν και καμαρώνεις για τα βλέμματα τους που στέκονται πάνω σου και καταλαβαίνεις ότι μιλάτε. Ένας βουβός διάλογος που όμως τι παράξενο? Κάνει τόσο θόρυβο.

Σίγουρα θα αγανακτείς όμως με εκείνα τα μάτια που σε κοιτάζουν και δεν συνειδητοποιούν την αλλαγή σου, που δεν σε ακούν, ή ακόμα χειρότερα με αυτά που δεν στέκονται καθόλου.

Φωνάζεις... «Συμπαθή άνθρωπε.... άνθρωπε από όλους τους ανθρώπους που έμεινες να κοιτάς δρόμους ... κρίμα...κρίμα!» Τόσοι άνθρωποι στην πόλη, τόση κίνηση, τόση φασαρία και μοιάζει ... «κατάκοιτη».

Κρίμα τόση ενέργεια χαμένη.

Να χαμογελάς ..

Όμως τελικά προχωράς στο χρόνο...

Γιατί είσαι αισιόδοξος, γιατί ελπίζεις πάντα στο καλύτερο, στην τέχνη και στην αισθητική.

Ελπίζεις πως θα δώσεις το χώρο για να ακουστεί το ποιος είσαι, και τι πρεσβεύεις.

Αφήνεις παρακαταθήκη τις εικόνες που ελεύθερα, με απλότητα και με συναισθήματα, σχεδιάζονται πάνω σου.

Είσαι τόσο επικοινωνιακός και κοινωνικός που με την ειδική διεθνή διάλεκτό σου, απευθύνεσαι σε όλους. Σε αυτούς τους ανθρώπους που ζουν στην διπλανή πόρτα από σένα, μέχρι αυτούς που ταξιδεύουν από τις άκρες της γης και τυχαίνει να σε συναντήσουν.

Εσωτερική η ανάγκη σου, οικουμενική η προβολή σου, διαχρονική η στάση σου.

Χαίρομαι που είσαι εκεί, χαίρομαι που μιλάμε και χαίρομαι που υπάρχουν...

politicalstencils.blogspot.com

Πηγές (φωτογραφίες) :
<http://streetartathens.tumblr.com/>

Θεματική Ενότητα 3.1

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΩΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Διδάσκουσα: **Δήμητρα Αναστασιάδου**

Μύθος και Λογοτεχνία

Θεατρικό εργαστήριο: Γυναικών Μονόλογοι

γυναίκες

μονόλογοι

Θεατρικό Εργαστήρι

Ακαδημία Πλάτωνος, 8ος κύκλος εκπαίδευσης 2015

Διδάσκουσα Αναστασιάδου Δήμητρα

Αθήνα 2015

γυναίκες

μονόλογοι

Θεατρικό Εργαστήρι

Ακαδημία Πλάτωνος, 8ος κύκλος εκπαίδευσης 2015

Διδάσκουσα: Αναστασιάδου Δήμητρα

Θεατρικό Εργαστήρι ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΟΝΟΛΟΓΟΙ

Ακαδημία Πλάτωνος, 8ος κύκλος εκπαίδευσης 2015

Διδάσκουσα, συγγραφή και επιμέλεια χορικών:
Αναστασιάδου Δήμητρα

Έγραψαν και έπαιζαν δικά τους κείμενα οι:

Αναστασιάδου Δήμητρα: Μονόλογος Μήδειας © 2015
απαρίλλει: Μαρία Χρυσοστόμου

Βρυώνη Γιώτα: Μονόλογος Κασσάνδρας © 2015

Δημακοπούλου Μάντα: Μονόλογος Ανδρομάχης © 2015

Κολλάρου Ιφιγένεια: Μονόλογος Ιφιγένειας © 2015

Παγάνου Βίκυ: Μονόλογος Ηλέκτρας © 2015

Τσιμπουκλή Μερκίττα: Μονόλογος Εκάβης © 2015

Επίλογή κειμένων από το πρωτότυπο:

Βουδούρη Λέσποινα: Εκάβη, Τρωάδες Ευριπίδη

Λεπενιώτη Στανρούλα: Ιφιγένεια εν Αυλίδη, Ευριπίδη

Μαγείρα Ολμπία: Κλεταμνήστρα, Ορέστεια Αισχύλου

Τσιάρα Ευαγγελία: Αντρώνη Σοφοκλής

Σολδάτου Αμαλία: Κωστής Παλαμάς, Ελένη

Συγγραφή, επιμέλεια χορικών: Αναστασιάδου Δήμητρα © 2015

Ηλεκτρονική επεξεργασία και επιμέλεια: Γιώτα Βρυώνη

Αθήνα 2015

Γυναικών Μονόλογοι

Γυναικών μονόλογοι

Ανάγνωση μυθικών μορφών και συγγραφή
μονολόγου από τους εκπαιδευόμενους πάνω
σε γυναικείες μορφές της επιλογής τους

Διδασκαλία και συντονισμός: Αναστασιάδου
Δήμητρα

Έγραψαν:

Χορικά: Η διδάσκουσα Αναστασιάδου Δήμητρα
καθώς και τον μονόλογο της Μήδειας

Επιμέλεια εντύπου και εκτυπώσεις , συντονισμός
παραγωγής και συγγραφή μονολόγου
Κασσάνδρας: Βριώνη Γιώτα

Συμμετείχαν:

- Ιφιγένεια Κολλάρου, έγραψε και έπαιξε την Ιφιγένεια εν Ταύροις
- Μαντώ Δημακοπούλου: έγραψε και έπαιξε την Ανδρομάχη
- Μερκέττα Τσιμπουκλή: έγραψε και έπαιξε την Εκάβη
- Βίκυ Παγανού: έγραψε και έπαιξε την Ηλέκτρα

Έπαιξαν με κείμενα από το πρωτότυπο

- Δέσποινα Βουδούρη: *Εκάβη, Τρωάδες*
- Ολυμπία Μαγείρα: *Κλυταιμνήστρα, Ορέστεια*
- Αμαλία Σολδάτου, *Ελένη*, ποίημα Κωστής Παλαμάς
- Λεπενιώτη Σταυρούλα, *Ιφιγένεια εν Αυλίδι*
- Ευαγγελία Τσιάρα: *Αντιγόνη*
- Μαρία Δρουβιώτη: *Χορικά, Διοτίμα (διασκευή)*
- Μαρία Χρυσοστόμου, *Μήδεια, (διασκευή)*

Στο ιερό της Δήμητρας στην Ελευσίνα, 1^ο εργαστήριο

Από την Ελευσίνα

Ξενάγηση στην Ελευσίνα

Στο Πλουτώνιο

Στην Αγέλαστο Πέτρα, χαμογελαστά η Αμαλία Σολδάτου

Συζητώντας μετά τη ξενάγηση

Γυναικών μονόλογοι, το Θεατρικό μας

Μέσω κακοκαιρίας

Αναλόγιο με πείσμα

Τελευταίο αναλόγιο υπό αντίξοες συνθήκες

γυναίκες μονόλο

γυναίκες

μονό

γυναίκες

μονόλογοι

Θεατρικό Εργαστήρι
Ακαδημία Πλάτωνος: 8ος κύκλος εκπαίδευσης 2011-2012
Αθήνα 2012

Θεματική Ενότητα 3.1

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΩΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Διδάσκων: Βασίλης Κάντας

Στο πλαίσιο του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες/ουσες κλήθηκαν να δημιουργήσουν ένα έργο, χρησιμοποιώντας το μέσο της επιλογής τους, το οποίο να εντείνει την αίσθηση της σημερινής εποχής, αντλώντας υλικό από το δημόσιο χώρο ή το δημόσιο λόγο.

Αριστέα Καββαδία

ΑΛΑΦΡΟΠΕΤΑΓΜΑ

Οι ωροδείχτες χαράζουν πορείες
στιγμών
στα βήματα της σκέψης
κάτω από το γυάλινο θόλο
η πολιτεία τρέχει να προλάβει το
χρόνο
από το αύριο στο χθες σβήνει το
σήμερα
στους σταθμούς της ζωής
οι άνθρωποι αγάλματα
πειθαρχημένοι στην ακινησία του
μπρούτζου
Μόνο από τα μάτια στάζουνε
θύμησες
μετάνοιες υποταγμένων πιστών

Πώς να ισορροπήσει το χαμόγελο
σε μια γραμμή ευθεία
ως την εξαϋλωση
Από τα ασανσέρ των εμπορικών
κέντρων
διευκολύνεται η ανάταση ψυχών
οι αργυραμοιβοί κράτησαν τη χαρά
ενέχυρο
πληρωμή στην αρπαγή της
Ευρώπης
θεατρική γονυκλισία στο παράλογο
Ένα πουλί πετάει ακόμη
διαγράφοντας κύκλους
στο χάρτη από γαλάζιες θίνες
ουρανού
Τροχοδρομεί την ελευθερία.

Αριστέα Καββαδία

Κωνσταντίνος
Μάντζαρης

Η ανθρώπινη ανάγκη της επικοινωνίας, όχι μόνο με τους άλλους αλλά και με το ανέκφραστο, είναι ένστικτο ανακοίνωσης της βαθύτερης σκέψης και αίσθησης του ανθρώπου, που ανεβάζει την ποιότητα της κοινωνικής μας συμβίωσης και της δημιουργικής μας δύναμης.

Θεματική Ενότητα 3.1

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΩΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Διδάσκουσα: **Υβόν Κοσμά**

Διδάσκων: **Παναγιώτης Πούλος**

Η Αισθητική και η Πόλη: Μια φωτογραφική διαδρομή στην Αθήνα

Η κεντρική ιδέα

Σε μια περίοδο βαθιάς οικονομικής, κοινωνικής, πολιτικής και θεσμικής κρίσης όπως η σημερινή, ο δημόσιος χώρος δεν αποτυπώνει απλώς τις δραματικές αλλαγές στην καθημερινότητα των κατοίκων της, αλλά γίνεται επίσης αντικείμενο ενεργητικής διεκδίκησης και επαναδιαπραγμάτευσης. Είτε ως απάντηση στον διευρυνόμενο ολοκληρωτισμό και την καταστολή, είτε ως προσπάθεια ανάδειξης μιας διαφορετικής όψης της ζωής στην Αθήνα, αναδύονται διαρκώς μικροί πόλοι αντίστασης, είτε πρόκειται για graffiti, εικαστικές παρεμβάσεις, θέατρο δρόμου κ.ο.κ. Παράλληλα, οι παρεμβάσεις αυτές συνυπάρχουν άλλοτε διαλογικά και άλλοτε συγκρουσιακά με τα διάφορα μνημειακά στρώματα που συγκροτούν την «πολιτισμική κληρονομιά» της πόλης, επανανοηματοδοτώντας τα. Μέσω της διαδικασίας αυτής ο δημόσιος χώρος γίνεται επίσης μέσο επαναδιαπραγμάτευσης της σχέσης και της πρόσληψης του παρελθόντος της πόλης.

Η κεντρική ιδέα πίσω από το συγκεκριμένο εργαστήρι είναι να αναδειχθούν αυτές τις εικαστικές/αισθητικές παρεμβάσεις και να σχολιαστούν κριτικά ως προς τον τρόπο με τον οποίο συμμετέχουν δυναμικά στη διαδικασία πρόσληψης της πόλης. Συγκεκριμένα, οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να αναπαραστήσουν αυτή τη βιωμένη εμπειρία μέσα από φωτογραφίες, που θα αποτυπώνουν την υποκειμενική τους πρόσληψη. Μέσα από αυτές τις φωτογραφίες ελπίζουμε να αναδείξουμε το πνεύμα των καιρών, και μέσα από την αλληλεπίδραση μεταξύ μας να ανακαλύψουμε και μια εναλλακτική και δημιουργική οπτική της πόλης, η οποία συχνά είτε απουσιάζει είτε αποσιωπάται από τις κυρίαρχες ή επίσημες αναπαραστάσεις της.

Οι φωτογραφίες

Σχετικά με τις φωτογραφίες, η ιδέα είναι να αποτελούν υποκειμενική και αυθόρμητη αποτύπωση του τρόπου με τον οποίο τα υποκείμενα προσλαμβάνουν αυτή την “άλλη” όψη της Αθήνας. Υπό αυτή την έννοια δεν απαιτείται κάποια ειδική γνώση ή κάποιος ιδιαίτερος εξοπλισμός. Απεναντίας προτιμάται η φωτογράφιση με κινητό τηλέφωνο και η ψηφιακή επεξεργασία της εικόνας με ανάλογο λογισμικό (π.χ. instagram, photoshop), διότι τα φίλτρα, η αλλαγή του χρώματος ή ή όποια άλλη παρέμβαση στην αρχική φωτογραφία συνιστούν ένα επιπλέον εργαλείο έκφρασης της υποκειμενικής αντίληψης του/της φωτογράφου, καθώς και ένα πρόσθετο επίπεδο νοηματοδότησης (μετα-αφήγηση).

Η Αισθητική και η Πόλη: Μια φωτογραφική διαδρομή στην Αθήνα

Στόχος του workshop

Σύνδεση της θεωρητικής γνώση με τις σύγχρονες συνθήκες και προβληματικές:

- Αποτύπωση των αλλαγών στην Αθήνα και την ελληνική κοινωνία
- Ανάλυση του υλικού που θα προκύψει με βάση τα μεθοδολογικά εργαλεία και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του μαθήματος

Υλοποίηση του workshop

1^η Φάση

- Φωτογραφίζουμε την Αθήνα

2^η Φάση

- Παρουσίαση και Ανάλυση

Εργαστήρι 3.1, 2/3 ✕

Η αφετηρία του περιπάτου είναι το κτίριο της Αιόλου στη 13:00. Θα υπάρξουν 3 ενδιαμέσες στάσεις και θα επιστρέψουμε στην Αιόλου στις 17:00

Εξοπλισμός:

1. Ψηφιακή μηχανή (ή τηλέφωνο με κάμερα)
2. Άνετα παπούτσια
3. Αν το επιτάσσει ο καιρός αδιάβροχο, καθώς ο περίπατος θα πραγματοποιηθεί κανονικά.

Υβόν Κοσμά

Παναγιώτης Πούλος

Eshaq Shafaei

mtn

ΠΑΡΑΚΑΛΩ,
ΟΧΙ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ!

εδώ μόνο

Ανακύκλωση Συσκευασιών

χαρτί

γυαλί

αλουμίνιο

πλαστικό

ΔΗΜΟΣ ΑΡΧΑΪΑΣ
Δ. του Καρπασίου &
Αγίου Αντωνίου &
Ποσειδώνος

κοσμήτορας

Jaime Svar

Χρημα
Οικοδομικών

PSN
BMS
VBS
VBS
TOL
STL
↑
head

MIGOS

ΑΘΗΝΑ

Θα περπατήσω ξυπόλυτος
τις φτερωτές νύχτες
της εξορίας...
θα βγω γυμνός
από συναισθήματα
στους δρόμους αυτής της πόλης που καταρρέει ...
Όλα είναι εγκατάλειψη!!!...
σ' αυτή τη μίζερη χώρα τη διεφθαρμένη...
προτιμώ να πεθάνω
μόνος...
παρά με την πονεμένη συντροφιά σου...
θα βγω τη νύχτα
και με γεμάτο φεγγάρι... θα είναι πια πανσέληνος...
αυτή ναι θα με περιμένει
για πάντα στο πληγωμένο στερέωμα...
θα μεθύσω τους πόνους μου...
τις νοσταλγίες μου
την εξορία μου την τόσο θλιβερή... και
θα βουλιάζω σ' αυτή την πικρή γουλιά
της αδιαφορίας σου...

Χάιμε Σβαρτ,

Αθήνα, Νοέμβρης 2010

«Ο κόσμος θα καταστραφεί...»
και η αγάπη μας
θα παραμείνει όρθια...

ΑΤΕΝΑΣ

Caminaré descalzo
ΑΤΕΝΑΣ

Caminaré descalzo
por las noches aladas
del destierro...
saldré desnudo
de sentimientos
por las calles de esta ciudad que se cae a
pedazos...
!!todo es Abandono!!!!..
en este mísero país
desgastado...
prefiero morir
solo...
que en tu dolorosa compañía...
saldré de noche
y con luna plena...será yá panselino..
ella sí me esperará
por siempre en el firmamento herido.,,
emborracharé mis penas...
mi nostalgias
mi destierro tan triste..y
me sumiré en este trago amargo
de tu indiferencia...

jaime svart
ΑΤΕΝΑΣ NOVIEMBRE 2010

Φωτεινή Δογκογιάννη

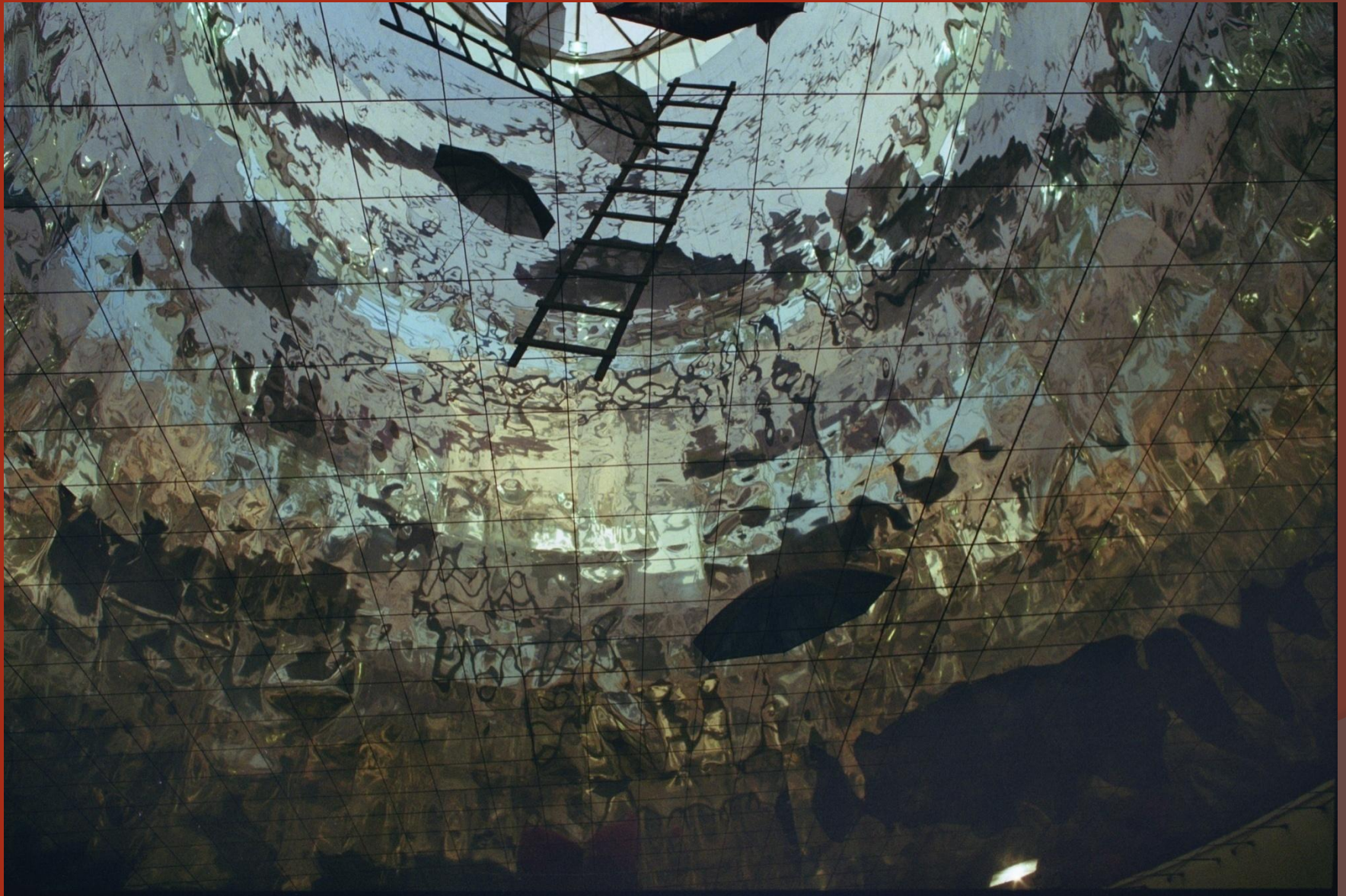
Φωτεινός Σηματοδότης

Υπαίθρια Φωτιστικά

Κάδοι - Πίνακες

Σταθμός Μετρό

Ταράτσα κατοικημένου κτηρίου

Θεόδωρος Θεοδώρου

W.C.

Υβόν Κοσμά

οσα ρούχα & να
αγοράσεις
Εγώ θα σε γνωστοφα,
πάντα γυμνή...

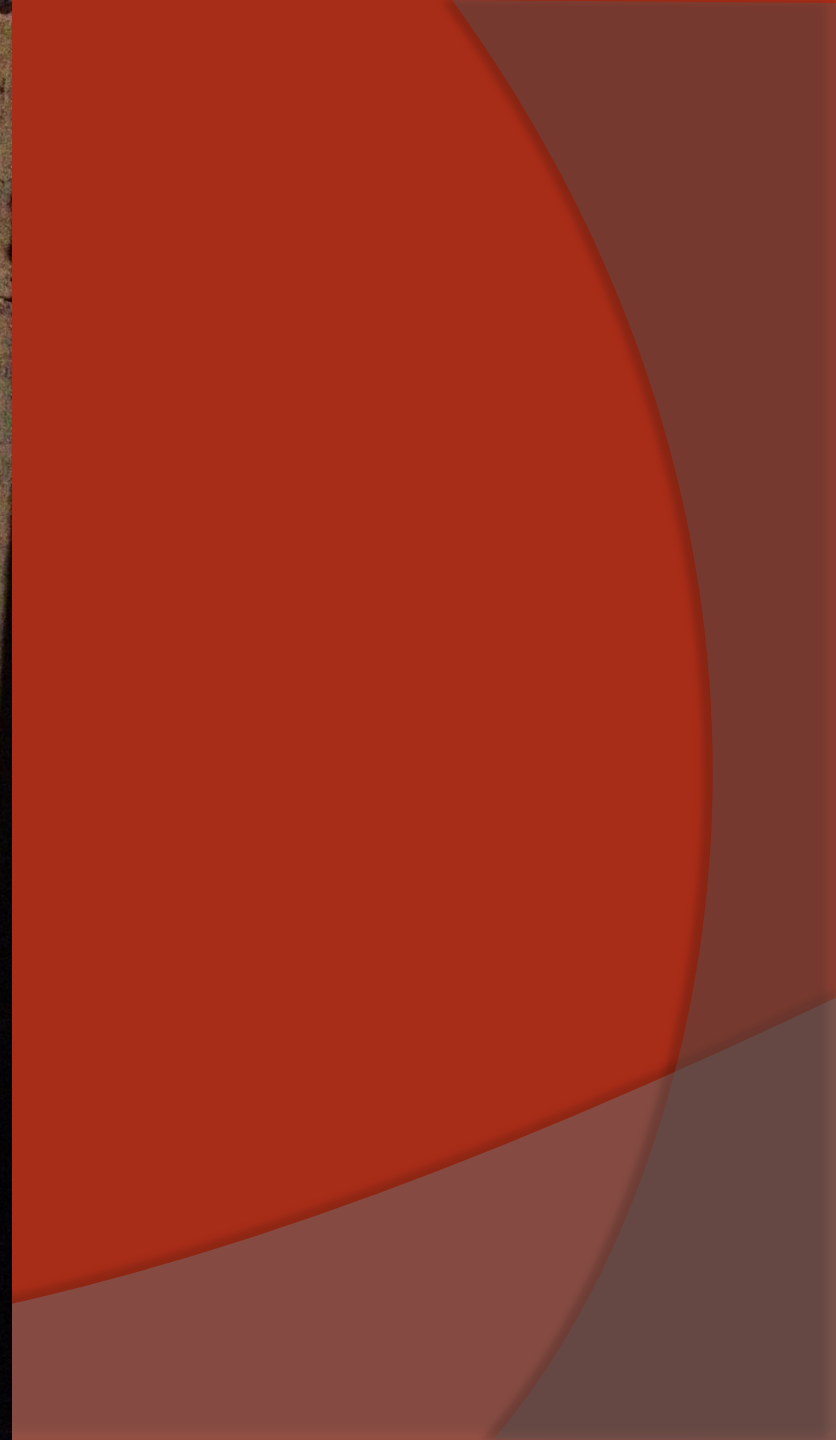

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

6938 208 62

Κατερίνα Παπαϊωάννου

Closed Cine

Don't cry

Music Forest

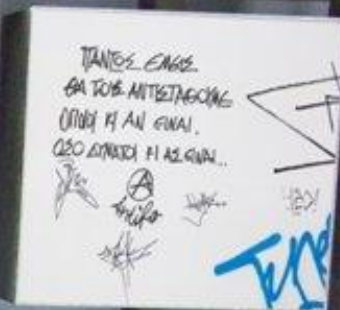

Tsabouna Live

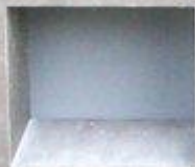

Wheelchair for sale

Ιωάννα Χάρου

ANTIFA
ΣΗΜΑΙΝΕΙ
ΕΡΩΤΑΣ

ΑΘΗΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ΑΘΗΝΑ
ATHENS MUNICIPAL POLICE

ΑΘΗΝΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
ATHENS MUNICIPAL POLICE

BRICKHOUSE

R

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΕΞΑΝΤΙΣΜΟΣ ΔΑΝΕΙΩΝ
ΣΤΗΝ ΕΞΑΛΙΣΗ

Φτάνει πια!
ΨΩΜΙ - ΠΑΙΔΕΙΑ - ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΕΛΑΝΕ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Ε.Ε.

Κοινωνικό Ιατρείο Αθήνιες ΑΘΗΝΑΣ

Κρήνης 33 & Σκουρόρη, 1ος όροφος

Το Κοινωνικό Ιατρείο Αθήνιες Αθηνών, ξεκίνησε τη λειτουργία του. Καθημερινά, τις κρίσιμες μέρες, εντελώς δωρεάν για ασφαλισμένους/ες, Ελληνες και Αλλοδαπούς.

Λειτουργούν:

- Τακτικό Ιατρείο Γενικής Ιατρικής

Να τους
σταματήσουμε!
ΠΑΙΔΕΙΑ ΕΞΗΚΩΝΕΤΑΙ!

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΔΙΑΜΕΣΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Αθήνα, 15/11/2011

Θεματική Ενότητα 3.1

Η ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΩΣ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Διδάσκουσα: **Άννα Μαυρολέων**

3^{ος} κύκλος 2013

Θεατρικό Αναλόγιο: Αντιγόνης Σοφοκλή 2013

Εργαστήριο

3ου

κύκλου
Αρχαιολογικός
χώρος
Ακαδημίας
Πλάτωνος

Εργαστήριο στο Μουσείο Φρυσίρα

“Το ψέμα της σάρκας”. Μέσα από το δίπολο που συνθέτουν αφενός τα έργα 31 Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών στα οποία εξυμνείται το κάλλος του γυμνού γυναικείου σώματος, και αφετέρου τα έργα του Γάλλου ζωγράφου Jean Rustin όπου κυριαρχεί ο πάσχων άνθρωπος, στην ουσία έχει δομηθεί μια έκθεση που δίνει έμφαση στην συντριπτική αντίθεση που χαρακτηρίζει έργα δημιουργών οι οποίοι εκφράζουν εικαστικά τους δυο διαφορετικούς τρόπους αντίδρασης του ανθρώπου απέναντι στην τραγικότητα της ίδιας του της θνητότητας και των επακόλουθών της, του γήρατος, της ασχήμιας, του πόνου, της αρρώστιας, της παρακμής σώματος και πνεύματος.

Θεατρικό Αναλόγιο Αντιγόνης Σοφοκλή 2013

Εργαστήριο

3^{ου} κύκλου

αρχαιολογικός χώρος
Ακαδημίας Πλάτωνος

4^{ος} Κύκλος 2013-2014

Εργαστήριο: Από την γραμμή στην μορφή

Εργαστήριο
4ου
κύκλου
στην
αίθουσα του
Πρυτανικού
συμβουλίου
ΕΚΠΑ

Θεατρικό Αναλόγιο Συμπόσιο Πλάτωνος: «Περί Έρωτος Διοτίμα Σωκράτης» 2013-2014

Εργαστήριο
4ου
κύκλου

Θεατρικό Αναλόγιο Συμπόσιο Πλάτωνος: «Περί Έρωτος Διοτίμα Σωκράτης»

Εργαστήριο
4ου
κύκλου

5^{ος} κύκλος 2014

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: «Ακρόπολη – Ηρώδειο – Θέατρο Διονύσου »
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: «Ακρόπολη – Ηρώδειο – Θέατρο Διονύσου »
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς

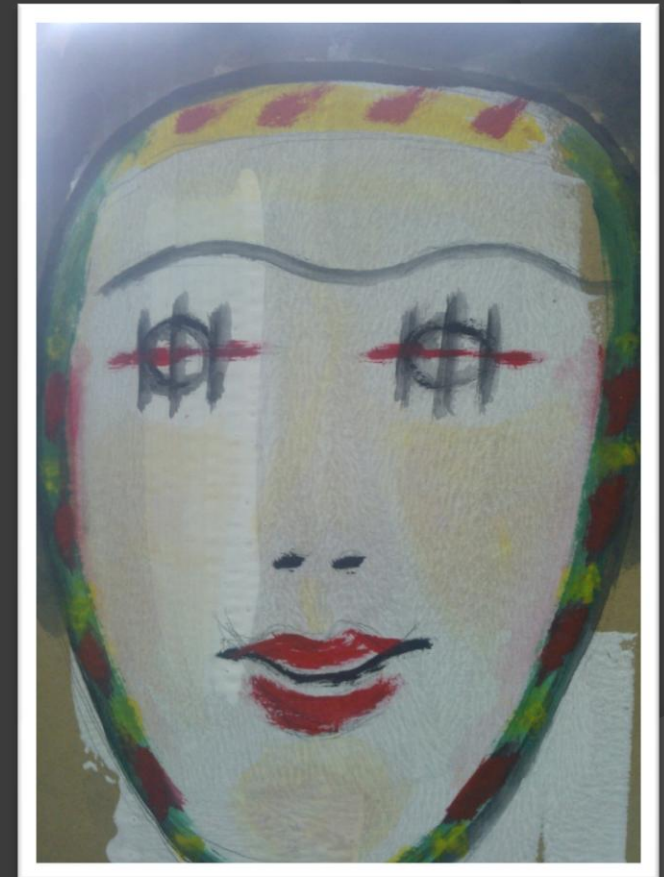

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Μάσκες κωμωδίας Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Κατασκευή Μάσκας
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς
Παρέμβαση μασκοποιού Μάνου Ποντικάκη

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Αρχαιολογικός χώρος Ακαδημίας Πλάτωνος
Διδάσκοντες: Α. Μαυρολέων – Γ. Θωμάς

Συμμετοχή του τμήματος και του αναλογίου
«Περί έρωτος Σωκράτης Διοτίμα»
στο φιλμ του συναδέλφου Βαγγέλη Καλαμπάκα
"Ο έρωας, ο δήμος και μια διαδρομή"

Εργαστήριο 5^{ου} κύκλου: Επίσκεψη ξενάγηση εκπαιδευόμενων στο Θεατρικό Μουσείο

6^{ος} κύκλος 2014

Ο Έλλην Βρυκόλαξ

- Παρακολούθηση παράστασης στο Μουσείο Μπενάκη ο σκηνοθέτης Κ. Ντέλλας & η ηθοποιός Ε. Γεωργίου ήρθαν στο μάθημα και μίλησαν με τους εκπαιδευόμενους

Θεατρικό Αναλόγιο Πέρσες Αισχύλου

6^{ος} Κύκλος
εργαστήριο **Α**καδημία
Πλάτωνος

Θεατρικό Αναλόγιο Πέρσες Αισχύλου

6^{ος} Κύκλος
εργαστήριο Ακαδημία
Πλάτωνος

Σελίδα στο Facebook εκπαιδευόμενων 5^{ου} & 6^{ου} κύκλου

<https://www.facebook.com/groups/Astheticscreation/?fref=ts>

7^{ος} κύκλος 2015

Εργαστήριο:
Παρακολούθηση
παράστασης και συζήτηση
των εκπαιδευόμενων με
τους Ηθοποιούς

Εργαστήριο: «Παρουσιάζω ένα έργο τέχνης»

Duende πολυχώρος τέχνης

Εργαστήριο: «Παρουσιάζω ένα έργο τέχνης»

Θεατρικό Αναλόγιο «Αίμων Κρέων»

Θεατρικό Αναλόγιο
«Χορικό: Έρωσ ανίκατε μάχαν»

Θεατρικό Αναλόγιο:
«Χορικό: Πολλά τα δεινά»

8^{ος} κύκλος 2015

Αρτώ - Βαν Γκογκ

Παρακολούθηση παράστασης και συζήτηση των εκπαιδευόμενων με τον Ηθοποιό Ι. Παπαζήση και την Σκηνοθέτιδα Ι. Ανδρεάδη.

Παρακολούθηση παράστασης και συζήτηση των εκπαιδευόμενων
με τον ηθοποιό Ι. Παπαζήση και την σκηνοθέτιδα Ιόλη Ανδρεάδη

Ηλέκτρα του Σοφοκλή
Αναλόγιο στην τράτσα του
κτιρίου της Κραναού

Θεματική Ενότητα 3.2

ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ: ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Διδάσκουσα: **Κατερίνα Γκόλτσιου**

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 3ος κύκλος σεμιναρίων (Απρίλιος-Ιούλιος 2013)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ

Ανακαλύψτε το τοπίο του Πάρκου

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 3ος κύκλος σεμιναρίων (Απρίλιος-Ιούλιος 2013)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Ξενάγηση στο Πάρκο της Ακαδημίας του Πλάτωνα

και συμπλήρωση ερωτηματολογίου

Ομάδα:

ΜΑΡΙΑ ΜΗΛΑ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΞΥΔΑΤΟΥ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΚΙΟΚΑΣ,
ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΡΙΖΟΥ,
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΡΑΡΗΣ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. Πώς εκλαμβάνετε το τοπίο του πάρκου:

- A. Ως χώρο αντιληπτό (βίωμα, μνήμη)
- B. Ως χώρο οικολογικό
- Γ. Ως προϊόν εργασίας κοινωνικών σχέσεων, οικονομικής δραστηριότητας και πολιτισμικής κληρονομιάς

2. Καταγράψτε τα επικρατέστερα στοιχεία του πάρκου:

- A. Φυσικά (ανάγλυφο, βλάστηση, κ.λπ.)
- B. Αισθητικά (Χρώμα, μορφές, κλ.π.)
- Γ. Αντιληπτικά (προτιμήσεις, αναμνήσεις, κλ.π.)
- Δ. Κοινωνικά-Ιστορικά (Χρήσεις γής, αρχαιολογικοί χώροι, κατοικία, κ.λπ)

3. Ποιες από τις ακόλουθες αρχές πιστεύετε ότι τηρούνται σχετικά με τον σχεδιασμό του πάρκου;

Α. Κλίμακα: Σωστή αναλογία κτιρίων/κατασκευών με τους ανοιχτούς χώρους του πάρκου.

Β. Σκιά-φως. Απαραίτητοι χώροι για σκίαση ή χώροι εκτεθειμένοι στον ήλιο

Γ. Ισορροπία. Υπάρχει ισορροπία μεταξύ των διαφόρων στοιχείων του Τοπίου;

Δ. Οπτικά τεχνάσματα, στοιχεία έμφασης. Υπάρχουν τέτοια στοιχεία;

Ε. Χαρακτήρας. Ποιος ο χαρακτήρας του πάρκου;

ΣΤ. Όρια. Υπάρχουν όρια προς ανάδειξη και ποια;

Ζ. Χρήσεις-λειτουργίες. Υφιστάμενες-προτεινόμενες

Η. Κίνηση. Ποιες οι βασικές πορείες εντός του πάρκου;

Θ. Αρχιτεκτονική. Ποια η αρχιτεκτονική των κτιρίων που γειτνιάζουν με το πάρκο;

4. Ποια από τα παρακάτω στοιχεία θεωρείτε ως αίτια
δυσλειτουργίας του πάρκου;

- Α. Έλλειψη καθιστικών χώρων
- Β. Απουσία σημείων συνάθροισης
- Γ. Κεντρικές είσοδοι μη ορατές ή μικρές
- Δ. Μη λειτουργικά στοιχεία
- Ε. Μονοπάτια που δεν εξυπηρετούν την κίνηση
- ΣΤ. Κυριαρχία του χώρου από τα οχήματα
- Ζ. «Νεκρές» ζώνες στην περιμετρική περιοχή του πάρκου
- Η. Λανθασμένη τοποθέτηση στάσεων λεωφορείων, τρένων, κλ.π.
- Θ. Άλλα

5. Ποια θεωρείται ότι είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα το πάρκο;

.....

.....

6. Πως θεωρείται ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα που αναφέρατε, σχετικά με τα ακόλουθα:

- A. Προσβασιμότητα
- B. Άνεση
- Γ. Χρήσεις και δραστηριότητες
- Δ. Κοινωνικότητα

7. Ποιος ο ρόλος του πάρκου σήμερα;
(Πολυλειτουργικός, εκπαιδευτικός, οικολογικός, κοινωνικός, κλπ.)

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 4ος κύκλος σεμιναρίων (Φεβρ.-Μάιος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Ίδρυμα Παναγιώτης & Έφης Μιχελή

Προβολή ντοκιμαντέρ: Ο κήπος με τα αμέτρητα παραμύθια

Υπεύθυνες εργαστηρίου:

Ι. Αθανασάτου, Αικ. Γκόλτσιου, Υβόν Κοσμά

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ 3.2.

Αναστασόπουλος Ιωάννης, Αντωνίου
Θωμάς, Βρακατσέλη Άννα, Γεωργαντά
Κωνσταντίνα, Γιαννακάκη Δήμητρα,
Δέστε Νικολέττα, Θεοχάρη Κλεοπάτρα,
Καραμήτσου Μαρία, Κουρκουτά
Ευθαλία, Λάμπρου Μαργαρίτα, Λε
Μορβάντ Μαριβών-Μισλίν, Μεταξά
Ελευθερία, Μπαρκονίκος Λάμπρος,
Μπούρη Αφροδίτη, Πάπαρη Αντωνία,
Σκιντζής Κωνσταντίνος, Σολδάτου
Αμαλία, Σούλος Κωνσταντίνος, Τσούνη
Βασιλική,
Χαρικλέους Δήμητρα,
Χρυσανθακοπούλου Βάνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 4ος κύκλος σεμιναρίων(Φεβρ.-Μάιος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Πάρκο Τρίτση

Ξενάγηση από την Οργάνωση Γή και ΚΕΑΝ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 4ος κύκλος σεμιναρίων (Φεβρ.-Μαίος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Τατόι

Ξενάγηση στο κτήμα Τατοίου από την ομάδα συμβούλων του ΟΡΣΑ, υπεύθυνοι για την εκπόνηση του Σχεδίου Γενικής Διάταξης για την προστασία και ανάδειξη του κτήματος Τατοίου

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 5ος κύκλος σεμιναρίων (Μάιος-Ιούλιος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΑ

Δημόσιος χώρος vs Ιδιωτικός χώρος

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 5ος κύκλος σεμιναρίων (Μαίος-Ιούλιος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Ομάδα:

ΣΤΑΜΟΣ ΓΟΥΡΓΙΩΤΗΣ, ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΔΟΛΟΠΟΥΛΟΥ, ΑΡΕΤΗ ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ, ΜΑΡΙΑ ΖΑΧΟΥ, ΣΤΕΛΛΑ ΚΟΥΒΑΡΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΟΥΚΟΥΛΗΣ, ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΛΕΜΠΙΔΑΚΗΣ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΛΙΓΚΑ – ΚΑΠΛΑΝΗ, ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΛΟΥΠΗΣ, ΕΥΘΥΜΙΑ ΜΙΣΙΡΛΗ, ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΟΥΝΤΑΝΕΑ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΑΚΟΥΛΑ, ΑΝΘΟΥΛΑ ΠΑΠΑΪΑΚΩΒΟΥ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ, ΑΛΕΞΙΑ ΠΡΕΒΕΔΟΥΡΟΥ-ΜΑΝΟΥΣΟΥ, ΠΕΤΡΟΥΛΑ ΣΑΙΤΗ, ΕΛΕΝΗ ΣΑΛΒΑΡΑ, ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΑΡΑΝΤΙΔΗΣ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΚΟΡΔΙΛΗΣ

Συνδιδασκαλία και Υπεύθυνες εργαστηρίου:
Αικατερίνη Γκόλτσιου, Ελένη Μαμουλάκη

Οι συμμετέχοντες χωρίστηκαν σε δύο ομάδες και έλαβαν μέρος σε ένα debate σχετικά με τον μελλοντικό χαρακτήρα του πάρκου της Ακαδημίας του Πλάτωνα.

Η πρώτη ομάδα παρουσίασε τα επιχειρήματά της σχετικά με την διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα του πάρκου και η δεύτερη ομάδα παρουσίασε τα επιχειρήματά της σχετικά με την διαχείριση του πάρκου από ιδιωτικό φορέα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 5ος κύκλος σεμιναρίων (Μάιος-Ιούλιος 2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Επίσκεψη στο Μητροπολιτικό Κοινωνικό Ιατρείο Ελληνικού

Συνδιδασκαλία και Υπεύθυνες εργαστηρίου:
Αικατερίνη Γκόλτσιου, Ελένη Μαμουλάκη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 6ος κύκλος σεμιναρίων (Σεπτ.-Νοέμβ.
2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΨΥΡΡΗ: Ανάγνωση του αστικού τοπίου

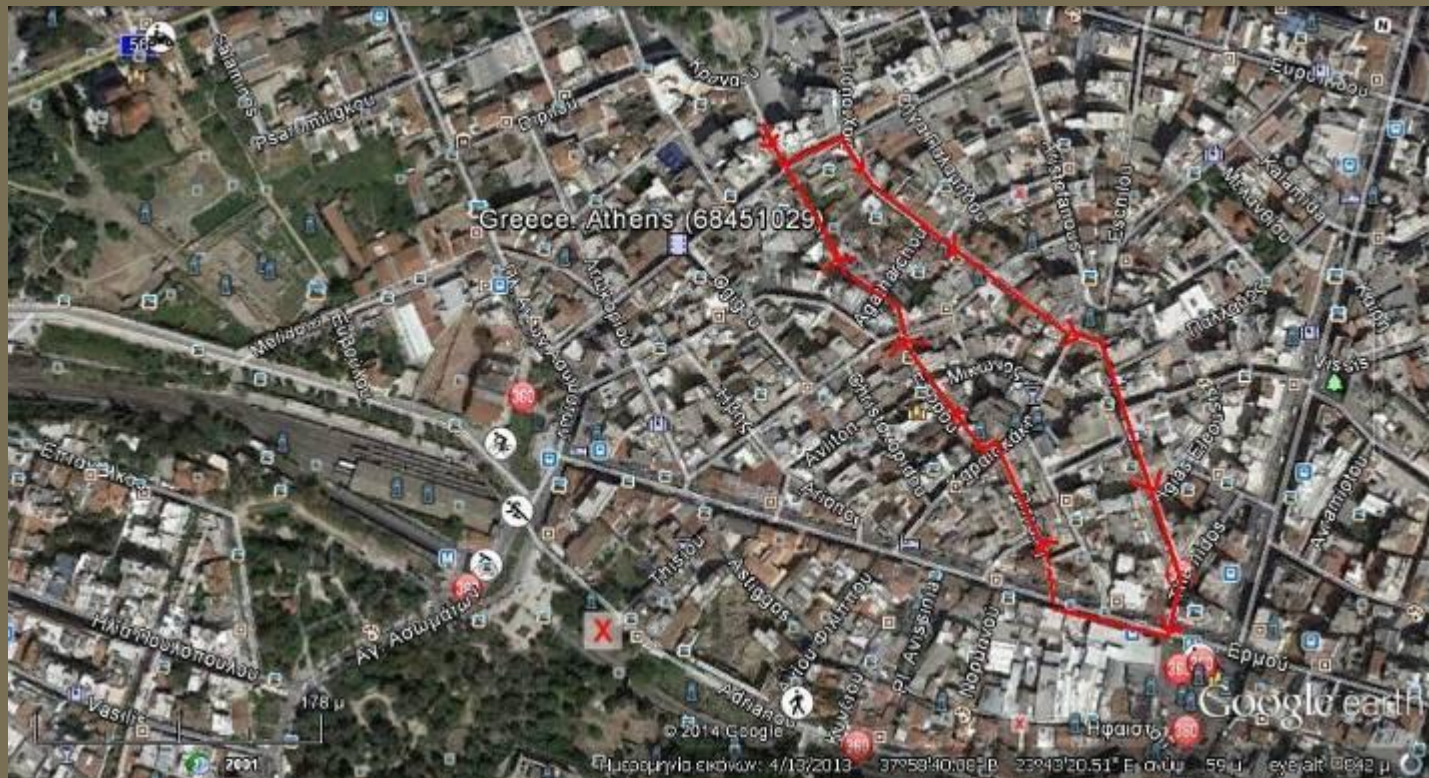
Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: Οι εκπαιδευόμενοι χωρίστηκαν σε ομάδες και η κάθε ομάδα ανέλαβε να συντάξει μια γραπτή αναφορά της διαδρομής μας στου Ψυρρή.

Διαδρομή: Αγίων Αναργύρων, Αγαθάρχου, Πλατεία Ηρώων, Μιαούλη, Θέμιδος, Metro, Ερμού, Πιπτακή, Καραϊσκάκη, Αισώπου, Νίκα, Λούκα, Σαρρή, Κραναού

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης. 6ος κύκλος σεμιναρίων (Σεπτ.-
Νοέμβ.2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Στόχος της εργασίας ήταν η εξοικείωση των συμμετεχόντων με το αστικό τοπίο του Ψυρρή, μέσω της ανάγνωσης του, της εκτίμησης των απειλών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης του αλλά και της ανάλυσης των συναισθημάτων και εμπειριών μέσα από μια βιωματική καταγραφή.

Κάθε ομάδα κλήθηκε:

- ❖ Να καταγράψει τις χρήσεις (παλιές και νέες), τα σημεία αναφοράς (τοπόσημα) και την σχέση τους με την ιστορία της περιοχής.
- ❖ Να αναφέρει τους κινδύνους και τα εμπόδια κατά μήκος της διαδρομής.
- ❖ Να περιγράψει τις χαρακτηριστικές θέες, τον χαρακτήρα κάθε τμήματος της διαδρομής, όπως αυτός αλλάζει.
- ❖ Να αναλύσει τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν ή τις τυχόν μνήμες που είχαν από την περιοχή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης. 6ος κύκλος σεμιναρίων (Σεπτ.-Νοέμβ.
2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(1η ομάδα)

Alexander Beys, Ράνια Οικονόμου
Χριστιάνα Σταμούλη, Γλυκερία Μανώκα
'Ακης Ματούλας, Γεωργία Τσιρώνη

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

Στου Ψυρρή...

Το εμπορικό-ιστορικό κέντρο της Αθήνας ακολουθεί και σε αρκετές περιπτώσεις αποτελεί, την χωρική απόκριση, στην ιστορική εξέλιξη και τους μετασχηματισμούς της πόλης και των κατοίκων της. Πολλές φορές στην φούρια της καθημερινότητας δύσκολα κανείς αναλογίζεται την ιστορία, την αισθητική, την λειτουργία και την οργάνωση του χώρου στην πόλη. Άλλωστε οι πόλεις, ιδίως οι παλιές όπως η Αθήνα, είναι υποχρεωμένες να ακολουθούν τις ανάγκες και τις επιταγές της εποχής. Να αποτυπώνουν τα κοινωνικά προτάγματα και τις αξίες, να ικανοποιούν ανάγκες και τέλος να «επιβιώνουν» όσο το δυνατό απ' όλα αυτά, συνεχίζοντας να παραμένουν ελκυστικές για τους κατοίκους τους.

Του Ψυρρή είναι μια από τις παλιότερες γειτονιές της Αθήνας την οριοθετούν Ανατολικά, ή οδός Αθηνάς , Νότια δεξιά καθώς κατηφορίζουμε, η Ερμού από το ύψος της πλατείας Μοναστηρακίου, Δυτικά η πλατεία Κουμουνδούρου και ο Κεραμεικός και Βόρεια η οδός Ευρυπίδου.

Η σχέση με την ιστορία

Η περιοχή ακολουθεί σε όλες τις περιόδους εξέλιξης την ανάπτυξη της πόλης, των αλλαγών κοινωνικών, οικονομικών πολιτικών και προσαρμόζεται σε αυτές γνωρίζοντας περιόδους ακμής αλλά και περιόδους απαξίας.

Την εποχή της τουρκοκρατίας και λίγο μετά, η περιοχή συγκεντρώνει εργαστήρια, βιοτεχνίες, αστικές κατοικίες και εμπορικά καταστήματα. Κάτοικοι της περιστασιακά γίνονται από τους αγωνιστές της Επανάστασης του 21, τον Όθωνα και τον Παπαδιαμάντη, τα κουτσαβάκια και οι μόρτηδες, τα πλέον διαβόητα και έκνομα στοιχεία της αθηναϊκής κοινωνίας, στα τέλη του 19ου αιώνα.

Τοπόσημα- Σημεία αναφοράς

Η περιοχή συνδυάζει την κατοικία με την παραγωγική και εμπορική ενασχόληση σε όλη την διαδρομή εξέλιξης της πόλης.

Το πρώτο τέταρτο του 20ου αιώνα υποδέχεται και αυτή τους πρόσφυγες της Μ. Ασίας αλλά και αρκετούς νέους κατοίκους της Αθήνας που μεταναστεύουν στην πρωτεύουσα από τα νησιά και την ηπειρωτική Ελλάδα σε αναζήτηση εργασίας και καλύτερων συνθηκών ζωής.

Ακολουθεί ο πόλεμος, η κατοχή, ο εμφύλιος, οι δεκαετίες του 50, του 60, του 70. Στον χώρο αποτυπώνονται όλες αυτές οι ιστορικές περίοδοι, στα κτήρια, στις πλατείες, με τις χρήσεις και κυρίως με τους ανθρώπους, που είτε περιστασιακά, είτε μονιμότερα επιλέγουν του Ψυρρή ως περιοχή κατοικίας ή επαγγελματικής δραστηριότητας.

Οι σχέσεις ελέγχου

Προκύπτουν από τις δραστηριότητες που εξελίσσονται στον χώρο-δραστηριότητες κίνησης, κατάληψης, εμπορίου, αναψυχής, διοίκησης, κατοίκησης, κ.λπ.

Οι σχέσεις ελέγχου διαμορφώνονται μέσα από τις:

κοινωνικές,

δημογραφικές,

οικονομικές, και

πολιτικές μεταβολές
των περιοχών.

Χρήσεις: Εμπορικές, Αναψυχής,
Θρησκευτικές, Κατοικίας.

Η δεκαετία του 80 ήταν μια έντονα μεταβατική περίοδος για την περιοχή καθώς αν και παρέμενε μια γειτονιά στο κέντρο της πόλης, που συνδύαζε την κατοικία με εμπορικές, βιοτεχνικές και χειροτεχνικές χρήσεις, εντούτοις υπήρχε έντονο το στοιχείο της παρακμής και της εγκατάλειψης. Από τα μέσα του 90 ο χαρακτήρας των χρήσεων, η ανθρωπογεωγραφία, η αισθητική, ακόμη και το δομημένο περιβάλλον αλλάζει.

Οι σχέσεις αντίληψης

Διαμορφώνονται μέσα από την προσωπική εμπειρία του χώρου, που αποκτάται κυρίως μέσω των οπτικών εντυπώσεων αλλά και των λοιπών αισθήσεων.

Οι συλλογικές μνήμες και τα σύμβολα συγκροτούν την άυλη διάσταση του πολεοδομικού τοπίου.

Του Ψυρρή συγκεντρώνει σταδιακά από τα μέσα του 90' ως και την περίοδο λίγο πριν την οικονομική κρίση, δραστηριότητες καλλιτεχνικής έκφρασης (θέατρα, γκαλερί μουσικές σκηνές κλπ. Ακολουθούν χώροι εστίασης, καφέ, μπαρ, club, εμπορικά καταστήματα δώρων, αναμνηστικών, ρούχων, χειροποίητων προϊόντων, παλαιοπωλεία και ο κόσμος που επισκέπτεται και δραστηριοποιείται στην περιοχή είναι σχετικά νεανικός ενώ σε αρκετές περιπτώσεις την επιλέγει και ως μόνιμη κατοικία του.

Αρκετά από τα στενά πεζοδρομούνται ενώ δημιουργούνται ανοικτοί χώροι κυρίως στάθμευσης από τον καθαρισμό και την κατεδάφιση ερειπωμένων και ετοιμόρροπων κτηρίων.

Πολλά από τα νεοκλασικά ανακατασκευάζονται ενώ κτήρια που φιλοξενούσαν βιοτεχνικές δραστηριότητες μετατρέπονται σε χώρους εστίασης ή καλλιτεχνικής παρουσίασης και έκφρασης.

Ο Χαρακτήρας

Δυστυχώς όλη αυτή η μεταμόρφωση της περιοχής δεν έγινε χωρίς αρνητικές επιπτώσεις. Υπήρξε μια υπερσυγκέντρωση δραστηριοτήτων γύρω από τον χώρο της εστίασης, οι στενοί μικροί δρόμοι βρίσκονταν κυρίως τις βραδινές και νυχτερινές ώρες σε συμφόρηση ενώ οι μόνιμοι κάτοικοι υπέστησαν σοβαρότατες οχλήσεις από όλα τα παραπάνω με αποτέλεσμα αρκετοί από αυτούς να υποχρεωθούν να εγκαταλείψουν την περιοχή.

Το Προεδρικό Διάταγμα \233Δ\ "Περί καθορισμού χρήσεων γης και ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης στην περιοχή Ψυρρή – Κέντρου του 1998, μάλλον δεν διόρθωσε την κατάσταση, το αντίθετο εκείνη παγιωποιήθηκε.

Σήμερα η γειτονιά του Ψυρρή αν και έχει υποστεί μεγάλες αλλαγές κυρίως στις χρήσεις και την ανθρωπογεωγραφία της, παραμένει ένα αναπόσπαστο κομμάτι της πόλης λειτουργικό και προσιτό τόσο για τον επισκέπτη όσο και για τον κάτοικο της Αθήνας. Η οικονομική κρίση περιόρισε αρκετά τις δραστηριότητες στην περιοχή αλλά και τους επισκέπτες σε αυτήν, τουλάχιστο σε βαθμό και ένταση μικρότερη από τα προηγούμενα χρόνια.

Αυτό που λείπει και μοίρα των πόλεων είναι να λείπει, είναι η γνώση και η επαφή με την ιστορία της. Υπ' αυτό το πρίσμα λοιπόν, μέσω της μικρής παρουσίασης με το φωτογραφικό υλικό, τα συνοπτικά σχόλια και τις ιστορικές αναφορές που συνέλλεξαν οι συνάδελφοι μου, προσπαθήσαμε να δώσουμε μια μικρή γεύση από την γειτονιά του Ψυρρή...

Ομάδα Β:

Τίνα Νικολού, Χρύσα Μαρτίνη, Λιάνα Χαρού,
Δήμητρα Μπίλια, Αποστόλης Πατσατζής,
Νίκος Γεντέκος

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου
Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),
Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)
www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

Οδός Αισώπου: μια όμορφη αναμνηστική φωτογραφία της ομάδας, προς το τέλος της διαδρομής, σε ένα σημείο που αμφισβητήθηκε για την ακριβή ιδιότητα του, για το αν δηλαδή είναι δρόμος, άνοιγμα ή πλατεία. Σίγουρα όμως είναι ένας ανοιχτός χώρος ώστε να μπορεί να βγει άνετα αυτή η φωτογραφία.

Διαδρομή: μια βόλτα σε μια περιοχή της Αθήνας με ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω των πολλών εναλλαγών του τοπίου και των κτηρίων, τόσο από άποψη αρχιτεκτονικής, συντήρησης τους και των χρήσεων τους.

Η περιοχή του Ψυρρή έχει μια έντονη πνευματικότητα, ίσως και θρησκευτικότητα, που την υποδηλώνει η ύπαρξη πολλών εκκλησιών.

Τις συναντάμε σε όλη την έκταση της διαδρομής και καταλαμβάνουν ξεχωριστή θέση στα σημεία που είναι χτισμένες. Κάποιες οδοί έχουν πάρει το όνομα της εκκλησιάς (Αγ. Αναργύρων, κτλ), που δείχνει προφανώς την κυριαρχία τους στον ευρύτερο χώρο.

Χρήσεις γης

Βλέπουμε πλατείες, οι οποίες διαθέτουν ανάσες πράσινου και κάποιο χώρο που ο κόσμος μπορεί να καθίσει για να το χαρεί. Η πλατεία Αγ. Αναργύρων και η πλατεία Ηρώων είναι αρκετά διαφορετικές μεταξύ τους στη τεχνοτροπία.

Η πρώτη είναι μια σχετικά μικρή πλατεία, που όμως είναι αρκετά ανοιχτή και έχει καφεενία και άλλους παρόμοιους χώρους. Η εκκλησία έχει δεσπίζουσα θέση.

Η δεύτερη πλατεία είναι τελείως διαφορετική, με πολλά λουλούδια και μικρά δέντρα, περιφραγμένα σε πεζούλια, που μειώνουν αισθητά την έκταση της πλατείας, και ίσως για κάποιους περιορίζουν την χρήση της από τους ανθρώπους. Σαν αποτέλεσμα, όλα τα καταστήματα είναι περιμετρικά της.

Τέλος, υπάρχουν σχεδόν παντού όλων των ειδών τα καταστήματα, όπως χώροι εστίασης, αναψυχής, εμπορικά, γραφεία, χώροι εργασίας, χώροι τέχνης, ακόμη και σπίτια.

Τοπόσημα

Οι εκκλησίες λειτουργούν ως τοπόσημα. Έχουμε έντονη την εναλλαγή των διαφόρων κτηρίων, από τα πιο παραδοσιακά, στα πιο νεοκλασικά, στα κτίρια που έχουν μάλλον μόνο χρηστικό ενδιαφέρον και δεν κτίστηκαν με γνώμονα να ομορφύνουν την περιοχή. Τέλος, κάποια είναι πολύ μοντέρνα.

Σύνταξη και επιμέλεια κειμένου: Τίνα Νικολού

Χαρακτήρας

Οι τάσεις, οι απόψεις, και γενικότερα η ιδεολογία των δυο τελευταίων αιώνων είναι αποτυπωμένες βήμα βήμα στα κτήρια και της χρήσης τους αλλά και σε όλο το χαρακτήρα της περιοχής. Είναι εντυπωσιακό πώς μια τόσο μικρή διαδρομή μπορεί να έχει τόσο τεράστιο ενδιαφέρον με τις εναλλαγές που έχει.

Σύνταξη και επιμέλεια κειμένου: Τίνα Νικολού

Απομονώνοντας αυτές τις 4 φωτογραφίες, ίσως κάποιος που δεν ήξερε, να σκεφτόταν πως δεν πρόκειται για την ίδια περιοχή. Από την αίσθηση του κλειστού, που σου δίνουν τα ψηλά κτήρια που είναι τόσο κοντά το ένα στο άλλο, μπορεί να βρεθείς σε μεγάλα ανοίγματα, όπως η πλατεία Μοναστηρακίου και η πλατεία Αγ. Αναργύρων.

Οι θέες λοιπόν και πάλι, βλέπουμε να εναλλάσσονται και να προκαλούν στον περιπατητή εκπλήξεις κατά τη διάρκεια της περιήγησης, να δημιουργούν ανάμεικτα συναισθήματα για το τι του αρέσει αισθητικά και τι όχι, και ίσως ακόμα, αν θα ήθελε να διατηρήσει αυτή η περιοχή ένα συγκεκριμένο χαρακτήρα και όχι όλο αυτό το συνονθύλευμα τάσεων και αρχιτεκτονικών. Ίσως πάλι αυτή να είναι και οι γοητεία της, κι αυτές οι διαρκείς αλλαγές να την κάνουν ιδιαίτερη και μοναδική.

Επίλογος:

Αν μου επιτρέπεται ένα προσωπικό σχόλιο θα ήθελα να πω πως ενώ έχω περάσει άπειρες φορές από αυτή την περιοχή, ήταν η πρώτη φορά που την παρατήρησα από μια τέτοια σκοπιά και μπορώ να πω πως οι διαπιστώσεις που έκανα πραγματικά με εντυπωσίασαν.

Ευχαριστώ την Ακαδημία Πλάτωνος και την Κατερίνα Γκόλτσιου που μου έδωσαν την ευκαιρία να διευρύνω το τρόπο που σκέπτομαι και να μπορώ να κάνω την ανάγνωση ενός χώρου.

Ευχαριστώ.

Γενικές απόψεις

Ανάγνωση του αστικού τοπίου.

Ανάγνωση.

Πόσο περίεργο ακούγεται και παράλληλα πόσο ενδιαφέρον. Η αλήθεια είναι ότι καθημερινά κυκλοφορούμε στην πόλη μας αλλά τελικά είμαστε ξένοι. Δεν την παρατηρούμε. Δεν την διαβάζουμε. Κοιτάμε πάντα εμπρός. Ούτε ψηλά, ούτε χαμηλά. Δεν παρατηρούμε τις θέες, τις οπτικές φυγές, τις ατέλειες ή τις λεπτομέρειες που εμφανίζονται στο πεζοδρόμιο ή στους τοίχους.

Κι όμως είναι όλα εκεί.

Χάρη στην Κατερίνα, μπήκαμε στη θέση του παρατηρητή και αποτυπώσαμε αυτά που βλέπουμε καθημερινά, αλλά... δεν τα βλέπουμε. Είναι αυτό που λένε “you look but you don’t see... you hear but you don’t listen..”

Τοπόσημα

Ξεκινώντας από την διασταύρωση Σαρρή και Αγίων Αναργύρων, μπροστά μας βρίσκεται ένας δρόμος πλακόστρωτος, ήπιας κυκλοφορίας. Δεξιά κι αριστερά, κτίρια νεοκλασικά, διώροφα με μικρά μπαλκόνια. Τα περισσότερα φιλοξενούν εμπορικές χρήσεις ή αναψυχή στο ισόγειο. Οι κάθετοι δρόμοι κρύβουν εκπλήξεις τόσο στην διαφορετική αρχιτεκτονική, όσο και στις χρήσεις, εφόσον ορθώνονται μπροστά μας άλλοτε ναοί κι άλλοτε χώροι καλλιτεχνικής δραστηριότητας, άλλοτε νεοκλασικά κι άλλοτε μοντέρνα γυάλινα κτίρια. Πού και πού περνάει κάποιο αυτοκίνητο ή μηχανάκι και διαταράσσει την ησυχία.

Προχωρώντας, το τοπίο αλλάζει. Οι χρήσεις αλλάζουν. Τα κτίρια αλλάζουν. Νομίζω ότι η πλατεία λειτουργεί ως όριο. Όριο στη χρήση αναψυχής. Όριο στο χαρακτήρα της δόμησης και της κυκλοφορίας.

Χρήσεις γης

Τα καφέ και τα εστιατόρια εδώ σταματούν και ξεκινούν τα εργαστήρια και οι βιοτεχνίες. Ο δρόμος είναι στρωμένος με άσφαλτο και τα οχήματα διέρχονται συνέχεια.

Από την πλατεία Ηρώων ξεκινά η ψηλή δόμηση. Η οδός Μιαούλη είναι ένας στενός δρόμος με στοές εκατέρωθεν που στηρίζουν πολυώροφα κτίρια μιας άλλης εποχής. “Μοντέρνα”...

Σταματώ στο μέσο περίπου της Μιαούλη και κοιτώ στο βάθος. Την θέα. Βλέπω ένα graffiti σε έναν ψηλό τοίχο, πάνω από το metro. Κοιτώ πίσω μου. Το βλέμμα σταματά σε ένα άλλο graffiti, σε έναν άλλο ψηλό τοίχο, πάνω από την πλατεία Ηρώων. Το βρίσκω ενδιαφέρον. Οι φυγές και οι προοπτικές οδηγούν σε έργα τέχνης. Στην τέχνη του δρόμου. Ωστόσο, ο ουρανός φαίνεται μόνο σαν από χαραμάδα, περπατώντας κάτω από τα πανύψηλα κτίρια. Νομίζω ότι βρίσκομαι στο θάλαμο Μιαούλη...

Χαρακτήρας

Φτάνω κοντά στο metro και κοιτώ γύρω. Ως αρχιτέκτων, παρατηρώ τα κτίρια. Βλέπω αντιφατικές εικόνες. Μοντέρνα εγκαταλελειμμένα κτίρια και περιποιημένα νεοκλασικά. Λαμπερά γυάλινα κτίρια και ερειπωμένα νεοκλασικά.

Ερμού. Η κίνηση εδώ αποθεώνεται! Πεζοί και οχήματα σε πλήρη διέγερση. Ηχοτοπίο διαμορφωμένο από εξατμίσεις και κορναρίσματα.

Στρίβω στην οδό Πιπτακή και όλα αλλάζουν πάλι. Κίνηση μηδενική. Το βλέμμα κατευθύνεται ψηλά, στα πολύχρωμα φωτιστικά που κρέμονται σε όλο το μήκος της οδού. Το υπόλοιπο τοπίο: αδιάφορο. Η εγκατάλειψη είναι η λέξη που το χαρακτηρίζει.

Χαρακτήρας

Αισώπου, Λεπενιώτου, Νίκα. Το ύφος επιστρέφει σε εκείνο της οδού Αγίων Αναργύρων. Κλασσικό Ψυρρή. Το πρωί ησυχία και το βράδυ κόσμος, λόγω των χώρων αναψυχής.

Τα κτίρια εναλλάσσονται μπροστά μας και μοιάζει σαν να διαβάζω ιστορία Αρχιτεκτονικής, αλλά λίγο μπερδεμένη..

Οι δρόμοι αλλού στενεύουν κι αλλού πλαταίνουν. Εδώ όμως μπορεί να ακουστεί και κανένα πουλάκι. Κυρίως εκεί που στέκονται οι ναοί. Γιατί εκεί στέκονται και μεγάλα δέντρα.

Πόσες εναλλαγές σε τόσο λίγο χρόνο. Σε τόσο λίγο χώρο.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 6ος κύκλος σεμιναρίων (Σεπτ.-Νοέμβ.
2014)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Ομάδα Γ

Βασιλική Τσούμαλη, Χρυσούλα Βρυώνη,
Λαμπρινή Μπύρου, Σούζη Μαγουλιάνου,
Νατάσα Στάμου, Νίκη Ντάλλα

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου)

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

«Πλάνητες των πόλεων»

- ▶ Σαν άλλοι «πλάνητες των πόλεων», σα περιπατητές και παρατηρητές του αστικού τοπίου, χτίσαμε βήμα βήμα τη δική μας διαδρομή στη συνοικία του Ψυρρή, την περιοχή που συνιστά τον πυρήνα του σημερινού ιστορικού κέντρου της Αθήνας.. Δρόμοι και πλατείες, στενάκια και αδιέξοδα διαμόρφωσαν με το δικό τους ξεχωριστό χαρακτήρα

μιαν όμορφη περιήγηση με ιδιαίτερα χρώματα, μυρωδιές, γεύσεις, οπτικές, παραδόσεις αλλά και έντονες εναλλαγές ανάμεσα στο «γνωστό» και το «άγνωστο», το σήμερα και το χτες.

Περιπλανώμενοι

Γενικές απόψεις

Γενικές απόψεις

ΧΡΗΣΕΙΣ ΓΗΣ

Πυκνοκατοικημένη ήδη από την οθωμανική περίοδο, η περιοχή φιλοξενούσε για αιώνες εκτός από κατοικίες, βιοτεχνίες και εργαστήρια. Η έλευση των Μικρασιατών προσφύγων του 1922 και η είσοδος των μεταπολεμικών εσωτερικών μεταναστών συντέλεσαν ώστε να συγκεντρωθεί στη γειτονιά του Ψυρρή σταδιακά πλήθος βιοτεχνιών (π.χ. μηχανουργεία, ξυλουργεία, επιπλοποιεία) αλλά και εμπορικά καταστήματα (π.χ. παλιατζίδικα, καταστήματα φωτιστικών). Τα βυρσοδεψεία και τα υποδηματοποιεία, ίχνη από τα οποία συναντά κανείς ακόμα και σήμερα, αποτέλεσαν τον κυρίαρχο βιοτεχνικό κλάδο της περιοχής.

Χρήσεις γης

Χρήσεις Γης

Σταδιακά από το 1960 και μετά οι δραστηριότητες αυτές απομακρύνονται από την περιοχή και τη θέση τους καταλαμβάνουν δράσεις διασκέδασης, ψυχαγωγίας, κατανάλωσης. Καφετέριες, μεζεδοπωλεία, εστιατόρια, μπαρ, τσιπουράδικα, θεατρικές σκηνές, πολυχώροι πολιτισμού, γκαλερί, εργαστήρια, καταστήματα και επαγγελματικοί χώροι διαμορφώνουν το σημερινό χαρακτήρα της συνοικίας. Τα όμορφα μέσα στην απλότητά τους σπίτια του Ψυρρή μοιάζουν σαν σκηνικά θεάτρου με όψη νεοκλασική. Χτισμένα σε μικρά οικόπεδα, με στενή όψη αλλά συχνά αρκετό βάθος, είναι συνήθως διώροφα με μικρό μπαλκόνι και εσωτερική αυλή.

Χρήσεις Γης

Τοπόσημα

Τοπόσημα

Αξίζει να προσθέσει κανείς το κτήριο που στέγασε αρχικά τα τυπογραφεία της εφημερίδας ΕΜΠΡΟΣ και αργότερα το ομώνυμο θέατρο. Στην πλαϊνή του όψη μάλιστα, ανιχνεύεται η λέξη «βασανίζομαι», το σύνθημα που στοιχειώνει τοίχους της πρωτεύουσας εκφράζοντας μια ανεκπλήρωτη αγάπη αλλά και το συλλογικό ψυχισμό που ολισθαίνει προς μια βαθιά θλίψη...

Σύνταξη και επιμέλεια κειμένου: Σούζη Μαγουλιάνου

ΒΑΣΑΝΑ
ΒΑΣΑ
ΝΙΖΟ
ΜΑΙ

Χαρακτήρας

Χαρακτήρας

Στους αγωνιστές του 1821 (τα ονόματα των οποίων έχουν δοθεί στους γύρω δρόμους) είναι αφιερωμένη και η πλατεία Ηρώων που μοιάζει περισσότερο με μεγάλο πλάτωμα. Δίχως ευδιάκριτο χαρακτήρα, η πλατεία παρουσιάζει σήμερα τραπεζοκαθίσματα, σταθμευμένα οχήματα, εγκαταλελειμμένα περίπτερα, κοινόχρηστες υπόγειες τουαλέτες, ενώ χαρακτηρίζεται από το ιδιαίτερο κτήριο του Δήμου Αθηναίων με το ρολόι στην πρόσοψή του και τα γύρω κτήρια με τα ιδιαίτερα γκράφιτι.

Χαρακτήρας

Θέες

Τι βλέπω

Θέες

Θέες-ορατότητες

Ανάμεσα στην πλατεία Ηρώων και μέχρι την πλατεία Μοναστηρακίου , τα πολύ υψηλά κτήρια, οι πολύ στενότεροι δρόμοι (π.χ. Μιαούλη), οι εξαιρετικά περιορισμένης έκτασης λιγοστοί ανοιχτοί χώροι, η απουσία καθιστικών πάγκων – κοινόχρηστων σημείων για να ξαποστάσει κάποιος, και η αυξημένη κίνηση λόγω των καταστημάτων και του σταθμού του μετρό δημιούργησε αίσθημα εγκλωβισμού με αποτέλεσμα η φυγή προς την πλατεία να μοιάζει ως διέξοδος αναπνοής.

Σύνταξη και επιμέλεια κειμένου: Σούζη Μαγουλιάνου

Εμπόδια-Κίνδυνοι

Εμπόδια-κίνδυνοι

Τα αισθήματα από την οδό Ερμού και προς την Κραναού ήταν αντικρουόμενα καθώς η ευχάριστη διάθεση που προκαλούσαν ορισμένα τοπόσημα (Ακρόπολη, οδός Πιπτακή) ερχόταν σε αντίθεση με πλήθος απορριμμάτων, σπασμένων πλακών στα πεζοδρόμια, αστέγους και εγκαταλελειμμένα κτήρια, σύγχρονα δηλαδή, προβλήματα που ταλανίζουν την πόλη.

Αξεπέραστα εμπόδια

Ιστορία-Μνήμες

ΜΝΗΜΕΣ

Πριν τριανταπέντε με σαράντα χρόνια, στην αρχή της εφηβείας μας, κατεβαίναμε με το τρένο στο Θησείο μαζί με την καλύτερή μου φίλη. Ο πατέρας της είχε κατάστημα υποδημάτων στην Καλογρέζα και μας έστελνε να του αγοράσουμε παπούτσια και υλικά επισκευής.

Στου Ψυρρή, υπήρχαν πολλά βυρσοδεψεία, μικρές επιχειρήσεις που μεταπουλούσαν σε εμπόρους κόλλες, δερμάτινες σόλες, κλιπς, κορδόνια κ.λ.π. Η περιοχή ανέδυε μια διάχυτη μυρωδιά βενζινόκολλας και δέρματος». (θυμάται η Σούζη)

Παλιά και τώρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 7ος κύκλος σεμιναρίων (Δεκέμβ.-Φεβρ. 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΨΥΡΡΗ: Ανάγνωση του αστικού τοπίου

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

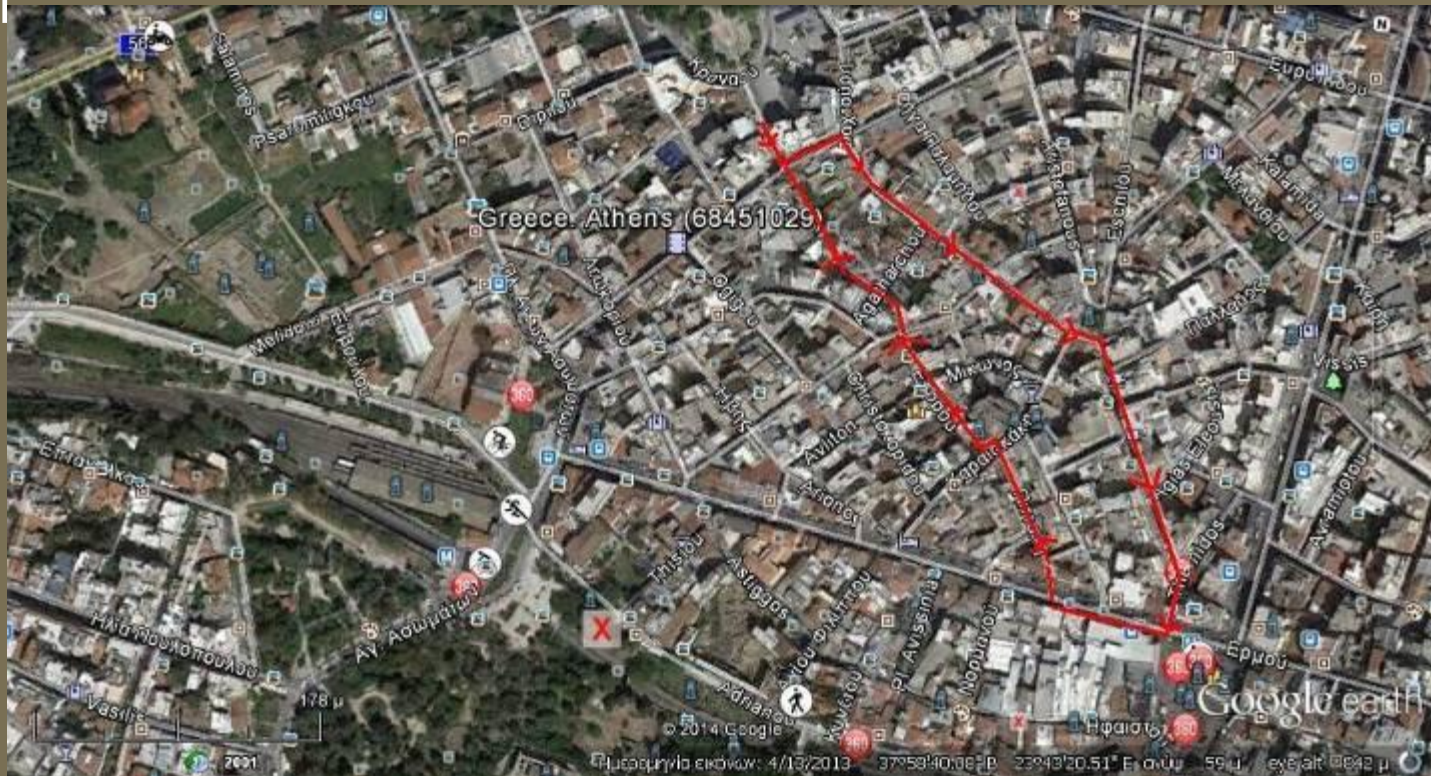
Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης 7ος κύκλος σεμιναρίων (Δεκέμβ.-Φεβρ. 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: Οι εκπαιδευόμενοι χωρίστηκαν σε ομάδες και η κάθε ομάδα ανέλαβε να συντάξει μια γραπτή αναφορά της διαδρομής μας στου Ψυρρή

Διαδρομή: Αγίων Αναργύρων, Αγαθήρχου, Πλατεία Ηρώων, Μιαούλη, Θέμιδος, Metro, Ερμού, Πιπτακή, Καραϊσκάκη, Αισώπου, Νίκα, Λούκα, Σαρρή, Κραναού

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης 7ος κύκλος σεμιναρίων (Δεκέμβ.-Φεβρ. 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Στόχος της εργασίας ήταν η εξοικείωση των συμμετεχόντων με το αστικό τοπίο του Ψυρρή, μέσω της ανάγνωσης του, της εκτίμησης των απειλών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης του αλλά και της ανάλυσης των συναισθημάτων και εμπειριών μέσα από μια βιωματική καταγραφή.

Κάθε ομάδα κλήθηκε:

- ❖ Να καταγράψει τις χρήσεις (παλιές και νέες), τα σημεία αναφοράς (τοπόσημα) και την σχέση τους με την ιστορία της περιοχής.
- ❖ Να αναφέρει τους κινδύνους και τα εμπόδια κατά μήκος της διαδρομής
- ❖ Να περιγράψει τις χαρακτηριστικές θέες, τον χαρακτήρα κάθε τμήματος της διαδρομής, όπως αυτός αλλάζει
- ❖ Να αναλύσει τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν ή τις τυχόν μνήμες που είχαν από την περιοχή.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 7ος κύκλος σεμιναρίων (Δεκέμβ.-
Φεβρ.2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(1η ομάδα)

ΡΕΝΗ ΤΖΕΤΙΤΟΓΛΟΥ, ΦΩΤΗΣ ΖΗΚΟΣ, ΟΥΡΑΝΙΑ
ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΝΙΚΟΛΗΣ, ΑΝΝΑ ΚΟΚΚΙΝΑΚΗ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΜΙΑ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΣΤΟΥ ΨΥΡΡΗ

Από τον φούρνο του Βενέτη του 1907, στο κτίριο της Εφημερίδας ΕΜΠΡΟΣ.

Αγίων Αναργύρων, πεζόδρομος.

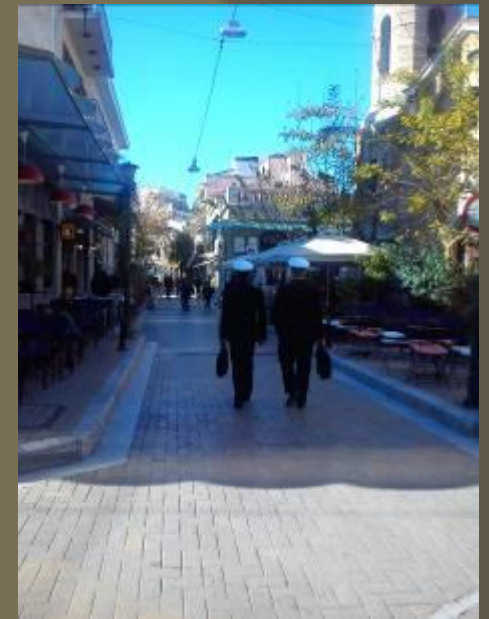
Παλιά τα κτίρια, άλλα ανακαινισμένα, άλλα παρατημένα.

Μετανάστες με καρότσια κουβαλάνε υλικά ανακύκλωσης.

Ο Γρίφος με τα όμορφα ξύλινα παιχνίδια στην βιτρίνα. Πράγματι ένας γρίφος είναι αυτή η περιοχή.

Γκράφιτι, χαλασμένες πόρτες με χαμογελαστά πρόσωπα αντί για πόμολα, βάρκες με λουλούδια και φρούτα, τραπεζάκια έξω.

Μέσα σε όλα, οι ένστολοι, που μάλλον κάτι ψάχνουν, προχωρούν στοιχισμένοι, εν τάξει, σε απόλυτη αντίθεση με την αταξία του τοπίου.

Φωτογραφίες: Ρένη
Τζετίτογλου

Η αυλή με τα σπιτάκια γύρω, ίσως από την πανέμορφη καγκελόπορτα.

Γεγονός είναι ότι, ότι θελήσεις το βρίσκεις.Κοσμήματα, ινδικά, δέρματα, παπούτσια, καλαπόδια, ποτό, φαΐ όλων των ειδών.

Άλλη μια αντίθεση. το γκράφιτι στο πάνω μέρος του παλιού ιατρείου Αθηνών.

Παλιό μπουγατσάδικο με μετανάστες υπαλλήλους.

Χειροποίητα παπούτσια, Ρομπότ στην βιτρίνα και δίπλα....η βιβλιοθήκη της Αρχιεπισκοπής!

Θησαυρός άγνωστος. Χτισμένη, κρύβει μέσα βυζαντινή εκκλησία.

Συγκινητική η ξενάγηση και η ιστορία του χώρου.

Φωτογραφίες: Ρένη Τζετίτογλου

Βγαίνεις και βρίσκεσαι σε πεζοδρόμιο γεμάτο με παρκαρισμένα μηχανάκια που σε αναγκάζουν ακόμη μία φορά, να περπατήσεις στον δρόμο, με τον κίνδυνο των αυτοκινήτων που περνάνε στριμωχτά δίπλα σου.

Στο βάθος, παγωτό χωνάκι κερνάει την Ακρόπολη.

Ερειπωμένα σπίτια και δίπλα...αγέρωχος τσολιάς πουλάει Υποδήματα Λαϊκής Τέχνης.

Όπου γυρίσεις γκράφιτι! Λύπη για την εγκατάλειψη!

Χρωματιστές καρέκλες καφενείου, δίνουν έναν χαρούμενο τόνο σε όλη την θλίψη.

Κρεμαστά φώτα, πολυέλαιοι, μοντέρνα, δίνουν μια νότα αισιοδοξίας, ότι μπορούμε να ομορφύνουμε αυτά που δεν μας αρέσουν.

Φωτογραφίες: Ρένη Τζετίτογλου

Μπουγάδες απλωμένες όπως παλιά στις όμορφες γειτονιές, απέναντι από την εκκλησία. Και δίπλα, η στριφογυριστή δαντελωτή σιδερένια σκάλα υπηρεσίας, σε γυρνάει στα παιδικά χρόνια και θέλεις να την ανέβεις τρέχοντας Αγγελίες με “ΔΩΡΙΖΕΤΑΙ” στη οδό Αισώπου. Παραμύθια...

Πιο κάτω το εστιατόριο με τις μνήμες των παιδικών μας χρόνων.

Απέναντι ακριβώς, παρεκκλήσι Αγίας Παρασκευής. Πανταχού Παρών!

Ανάμεσα σε γκράφιτι και εγκατάλειψη, πίσω από μια τζαμένια πόρτα, εσωτερική αυλή, μια γερασμένη ελιά και...ένα σύγχρονο, μοντέρνο, μπαρ! Το παλιό με το καινούργιο γίνονται ένα!

Στην άκρη της διαδρομής, Σινέ Ψυρρή και πάρκινγκ.

Λειτουργεί ο Κινηματογράφος το καλοκαίρι!

Να έρθουμε!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 7ος κύκλος σεμιναρίων (Δεκέμβ.-Φεβρ. 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(2η ομάδα)

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΙΕΡΟΜΝΗΜΟΝΟΣ, ΜΑΙΡΗ ΣΑΡΑΚΟΣΤΙΑΝΟΥ,
ΝΙΚΗ ΚΑΤΣΑΡΕΑ, ΕΡΣΗ ΣΕΙΡΛΗ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

Η περιοχή βρίσκεται στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας και απλώνεται γύρω από την πλατεία του Ψυρρή (Ηρώων), στην οποία οδηγούν 5 σημαντικοί δρόμοι: Μιαούλη, Καραϊσκάκη, Αγ. Αναργύρων, Αριστοφάνους και Αριστοτέλους. Είναι η συνοικία των «κουτσαβάκηδων» της παλιάς Αθήνας (του «ζην επικινδύνως»), η γειτονιά των τσαγκαράδικων, των βυρσοδεψείων και των βιοτεχνιών των προηγούμενων 10ετιών, αλλά και το κέντρο της διασκέδασης, των γκαλερί, των θεάτρων και θεαμάτων των τελευταίων, αλλά και πρόσφατων χρόνων.

Ώς έδρα της συνοικίας, θεωρείται η Πλατεία Ηρώων, που το 1912, επί δημάρχου Μερκούρη, δημιουργήθηκε το Α' Υγειονομικό Κέντρο Αθηνών, ενώ σήμερα στεγάζονται εκεί οι δημοτικές υπηρεσίες του Δήμου (3ο διαμέρισμα).

Συμπληρωματικά αναφέρεται ότι η Πλατεία Ηρώων, κατασκευάστηκε το 1855, ενώ του Κολωνακίου το 1880 (το κέντρο της παλιάς Αθήνας, ήτανε το σημερινό «ιστορικό κέντρο» της πρωτεύουσας. Οι γειτονιές, εκτός της οδού Μητροπόλεως, των Ανακτόρων κλπ., εθεωρούντο απόμακρες και ερημικές.

Φωτογραφίες: ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ

Φωτογραφία: ΝΙΚΑ ΚΑΤΣΑΡΕΑ

Άλλοτε, η οδός Σαρρή ήταν ο πρώτος δρόμος που γέμιζε από νεοκλασικά αρχοντικά των ευκατάστατων Ελλήνων. Επιφανείς κάτοικοι, όπως ο Κυριάκος Πιπτάκης (βλ. ομώνυμος δρόμος που διανύσαμε), ο πρώτος σημαντικός αρχαιολόγος για τις ανασκαφές της Ακρόπολης, ο Λόρδος Βύρωνας (ο διάσημος πλατωνικός έρωτας με τη Θηρεσία Μακρή), «ο ήσυχος» Αλέξ. Παπαδιαμάντης (αυτός, όχι σε πλούσιο αρχοντικό, αλλά σε ταπεινό μικρό δωμάτιο – με την προσωνυμία «ο ερημίτης του Ψυρρή», ενώ στο εκκλησάκι Αγ. Ελισαίος, απέναντι από την αρχαία αγορά, έψελνε όλο το διάστημα της εκεί παραμονής του). Επίσης, σε αρχοντικό της (δικιάς μας...) οδού Κραναού, είχε φιλοξενηθεί ο βασιλιάς Όθωνας. Ας μην ξεχάσουμε να αναφέρουμε ότι στην περιοχή ζούσαν και οι «μάγκες του Ψυρρή», χαρακτηριζόμενοι ως «πληγή» της πόλης.

Σήμερα, η οδός Σαρρή, ο πρώτος δρόμος που συναντάμε κατά την είσοδό μας στη συνοικία, είναι γεμάτος από θέατρα, κινηματογράφους, καφετέριες και υπαίθριους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων....

1ο. Χρήσεις παλιές και νέες:

Η συνοικία του Ψυρρή, ήταν η «εργατική καρδιά» της πρωτεύουσας. Τότε, όλα τα παπούτσια των Αθηναίων, κατασκευάζονταν στα εργαστήρια του Ψυρρή, από εκατοντάδες εργάτες, που εθεωρούντο καλλιτέχνες στο είδος τους ! Τόρνοι, έπιπλα, τυπογραφεία (της ιστορικής εφημερίδας «Εμπρός»), κ.ά, ήταν μία αληθινή κυψέλη γόνιμης δημιουργίας.

Η συνοικία του Ψυρρή έχει αλλάξει δραματικά, καθώς προσαρμόζεται στα νέα δεδομένα της **πολύ-πολιτισμικής Αθήνας**.

Με αυτόν τον τρόπο, η «πολιτιστική ταυτότητα» της περιοχής, χάνεται σταδιακά και δημιουργείται ένα κενό μνήμης, που δυστυχώς μεταφέρεται στις επόμενες γενιές.

Η σύγχρονη μορφή της γειτονιάς, είναι προϊόν «βίαιης» παρέμβασης στο χώρο, με αύξηση της τιμής γης σε ιδιοκτησίες, μισθώσεις, κλπ.

Σήμερα, διασχίζοντας τα στενά του Ψυρρή, τα μικρομάγαζα έχουν μεγαλώσει, τα μικρά σπίτια έχουν γκρεμιστεί, οι αυλές έχουν χτιστεί, οι δρόμοι, όσο επιτρέπει το νέο πολεοδομικό σχέδιο της πόλης, έχουν φαρδύνει, τα πεζοδρόμια έχουν πλακοστρωθεί. Η περιοχή ξαναζει «παλιές δόξες»..., ενώ βλέπουμε ότι σε κάθε γωνία, αναπτύχθηκε απότομα ένα πλαίσιο «ξενομανίας», με ξενόγλωσσες επιγραφές σε καφετέριες, μπάρ, τυροπιτάδικα, εστιατόρια, σουβλατζίδικα, ενώ ταυτόχρονα αντιμετωπίζει και προβλήματα εγκληματικότητας (βλ. Πλατεία Ελευθερίας-Κουμουνδούρου. Βέβαια, το φαινόμενο αυτό απλώνεται και στην ευρύτερη ζώνη του Δήμου της Αθήνας). Συναντήσαμε, εγκαταλελειμμένα νεοκλασικά αρχοντικά, που προβάλλουν ανάμεσα σε άχαρα τσιμεντένια «κουτιά» - πολυκατοικίες, με εμφανή τη διαφορά της κλίμακας, αλλά και μετανάστες που ζουν, ανάμεσα σε παλιούς κατοίκους.

Φωτογραφίες: ΝΙΚΑ ΚΑΤΣΑΡΕΑ

2ο . εμπόδια-κίνδυνοι της καθημερινότητας :

Στους ήδη στενούς δρόμους της συνοικίας, αλλά και επάνω στα πεζοδρόμια (ετυμολογικά η λέξη σημαίνει δρόμος για πεζούς), δημιουργείται ένα αυθαίρετο παρκάρισμα τροχοφόρων, με αποτέλεσμα την ύπαρξη εμποδίων και εμφανή τον κίνδυνο μετακίνησης κατοίκων και επισκεπτών, αποκλείοντας την άνετη κυκλοφορία ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων, όπως μικρά παιδιά, ανθρώπους τρίτης ηλικίας, ΑΜΕΑ κλπ.

Φωτογραφία: ΝΙΚΑ ΚΑΤΣΑΡΕΑ

3ο. Αλλαγή εμπορικής χρήσης:

Όπως αναφέρθηκε, στις προηγούμενες 10ετίες, εδώ «χτυπούσε η καρδιά» της μικρής βιοτεχνίας, με αποθήκες, τυπογραφεία, βυρσοδεψία, μεταλλουργεία κ.ά., που αποτελούσαν και τη βασική επαγγελματική δραστηριότητα των κατοίκων.

Μεταφερόμενοι στο «σήμερα», αντί αυτών, λειτουργούν παλαιοπωλεία, λιγοστά σιδεράδικα, καταστήματα πώλησης υλικών αγαθών και ίχνη της παλαιάς δραστηριότητας από Κινέζους χονδρέμπορους και λιανέμπορους. Καθοδόν, συναντήσαμε καταστήματα που είχαν κρεμασμένα στις προθήκες τους κομμάτια δέρματος (η περιοχή, όπως αναφέρθηκε, έβριθε από βυρσοδεψεία), που δημιουργούν στον περιπατητή την εντύπωση σφαγμένων ζώων ...

Φωτογραφίες: ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ

Υποσυνείδητα, έρχεται στο νου ο πίνακας του Rembrandt, με τον τίτλο «The Slaughtered» - «τα σφάγια», που μας δείχνει πώς ο καλλιτέχνης, καταφέρνει να ταξιδέψει τη ματιά μας μακριά από την αποκρουστική αντικειμενικότητα του θέματος, στην ομορφιά του νοήματος και της δημιουργίας. Στην περίπτωση μας, το θέαμα και το νόημα των προς έκθεση προϊόντων είναι καθαρά εμπορικό..., ενώ ο λιανέμπορος, ουδεμία σχέση έχει με τη συγκεκριμένη εικαστική απεικόνιση του καλλιτέχνη...

Επίσης, καταστήματα με γυναικεία δερμάτινα αξεσουάρ (π.χ. τσάντες, ζώνες κλπ.), αλλά και πώλησης προϊόντων «οριενταλισμού», όπως ναργιλέδες, αντικείμενα χορού κοιλιάς κ.ά.

Η «γειτονιά του Ψυρρή», μία συνοικία με «ιστορική μνήμη και παράδοση», μετατράπηκε σε σύγχρονο κέντρο νυκτερινής διασκέδασης τύπου lifestyle, που παρήκμασε σε μία 10ετία και μεταφέρθηκε στην απέναντι πλευρά της οδού Πειραιώς, το Γκάζι.

...και κάτι ακόμα : φανερή η πανίδα της περιοχής, αποτελούμενη από αδέσποτα ζώα (σκύλοι, γάτες), αλλά και πλήθος περιστέρια στην Πλατεία Ελευθερίας...

Φωτογραφίες: ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ

4ο. Χαρακτηριστικές θέες:

Μικροί, στενοί δρόμοι, που οι κάτοικοι παλιά περπατούσανε αμέριμνοι και από την κάθε πλευρά της συνοικίας αντικρίζανε το βράχο της Ακρόπολης, τη Ρωμαϊκή Αγορά, τον 'Αρειο Πάγο, το Λόφο του Φιλοπάππου.

Σήμερα στου Ψυρρή, με πολύ προσπάθεια δημιουργείται ένα μικρό «άνοιγμα στο φώς», με εικόνες της Ακρόπολης και της Πλατείας Μοναστηρακίου.

Η συνύπαρξη παλιού και νέου κτίσματος, δηλ. μικρά νεοκλασικά, ενώ στην απέναντι πλευρά άχαρα πολυόροφα κτίρια, που «ντύνονται» με γκράφιτι για ενίσχυση της αισθητικής, που εάν αυτά (τα γκράφιτι) απεικονισθούν κακότεχνα, δημιουργούν μία άθλια παρέμβαση στο περιβάλλον και στην οπτική μας εικόνα...

Φωτογραφίες: ΝΙΚΑ ΚΑΤΣΑΡΕΑ

5°. Συναισθήματα που δημιουργούνται :

Η γειτονιά, συγκεντρώνει τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τη σύγχρονη νεοελληνική πόλη, τη ψυχολογία, τη νοοτροπία και την παθογένεια της ψυχολογίας των κατοίκων, που σημαίνει : Έλλειψη λογικής συγκρότησης (άναρχη δόμηση, ακατάστατο περιβάλλον, μη λειτουργικοί χώροι), απουσία συνείδησης πολίτη, με απορρίμματα, παράνομο παρκάρισμα, αυθαίρετες παρεμβάσεις, διακοπή της ιστορικής συνέχειας, απώλεια μνήμης, κακές αισθητικές επιλογές, συναισθηματικό κενό.

Θεωρούμε, ότι μπορεί και πρέπει να ενεργοποιηθεί η φαντασία, η ευελιξία και η ζωντανή παρέμβαση των κατοίκων, ώστε να δημιουργηθούν συνδυασμοί που θα εκπλήξουν θετικά !

Ερώτημα:

‘Αραγε, η γειτονιά του Ψυρρή μπορεί να γίνει εναλλακτική ; Οι γειτονιές του κέντρου της Αθήνας αργοπεθαίνουν, ή μπορούν να αλλάξουν ; Η απάντηση θα φανεί στο «χειροκρότημα»...

Φωτογραφία: ΟΥΡΑΝΙΑ ΚΑΡΑΜΟΥΖΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΨΥΡΡΗ: Ανάγνωση του αστικού τοπίου

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης. 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΟΜΑΔΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: Οι εκπαιδευόμενοι χωρίστηκαν σε ομάδες και η κάθε ομάδα ανέλαβε να συντάξει μια γραπτή αναφορά της διαδρομής μας στου Ψυρρή.

Διαδρομή: Αγίων Αναργύρων, Αγαθάρχου, Πλατεία Ηρώων, Μιαούλη, Θέμιδος, Μετρο, Ερμού, Πιπτακή, Καραϊσκάκη, Αισώπου, Νίκα, Λούκα, Σαρρή, Κραναού

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

Στόχος της εργασίας ήταν η εξοικείωση των συμμετεχόντων με το αστικό τοπίο του Ψυρρή, μέσω της ανάγνωσης του, της εκτίμησης των απειλών και των δυνατοτήτων ανάπτυξης του αλλά και της ανάλυσης των συναισθημάτων και εμπειριών μέσα από μια βιωματική καταγραφή.

Κάθε ομάδα κλήθηκε:

- ❖ Να καταγράψει τις χρήσεις (παλιές και νέες), τα σημεία αναφοράς (τοπόσημα) και την σχέση τους με την ιστορία της περιοχής.
- ❖ Να αναφέρει τους κινδύνους και τα εμπόδια κατά μήκος της διαδρομής
- ❖ Να περιγράψει τις χαρακτηριστικές θέες, τον χαρακτήρα κάθε τμήματος της διαδρομής, όπως αυτός αλλάζει
- ❖ Να αναλύσει τα συναισθήματα που τους δημιουργήθηκαν ή τις τυχόν μνήμες που είχαν από την περιοχή.

ΠΑΡΚΟ ΤΡΙΤΣΗ, ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(1η ομάδα)

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΣΤΡΑΤΗ, ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΧΑΛΚΙΩΤΗΣ, ΕΙΡΗΝΗ
ΣΟΦΟΥ, ΙΩΑΝΝΑ ΤΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ, ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΓΕΝΙΑ ΒΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

DIALOGUE IN THE DARK: ΘΕΑΤΡΟ BADMINTON

Ψυρρή
απρίλιος 2015

Αφροδίτη – Ειρήνη – Ιγνάτιος – Ιωάννα –
Κατερίνα – Τζένη

τόπος οικείος

τον έχεις βαδίσει μέρα, νύχτα, γεμάτο, άδειο.

Μα τώρα καλείσαι να παρατηρήσεις.

Δρόμοι στενοί, σπίτια παλιά, χαμηλά κυρίως, με χρώματα που σε **θαμπώνουν**, σου μιλούν να τα κοιτάξεις, να τα προσέξεις, να τα θυμάσαι.

Ανάμεσά τους τα «άσχετα», τα «καινούργια», τα «ψηλά». Απόδειξη **παρέμβασης**, σύνδεσης με το τώρα, ανάγκης.

Πεζόδρομοι και άσφαλτος σε μια **μίξη** αλλοπρόσαλλη.

Όρια που υπάρχουν
μόνο για να
καταπατούνται.

Περπατάς και
«βλέπεις». Το στενό
δρομάκι δεν σε πνίγει,
σου «ανήκει» ο
χώρος, τον ελέγχεις.
Βλέπεις τον ουρανό,
βλέπεις μακριά,
βλέπεις τις αλλαγές.
Νοιώθεις τους τοίχους,
αγγίζεις, **ακούς**.

Μα στην διαδρομή δεν ξεχνιέσαι. Είναι παρούσα η **σκιά**, η οδός Μιαούλη σε απομακρύνει σταδιακά από μια εικόνα φιλική και σε οδηγεί στην οδό Ερμού, στο εμφανές όριο της πραγματικής εικόνας της πόλης.

Εκεί που ένα παιχνιδάδικο, καινούργια αξιοθέατα-ξενοδοχεία θέλουν να γίνουν το νέο **σημείο** αναφοράς.

Θα ήταν **κάποτε** γειτονιά. Η γιαγιά που κάθεται στον δρόμο (πεζόδρομο), έξω από το σπίτι της στην Αγ. Αναργύρων το σημάδι, η θύμιση, η υπενθύμιση.

Είναι και σήμερα «γειτονιά». Στα δρομάκια κάθονται και «τα λένε» οι πελάτες των καφετεριών και των εστιατορίων. Τα νέα «σπίτια». Τα parking επίσης.

Η συνήθεια όμως η ίδια. Τα παιδιά συνεχίζουν να παίζουν, τα σχόλια και τα κουτσομπολιά συνεχίζουν να ενώνουν και να χωρίζουν. Γύρω από ένα τραπέζι.

Γύρω από ένα μαγαζί. Τα Δερματάδικα είναι ακόμη εδώ. Το κομπολογάδικο είναι μόνο εδώ.

Εδώ είναι και το **ΕΜΠΡΟΣ**. Δείγμα επιμονής σε μια λειτουργία-τελετουργία μίξης και ανταλλαγής. Σε μια προσπάθεια αυθύπαρκτης ύπαρξης και συνένωσης κόσμου χωρίς διακρίσεις.

Η «πλατεία» Ηρώων,
συμπαγής. Με
περιφραγμένα
λουλούδια,
αποστασιοποιημένη.
Φαντάζεσαι τους
Έρωες να τρώνε
μπουγάτσα και να
πίνουν οινόμελα.
Δεν χωρά η μνήμη.
Μπερδεύεται η μνήμη.

Εκκλησία,
Κακουργοδικείο,
Αστυνομία,
Πυροσβεστική, Ίδρυμα,
Βιβλιοθήκη.
Αστραφτερό,
αποστειρωμένο. Το
κτίριο που δίκασε,
καταδίκασε, ζητά την
εξιλέωσή του.

Αντίθεση. **Αντίφαση**

Το παιχνίδι που βιώνεις
σε όλη την βόλτα σου
σου Ψυρρή.

Εναλλαγή, η λέξη
κλειδί. Μετάβαση.

Πλημμυρίζουν οι
αισθήσεις.

Αγγίζεις σοβά,
πέτρα, ξύλο,
μέταλλο.

Οσμίζεσαι
λουλούδια,
μαγειρέματα, ούρα.

Βλέπεις κτίρια,
μαγαζιά,
ανθρώπους.

Ακούς ομιλίες,
παρασκευές,
αυτοκίνητα.

Όλα συμβαίνουν
εδώ, τώρα, χτες,
συνεχώς.

Σαν τα φωτιστικά
της οδού
Πιτακκή.

Μνήμες βίων
που βγήκαν έξω,
να φωτίσουν το
διάβα σου.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(2η ομάδα)

ΔΗΜΗΤΡΑ ΑΘΑΝΑΣΟΥΛΗ, ΙΟΥΛΙΑ ΓΚΟΛΦΙΝΟΥ, ΧΡΙΣΤΙΝΑ
ΤΣΑΡΜΠΟΠΟΥΛΟΥ, ΜΑΤΙΝΑ ΜΑΛΤΕΖΟΥ, ΜΑΡΙΑ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΕΛΛΟΥΡΗ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΠΑΡΚΟ ΤΡΙΤΣΗ, ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ

Ακολουθώντας μια διαδρομή...

...γνωρίζω την πόλη μου

Από ψηλά...

Τα κακώς κείμενα

Σαρρή και Κραναού

Οδός Μιαούλη

- Σκουπίδια
- Μικρά πεζοδρόμια → πεζοί στο δρόμο (κίνδυνος ατυχήματος)
- Σπασμένα πεζοδρόμια (κίνδυνος ατυχήματος)

Τα κακώς κείμενα

Ερμού & Πιπτακή

Κέβητος και Πιπτακή

- Σκουπίδια
- Παρκαρισμένα αυτοκίνητα παντού
- Στενά δρομάκια (αίσθημα θαλάμου)

Οδός Πιπτακή

Τα κακώς κείμενα

- Ανθρώπινα όρια

Ναός Αγ. Αναργύρων

Οδός Σαρρή

Τοπόσημα

Ναός Αγ. Παρασκευής

Ναός Αγ. Αναργύρων

Πλατεία Ηρώων

Σταθμός μετρό(Θέμιδος)

Τοπόσημα

Βιβλιοθήκη
Ιεράς Μητρόπολης
(οδός Ελεούσης)

Πλατεία Μοναστηρακίου

Παγωτομάνια(οδός Αισώπου)

Χρήσεις γης

Οδός Αγ.Αναργύρων
(αναψυχής→εμπορικός)

Οδός Μιαούλη
(αναψυχής→εμπορικός)

Χρήσεις γης

•πάρκιν

Οδός Κραναού

Οδός Αισώπου(αλλαγή χρήσης)

Οδός Χριστοκοπίδου

Οδός Σαρρή(πολυχώρος)

Τα καλώς κείμενα

• Αρχιτεκτονικός πλούτος: συγκερασμός παλιού και καινούριου

Αγ. Αναργύρων

Οδός Ερμού

Πλατεία Ηρώων

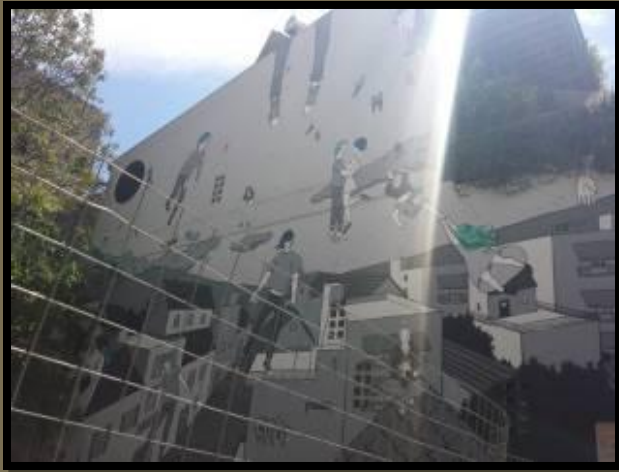
Σαρρή & Αγ.Αναργύρων

Αγ. Αναργύρων

Τα καλώς κείμενα

- Εικαστικές παρεμβάσεις: γκράφιτι

Οδός Αγαθάρχου

Οδός Χριστοκοπίδου

Πλατεία Ηρώων

Τα καλώς κείμενα

- Εικαστικές παρεμβάσεις

Οδός Χριστοκοπίδου
(γωνία Αυλητών)

Οδός Αγ.Αναργύρων

Οδός Πιπτακή

Τα καλώς κείμενα

- Ένας χώρος ζωντανός

Αγίων Αναργύρων

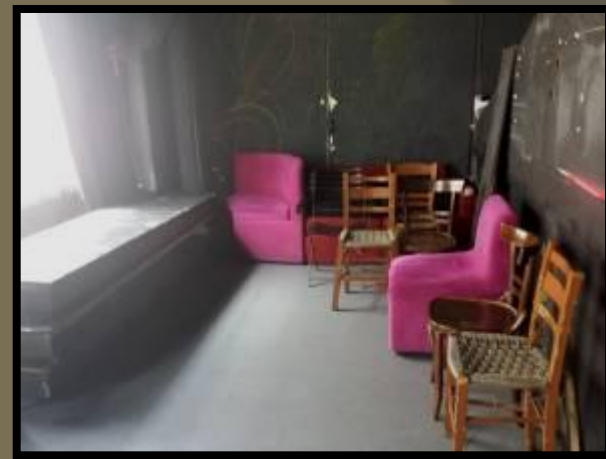
Αγίων Αναργύρων

Οδός Σαρρή

Τα καλώς κείμενα

- «Εμπρός»

Τα καλώς κείμενα

- Με θέα την Ακρόπολη

Οδός Ερμού

Μιαούλη & Θέμιδος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

ΜΙΑ ΒΟΛΤΑ ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

(3η ομάδα)

ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ, ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΣΑΡΔΕΛΗ,
ΡΕΝΑ ΓΕΩΡΓΟΥΔΗ, ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΑΛΙΟΥΡΑ, ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ
ΓΚΟΛΙΟΜΥΤΗ, ΑΘΗΝΑ ΜΑΚΑΡΩΝΑ, ΡΟΥΛΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ,
ΝΤΕΝΙΑ ΒΥΘΟΥΛΚΑ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

ΠΑΡΚΟ ΤΡΙΤΣΗ, ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΟΡΝΙΘΟΛΟΓΙΚΗ

Είναι Άνοιξη, μεσημέρι, η ζέστη αφύσικη, η ατμόσφαιρα πνιγηρή.

Η πόλη είναι βυθισμένη στη μοίρα της.

Μια μοίρα που ορίζουν παρεμβάσεις, συμφέροντα, αδιαφορία, εγκατάλειψη, απαξία.

Και η καρδιά της; Το πρώτο της κύτταρο που θα το βρούμε;
Εκεί που ήταν οι πρώτοι οικισμοί στην αρχαιότητα.
Εκεί που το χώμα και ο ουρανός της πόλης είδαν, άκουσαν, γνώρισαν στίφη των
βαρβάρων του δυτικού «πολιτισμού»,
τα χατζάρια των Οθωμανών, την παρουσία των ξενόφερτων βασιλιάδων μπότα του ναζί
κατακτητή.
Κι ακόμα τις σκληρές εμφύλιες διαμάχες μέσα στα χρόνια και τους αιώνες που πέρασαν.

Η πόλη μας, η καρδιά της, η γειτονιά που περπατάμε σήμερα, ήταν κάποτε αρχοντική

και έγινε θεόφτωχη, ήταν παλιότερα υποβαθμισμένη κι' έγινε περιζήτητη.

Τα παλιά μεγάλα οικήματα, είναι άλλα θλιβερά ερείπια με την πατίνα της εγκατάλειψης

κι άλλα προβάλλουν τις εντυπωσιακές προσόψεις τους.

Τα φτωχικά σπιτάκια, άλλα ερειπωμένα κι ακατοίκητα είναι προσωρινό «καταφύγιο»

για αδέσποτα ζώα και άστεγους ανθρώπους.

Κι άλλα με ανακαινίσεις έξω και μοντέρνες παρεμβάσεις μέσα, μας προσκαλούν να φάμε, να ψωνίσουμε, να διασκεδάσουμε.

Η γειτονιά του Ψυρρή είναι ένας πίνακας κοινωνικής διαστρωμάτωσης όπου συνυπάρχουν: Τα καταστήματα, τα εστιατόρια, τα θέατρα, τα μπαράκια - με τις κατοικίες.

Τα τεράστια «μοντέρνα» γυάλινα κτίρια - με τα χαμηλά παμπάλαια, παραδοσιακά σπιτάκια. Οι πεζοί «περιηγητές» ντόπιοι και τουρίστες - με τα μηχανάκια και τ' αυτοκίνητα.

Κι ακόμα γεμάτοι οι τοίχοι με γκράφιτι, αφίσες, συνθήματα που σηματοδοτούν και εκφράζουν τι; Ελευθερία; Αναρχία; Σκέψεις; Πληροφορίες; Δημιουργία; Εκτόνωση; Τα τραπεζάκια έξω και παντού.

Οι μικροπωλητές τριγύρω και παντού.

Οι εκκλησίες «διάσπαρτες» παντού.

Ο κόσμος περιφέρεται παντού.

Η πόλη, ανασαίνει στο σούρουπο. Όταν ανακατεύονται τα φώτα της μέρας με τις εκτυφλωτικές λάμπες νέον, όταν οι πλατείες, οι σκοτεινές γωνιές και οι παράπλευροι δρόμοι ζωντανεύουν, τότε οι βιτρίνες, οι περαστικές γυναίκες, οι τροχοί που τρίζουν, τα φωτισμένα από την τηλεόραση γαλαζωπά παράθυρα, αλλάζουν ρυθμό, ήχο, διάσταση. Είναι η ώρα όπου τα πάντα μπορεί να συμβούν στην καρδιά της πόλης.

Αλλάζουν τα όρια, οι επιθυμίες, τα κίνητρα και πίσω από τις προσόψεις των σπιτιών και των κτιρίων αρχίζουν φιλίες, τελειώνουν σχέσεις, παίζονται δράματα και κωμωδίες.

Είναι η στιγμή που το φως της λάμπας σβήνει την πλήξη της καθημερινότητας και ολόκληρος ο κόσμος είναι τα κορμιά που κινούνται, τα λόγια που χάνονται στο θόρυβο

του δρόμου και ο δυνατός ήχος της μουσικής που ακυρώνει την οποιαδήποτε επικοινωνία.

Η νύχτα προσκαλεί, γεμάτη προκλήσεις. Καλλιτεχνικά δρώμενα, θεατρικές παραστάσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις, χάπενινγκ αλλά και απίθανες, γευστικές απολαύσεις.

Το μπαλκόνι με τα λουλούδια στους ντενεκέδες και τις γλάστρες.
Ο τοίχος, ο γεμάτος κορνίζες, σαν μια τοιχογραφία της πόλης.
Το στενό με τον «ουρανό» του γεμάτο φωτιστικά, σποτάκια κι απλίες.
Άνθρωποι μοναχικοί, σε σημεία αταίριαστα.
Δέντρα ασθενικά που ψάχνουν ή βρίσκουν το φως του ήλιου.
Σπίτια σε κατάρρευση, έρημα κι επικίνδυνα για τους περαστικούς.
Και το συναίσθημα; Υπάρχει στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα;
Ναι και είναι μόνο μια λέξη: «βασανίζομαι», με την
ίδια γραφή, απ' τον ίδιο απελπισμένο, σε ψηλούς
και δυσπρόσιτους τοίχους.
Ένα βάσανο η καρδιά της πόλης.
Κλειστοφοβικά, στενά περάσματα, μακρινός και
ψηλά ο ουρανός.
Μυρωδιές ανάκατες κι ασφυκτικές, από δέρματα,
ψησταριές, καυσαέρια, λουλούδια.
Κι ο κόσμος πολύς να πηγαινοέρχεται, να
σπρώχνει, να στριμώνει, να παρασέρνει,
σαν ένα ποτάμι σε ατέλειωτη περιδίνηση και με
άγνωστο προορισμό.

*Σύνταξη και επιμέλεια κειμένου: ΚΥΡΙΑΚΗ
ΠΑΝΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ*

Κι όμως ψηλά, «μπαμπακένια» συννεφάκια αρμενίζουν στον μοναδικό γαλάζιο ουρανό. Ο ΝΑΟΣ στέκει εκεί στο βράχο, λαβωμένος μα όρθιος χρόνια κι αιώνες. Θα είναι το σταθερό σημείο αναφοράς γι' αυτούς που θα 'ρθουν μετά από μας. Το μάτι που θ' αποτυπώνει την ιστορία. Το αφτί που θ' αφουγκράζεται τα γεγονότα, και...

Η καρδιά αυτής της πόλης, που θα χτυπάει, θα χτυπάει αδιάκοπα στο πέρασμα του χρόνου.

Κι εμείς οι εφήμεροι και οι περαστικοί σ' αυτό τον κόσμο, είμαστε Ελλάδα, είμαστε Αθήνα, είμαστε στην καρδιά της πόλης μας, είμαστε τυχεροί και άτυχοι μαζί.

Βιώνουμε δύσκολους καιρούς αβέβαιους και ταραγμένους, όπως τους έζησαν οι πρόγονοι μας και όπως θα τους ζήσουν – ίσως χειρότερα - οι επόμενες γενιές .

Γιατί ο πόλεμος, η ειρήνη και οι σταθερές αξίες μας, Δημοκρατία, Φασισμός, Δικτατορία, εναλλάσσονται αρμονικά ή βίαια στη χώρα μας από την αρχαιότητα μέχρι και τώρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ: Η Πολιτεία και ο Πολίτης: 8ος κύκλος σεμιναρίων (Μάρτιος-Μάιος 2015)

Χώρος και κοινωνικές σχέσεις: παρεμβάσεις και αναδιατάξεις

(4η ομάδα)

ΜΙΡΑΝΤΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ, ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΜΑΚΡΙΔΟΥ, ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΟΥΓΚΑΣ

Εισηγήτρια: Αικατερίνη Γκόλτσιου

Δρ. Γεωγραφίας (Πανεπιστήμιο Αιγαίου),

Αρχιτέκτων Τοπίου (M.L.A. University of Edinburgh), Γεωπόνος (Γ.Π.Α.)

www.katerinagoltsiou.gr, agkolj@otenet.gr

SOUNDSCAPES: ΣΤΕΓΗ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΩΝ

Είναι πράγματι εκπληκτικό το γεγονός ότι μια τόσο μικρή σε έκταση περιοχή, όπως είναι η περιοχή του Ψυρρή, κρύβει ανεκτίμητο ιστορικό πλούτο. (Πλατεία Ηρώων, Βιβλιοθήκη της Ιεράς Αρχιεπισκοπής, Εκκλησία των Αγίων Αναργύρων κ.λ.π.).

Διασχίζοντας αυτήν την μικρή συνοικία, αντιλαμβάνεσαι πως η περιοχή καλύπτει επαρκώς τις ανάγκες των κατοίκων και των επισκεπτών της καθώς συναντάμε τις σημαντικότερες χρήσεις του χώρου σ' αυτήν: (Εμπορικές, θρησκευτικές, αναψυχής και οδικές) με την ύπαρξη ποικίλων εμπορικών καταστημάτων, Εκκλησιών, Μέσων Μαζικής Μεταφοράς καθώς και πολλών πάρκινγκ, τα οποία προήλθαν από κατεδαφίσεις παλαιών ερειπωμένων σπιτιών.

Το πλήθος των εναλλαγών που παρατηρείται στο τοπίο της περιοχής, σου δημιουργεί και εναλλαγές συναισθημάτων.

Αντικρίζοντας τα παλαιά εγκαταλελειμμένα σπίτια, τα ερημικά δρομάκια, τα εμπορικά καταστήματα και τα κτίρια που τίθενται σε διαθεσιμότητα λόγω της οικονομικής κρίσης, κυριεύεσαι από μελαγχολία.

Καθώς διασχίζεις την οδό Μιαούλη, αισθάνεσαι έντονα το αίσθημα του θαλάμου με τα πανύψηλα κτίρια γύρω σου, το οποίο επιτείνεται από το μικρό πλάτος της οδού που γίνεται ακόμη μικρότερο εξαιτίας του μεγάλου χώρου που καταλαμβάνουν σ' αυτήν τα σταθμευμένα οχήματα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αισθάνεσαι έντονα το αίσθημα της ανασφάλειας καθώς διέρχονται και πολλά οχήματα από τη συγκεκριμένη οδό.

Αποζημιώνεσαι όμως από τις εντυπωσιακές θέες της οδού Μιαούλη, που παρατηρούνται στην αρχή και στο τέλος της. (Η Ακρόπολη και το τεράστιο γκράφιτι στην Πλατεία Ηρώων).

Τα εντυπωσιακά, πολύχρωμα φωτιστικά κατά μήκος της οδού Πιπτακή, οι οδοί Ηρώων και Αγίων Αναργύρων που σφύζουν από ζωή χάρη στα πολυάριθμα κέντρα αναψυχής που συναντάμε εκεί, με τους χαρούμενους χρωματισμούς τους, τα ανακαινισμένα νεοκλασσικά κτίρια και οι χώροι πράσινου του περιβόλου των Εκκλησιών, σου δημιουργούν μια μεγάλη ψυχική ευφορία και μια ιδιαίτερη συμπάθεια για τη συγκεκριμένη περιοχή.

*Σας ευχαριστώ όλους και όλες,
που με ακολουθήσατε αυτά τα χρόνια στην
ανακάλυψη του τοπίου και του χώρου.*

Αικατερίνη Γκόλτσιου

Θεματική Ενότητα 3.4

ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ: ΜΝΗΜΗ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Χριστιάνα Μυγδάλη

Ο χρόνος είναι φοβερός σπασίλλας.
Ιάπωνας εργάτης είναι. Δεν απεργεί ποτέ.

Από το 'Πεντάγραμμα του 'Υπνου'

Νίκος Χουλιαράς

Εικόνες στο 'Υψος της Ζωής.

16 Ιουνίου 2013

WE WERE ALWAYS LOYAL TO LOST CAUSES

James Joyce

Οχτώ γυναίκες -*and then I asked him with my eyes to ask again yes*- ξεκίνησε η **Γεωργία**, την ώρα που ξυρίζανε τον Μάλιγκαν και σχεδιάζανε να φύγουν οι παλιόφιλοι για Ελλάδα- *and then he asked me would I yes* – η **Ιωάννα** που ποτέ δε μένει σ' ένα μέρος για πολύ, αλλά που για να μάθει ξέρει να είναι ταπεινή -*to say yes* -η **Ντόρα** έφερε τον Μπλουμ από την Άπω Ανατολή - *my mountain flower and first I put my arms around him yes*- κ η **Σταυρούλα** τις προφητικές τις ρήσεις του Ηλία διασκέδασε. Οι **Ειρήνες** ήρθανε μετά -*and drew him down to me so he could feel my breasts all perfume yes*- η Μία είπε 'κύριε Ελέησον' στα αγγλικά -*and his heart was going like mad and yes*- κι η Άλλη το τι τρώνε δυο γριές περιέγραψε. Στο τέλος ήρθαν η Σοφία κι η **Χαρά** - *I said yes*- **Σοφία** -*I will Yes*- Χαρά. Με τα ονόματα σημαίνοντα ωραία ελληνικά, οχτώ γυναίκες έφεραν χτες τους ήρωες του *Ulysses* στην Αθήνα.

Διαβάζουμε αποσπάσματα από τον *Οδυσσέα* του James Joyce στο Πεδίον του Άρεως στο πλαίσιο του εορτασμού της Bloomsday.

Συμμετέχουν οι ηθοποιοί Ειρήνη Μαργαρίτη και Ειρήνη Τζανετουλάκου.

Τις φωτογραφίες έβγαλε η Ιωάννα Στεφανίδου.

Γεωργία

Ειρήνη Τζανετουλάκου – Ειρήνη Μαργαρίτη

Ιωάννα

Ντόρα

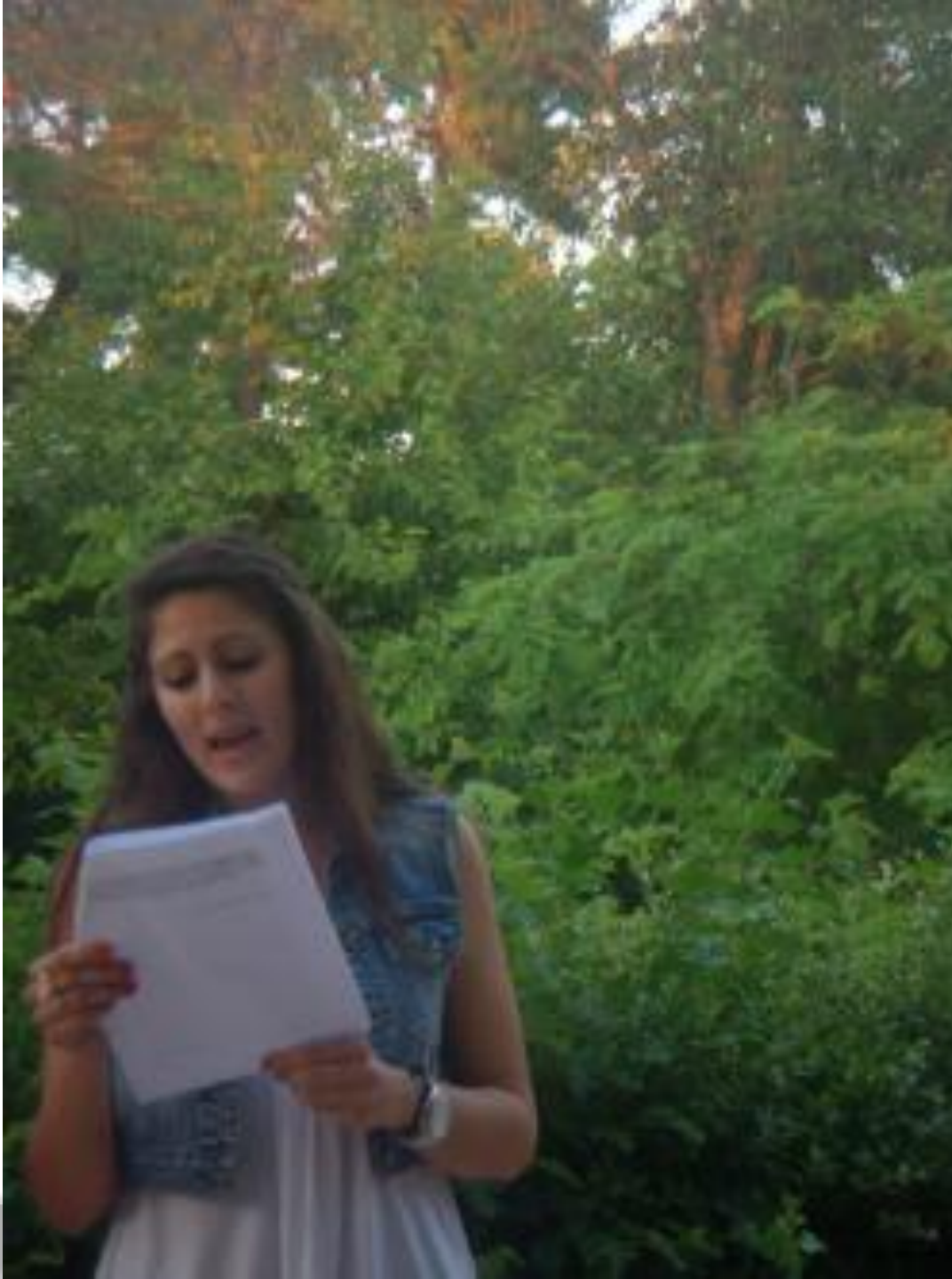

Ο λόγος του James Joyce στα Αγγλικά

Τι γιορτάζουμε Σήμερα

XAPA

ΧΑΡΑ – ΣΟΦΙΑ ο μονόλογος της Μόλυ

Μάιος 2014

'Do not, for one repulse, forego the purpose'
William Shakespeare, *The Tempest*

Διαβάζουμε την *Τρικυμία* του Σαίξπηρ στο
Πάρκο Τρίτση, με συνοδεία χορού και
αυτοσχέδιων μουσικών οργάνων.

Τις φωτογραφίες έβγαλε ο Θωμάς
Σταυρόπουλος.

Διανομή ρόλων

Θεατρικοί Μονόλογοι

Ιωάννα - Θοδωρής

Μια μικρή βοήθεια

Παρακολουθούμε

Συμμετέχει το Τοπίο

Το χαιρόμαστε

Υπόκλιση

Ιούλιος 2014

Πρέπει να αλλάξουμε τη ζωή. Κάθε μυθιστόρημα που δε μας βοηθά σ' αυτό το σκοπό, έστω και χωρίς τη θέληση του συγγραφέα του, είναι σύντομα ή μακροπρόθεσμα αναπόφευκτα καταδικασμένο.

Michel Butor

Διαβάζουμε το κείμενο του Μαρσέλ Προυστ με τίτλο «Διαβάζοντας» στο Πεδίο του Άρεως.

Τις φωτογραφίες και τη σύνθεση τις οφείλουμε στη Μαρία Μίχα.

Διαβάζοντας Προυστ,
Ιούλιος 2014,
Πεδίον του Άρεως,
Φωτογραφίες και
Σύνθεση Μαρία Μίχα

Ιανουάριος – Μάρτιος 2015

‘Μην που η αγάπη μου πως είναι ένα όνειρο κι
αυτός που αγάπησα ομοίωμα κοινό’

W.S.

Διαβάζουμε τα Σονέτα του Σαίξπηρ σε μετάφραση
Διονύση Καψάλη στον υπόγειο στο Μοναστηράκι.

Βλέπουμε το *Μάκβεθ* του Σαίξπηρ στο
Μεταξουργείο.

Περιδιαβάζουμε στην Ακαδημία Πλάτωνος.

Ακαδημία
Πλάτωνος,
διαβάζουμε το
βιβλίο των Νεκρών
φιλοσόφων και
ζούμε

Ένα Δικό της Δωμάτιο, Δημόσια Ανάγνωση, Μάιος 2015, λουμπαρδιάρης

Και Δίχως Αγγελόπουλο

Στο Μεταξουργείο, μετά την παράσταση

Τα Σονέτα του Σαίξπηρ στο Μοναστηράκι Ι

Τα Σονέτα του Σαίξπηρ στο Μοναστηράκι II

Τα Σονέτα του Σαίξπηρ στο Μοναστηράκι III

Τα Σονέτα του Σαίξπηρ στο Μοναστηράκι IV

16 Ιουνίου 2015

Η Μόλλυ

πολλά χρόνια θα πάρει

να πει στο Λίο

το Ναι.

Διαβάζουμε το Τρίτο Μέρος από τον *Οδυσσέα* του James Joyce έξω από τον Άη-Γιώργη το Λουμπαρδιάρη, στο πλαίσιο των εορταστικών εκδηλώσεων της Bloomsday, ημέρας που έχει καθιερωθεί στην Ιρλανδία να αφιερώνεται στη μνήμη του πρωταγωνιστικού χαρακτήρα του βιβλίου, του Leopold Bloom.

Συμμετέχει η ηθοποιός Έλσα Λουμπαρδιά.

Τις φωτογραφίες έβγαλε ο Απόστολος Λελούδας.

Στο Δρόμο για το λουμπαρδιάρη

Το γιορτάζουμε Σήμερα

Η Χαρά της Προετοιμασίας

Η Έλσα Λουμπαρδιά (ηθοποιός) διαβάζει την αρχή του Οδυσσέα για μας

ΑΚΡΟΑΤΗΣ

Ο Θοδωρής και το Δώρο της Ανάγνωσης

Ευφροσύνη – Ελένη

AKOYME

Παρακολουθούμε

Η Ευφροσύνη διαβάζει τον τελευταίο μονόλογο της Μόλυ στα αγγλικά
καθώς σουρουπώνει

Θεματική Ενότητα 4.2

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ-ΚΡΑΤΟΥΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΙΤΗ

Διδάσκων: **Μιχάλης Καλιακάτσος**

‘Από ραγιάς έλληνας πολίτης. Διαφωτισμός και επανάσταση’

- Ατομική εργασία της κ. Τζένης Λαδά.
- Η παρουσίαση της κ. Τζένης Λαδά πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια εργαστηρίου με αντικείμενο την ανάδυση της ταυτότητας του σύγχρονου πολίτη στα πλαίσια του εθνικού κράτους, μέσα από τη μελέτη περίπτωσης της ελληνικής επανάστασης. Η κ. Λαδά αφορμώμενη από το ομώνυμο κείμενο του Π. Πιζάνια ‘Από ραγιάς έλληνας πολίτης. Διαφωτισμός και επανάσταση 1750-1832’, αναπτύσσει στην παρουσίασή της τις κοινωνικές, ιδεολογικές και πολιτικές προϋποθέσεις των επαναστατικών μετασχηματισμών που οδήγησαν στην αμφισβήτηση και ανατροπή του οθωμανικού πλαισίου εξουσίας και στην ίδρυση του ελληνικού εθνικού κράτους. Πραγματοποιώντας μια γόνιμη και ευφάνταστη σύνθεση της νεότερης ιστοριογραφίας για την ελληνική επανάσταση με τη σύγχρονη ψυχιατρική, η κ.Λαδά αναδεικνύει αναλογίες και συσχετίσεις με το σήμερα, προβάλλοντας το γενικότερο ζήτημα της ‘γραμματικής της αλλαγής’, των όρων και προϋποθέσεων του μετασχηματισμού των ατομικών και συλλογικών υποκειμένων και της ρήξης τους με κατεστημένες νοοτροπίες και πρακτικές.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

«Από Ραγιάς Έλληνας πολίτης:
Διαφωτισμός και Επανάσταση (1750-
1832)», του Πέτρου Πιζάνια
μέσα από τα μάτια μιας Ενήλικης Πολίτισσας

Τ. Λαδά

- ◉ Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε ενήλικες πολίτες, ανεξαρτήτως επιπέδου εκπαίδευσης.
- ◉ Προβληματισμός γράφουσας, ότι στις απλές και αυτονόητες ερωτήσεις, δυσκολευόμαστε συνήθως να δώσουμε απαντήσεις.
- ◉ Άρα ?

Υπάρχει ένας κοινός παρανομαστής – κοινό σημείο στο σύνολο όσων έχουν εξεταστεί έως σήμερα και στο κείμενο του Πιζάνια;

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

- ◎ «Δεν είναι ότι κάποιοι άνθρωποι έχουν δύναμη θέλησης και κάποιοι δεν έχουν. Είναι ότι κάποιοι άνθρωποι είναι έτοιμοι να αλλάξουν και κάποιοι δεν είναι.»

James Gordon, Αμερικανός ψυχίατρος

Μήπως και να τα αλλάξουν;

- "Τι αλλάζει;"
- Γιατί λέγεται ότι είναι ξεχωριστή η ελληνική επανάσταση;
- Ήταν πράγματι τόσο ξεχωριστό το έργο των "σπουδαίων" ανθρώπων ή μήπως υπήρξε κατευθυνόμενο και υποβοηθούμενο;
- Γιατί ενώ η προσοχή στην αρχαία εποχή στρέφεται κυρίως στα έργα των αρχαίων Ελλήνων στην νεωτερικότητα στρεφόμαστε κυρίως στην Ευρώπη;
- Σήμερα, ποιος σύγχρονος Έλληνας μπορεί να χαρακτηριστεί ως διανοούμενος;

ΑΛΛΑΓΗ!

Πότε γίνεται κυρίως η αλλαγή;

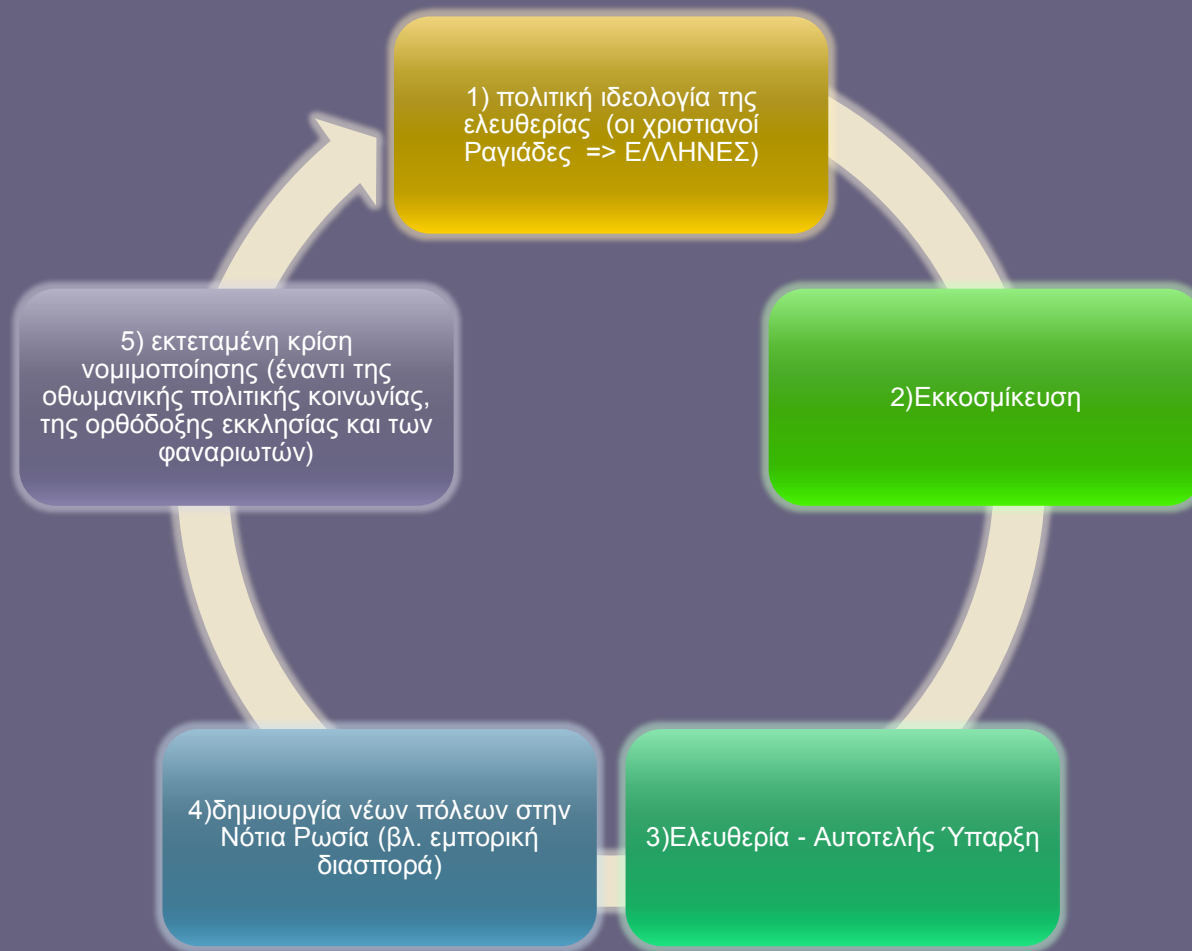
Α΄ : Επιθυμία για αποδέσμευση

- 1) οθωμανικό σύστημα κυριαρχίας
- 2) εκκλησιαστική αριστοκρατία
- 3) οι θεοκρατικές δεσποτείες , βλ. οθωμανική) χειρίζονται τις κοινωνίες ως είδος ιδιοκτησίας
- 4) εμπορική διασπορά
- 5) κρίση του οθωμανικού συστήματος εξουσίας (το κράτος ομόσπονδων περιφερειών επέτρεπε σε κάθε Οθωμανό αξιωματούχο να ασκεί εξουσία ανάλογα με τις βλέψεις του)
- 6) η έννοια του κατακτητή (ο εχθρός των Ελλήνων ήταν ξένος, αλλόγλωσσος, αλλόθρησκος!) vs Γαλλία, Αγγλία

Β΄: Επιρροή

- α. Διαφωτισμός (ευρωπαϊκός και ελληνικός*)
- β. Γαλλική Επανάσταση
- γ. Φιλλεληνισμός
- δ. "Όπλο" : γεωπολιτική επιρροή Ελλάδας

Πώς εξειδικεύεται στην περίπτωση της Ελλάδας πριν την επανάσταση;

$A' + B' = \text{ΑΛΛΑΓΗ!}$

Σπουδές σε ευρωπαϊκά πανεπιστήμια
ακόμα και σε Σχολές της Οθωμανικής
Αυτοκρατορίας

Αντικειμενικές δυσκολίες στην
περίπτωση της Ελλάδας (για συνθήκες
βλ. ντοκυμαντέρ αγράμματοι,
μεσαιωνικού τύπου διάρθρωση..)

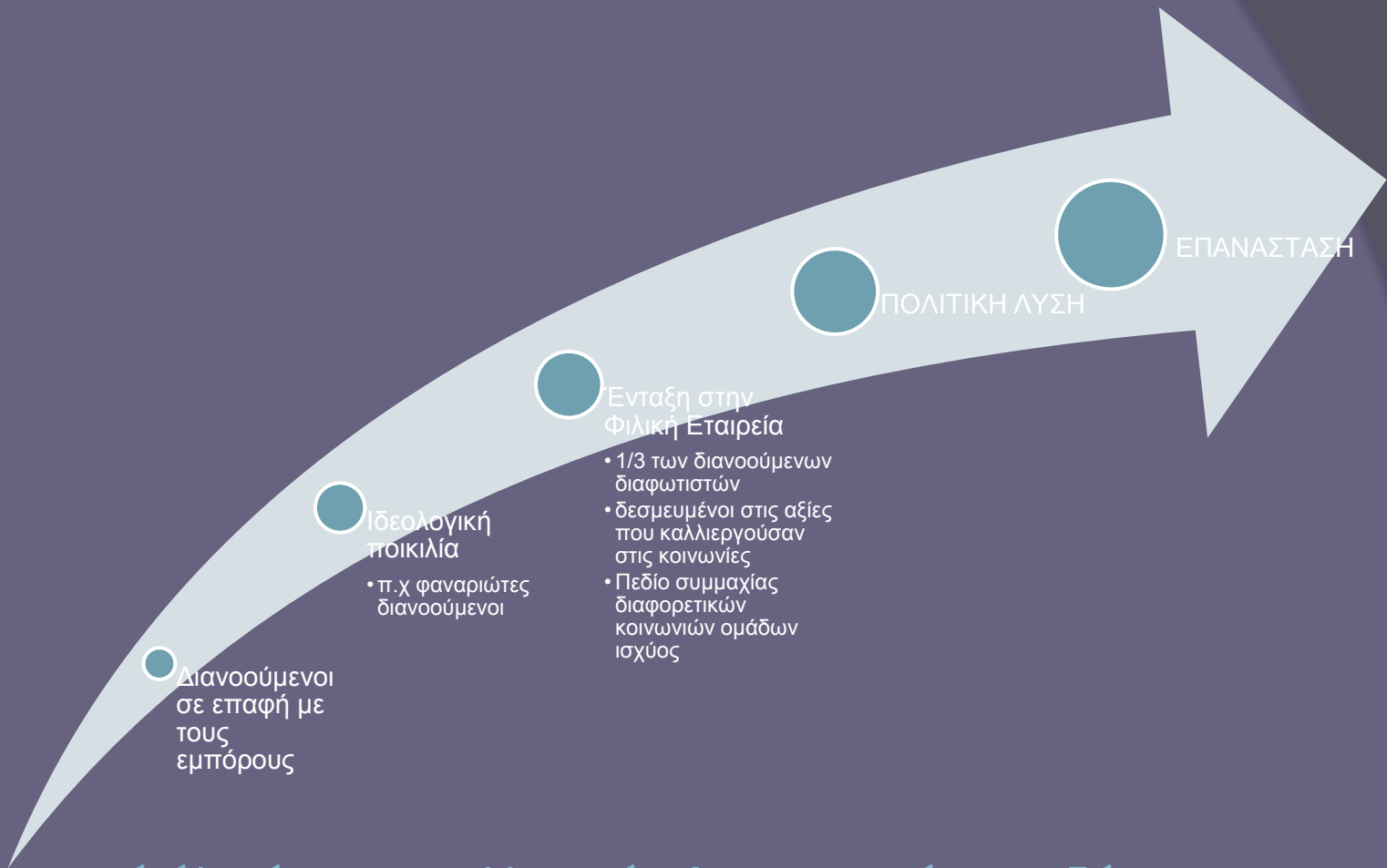
Έλληνες Διανοούμενοι

Καταγωγή: κωμοπόλεις και βλ. κυριαρχία
εμπόρων => παρόλη την ισχυρή αστική
ανάπτυξη!

Κοινωνική προέλευση : στην πλειοψηφία
τους προέρχονται από οικογένειες ήδη
μορφωτικά καλλιεργημένες, αλλά και
από αγροτικές οικογένειες!

Δράση : πολυσχιδής και ακατάπαυστη

Ποιοι νοιώθουν έντονα την ανάγκη να «αλλάξουν» ή
και να «τα αλλάξουν»;

Πάνω από όλα όμως : ο ελληνικός Διαφωτισμός αναδύεται – λειτουργεί – αναπτύσσεται μέσα από τα εμπορικά δίκτυα (αποκτούν ευρωπαϊκά πρότυπα, ευρεία δίκτυα σχέσεων)

- Γιατί μας ενδιαφέρουν τόσο πολύ οι διανοούμενοι; (ιστορικός ναρκισσισμός - εγωκεντρισμός;) → προκάλεσαν ιδεολογικό ρήγμα, αρνήθηκαν το καθεστώς του ραγιά (πάντα στο μυαλό μας το ντοκυμαντέρ, ποιες ήταν οι συνθήκες τότε, (μεσαιωνικά χαρακτηριστικά τοπικών κοινωνιών : θρησκεία, βεβαιότητα, ομοιογένεια, προσωπικές σχέσεις)

«Δεν θα είμαι ευχαριστημένη μέχρι να γίνω τόσο διάσημη όσο ο Θεός», Madonna, Αμερικανίδα Τραγουδίστρια

Έλληνες Έμποροι

- Ερώτημα : αρκεί η απελευθέρωση των περιοχών με επανάσταση;
- Απάντηση : Οι αρχέγονοι θεσμοί οργάνωσης δεν αρκούσαν. → οι επαναστατικές ηγεσίες → συγκρότηση κρατικών θεσμών → x4 (φορολογία, αρχή του Νόμου και Προσωρινή Διοίκηση, στρατός και *****εισαγωγή αντιπροσωπευτικού συστήματος πολιτικής διακυβέρνησης και συνεπαγόμενα πολιτικά δικαιώματα!!!)
- Δικαίωμα ψήφου για κάθε ενήλικο άντρα πολίτη, εκλογές με ελεύθερες λίγο πολύ υποψηφιότητες, στο πλαίσιο ενός απλού και δημοκρατικού εκλογικού συστήματος. Εξέλεξαν τους παραστάτες για τις Εθνοσυνελεύσεις!!!!!!!!!!!!!!

ήταν εκείνοι που μέσα από το εμπόριο «ζούσαν» τον Ευρωπαϊό πολίτη, αλλά : «.... Συνειδητοποιούσαν ότι όσο ψηλά και εάν έφταναν κοινωνικά, όσο ισχυροί και εάν γίνονταν οικονομικά, όσο και εάν διεθνοποιούσαν την οικονομική τους δράση, παρέμεναν ραγιάδες, υποτελείς, έρμαια της βουλευσιαρχικής άσκησης εξουσίας του οθωμανικού κράτους και ασφυκτικά ελεγχόμενοι διοικητικά, ιδεολογικά και εν μέρει οικονομικά από την εκκλησιαστική αριστοκρατία...»

ΛΟΓΙΚΗ

- Να ξεσηκωθούν οι τόποι, να δημιουργήσουν τοπικά πολιτικά όργανα τα οποία και συσσωματώνονταν σε διατοπικά συμβούλια διοίκησης της Επανάστασης

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

- Συγκρότηση Τοπικών Πολιτευμάτων → τοπικά και περιφερειακά επαναστατικά συμβούλια τα οποία έλεγχαν το Πολίτευμα → σταδιακά περιορίζεται η δυναμική τους ενώ ενισχύονται τα κεντρικά πολιτικά όργανα της Επανάστασης → Λέξη κλειδί : συναίνεση μεταξύ των ηγετικών ομάδων
- Εθνοσυνέλευση
- Βουλευτικό και Εκτελεστικό
- Αργότερα : επιλογή του θεσμού του Κυβερνήτη (πρώτος Κυβερνήτης ο Ιωάννης Καποδίστριας)

Το σχέδιο

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

- Είναι μια; → όχι, παίρνει το περιεχόμενο ανάλογα με την ομάδα που εξετάζει κανείς. Π.χ. έμποροι → αντιλαμβάνονται την ελευθερία με την νεωτερική της διάσταση
- Vs κοτζαμπάσηδες → ελευθερία σήμαινε να αποσχιστεί ο τόπος τους μόνο από το οθωμανικό κρατικό πλαίσιο
- Vs αρματολοί → ευκαιρία επαναδιαπραγμάτευσης της θέσης τους στο οθωμανικό σύστημα ισχύος ή και στο αναδυόμενο ελληνικό!

ΑΡΑ ? : με τόση ετερογένεια και προβλήματα τι γίνεται;
→ συγκρότηση πρώτης Εθνοσυνέλευσης, Προσωρινό Πολίτευμα Επιδάυρου, αλλά το κυριότερο → γίνεται εμφύλιος (1824), εθνικό κράτος ή ημι-ανεξάρτητες τοπικές πελοποννησιακές ηγεμονίες υπό την οθωμανική επικυριαρχία; → επικράτηση των πολιτικών και της υποχώρηση της λογικής μιας τοπικιστικής εκμετάλλευσης της επανάστασης προς όφελος ορισμένων ομάδων.

- Οθωμανοί : νόμιζαν ότι πρόκειται για μια ακόμα συνηθισμένη μικρή εξέγερση, ο σουλτάνος είναι απασχολημένος να αντιμετωπίσει τον Αλή Πασά και να διαχειριστεί την κρίση → στην συνέχεια βέβαια θα συνειδητοποιήσει το μέγεθος των εξελίξεων γιαυτό ζητά και την βοήθεια του Μωχάμεντ Άλι της Αιγύπτου.
- Ρωσία : «αναλαμβάνει την προστασία των χριστιανών στα Βαλκάνια»
- Μεγάλη Βρετανία : αναγνωρίζει τους Έλληνες ως εμπόλεμους, αλλά παραμένει ουδέτερη
- Επαναστάτες : προσπαθούν να εκμεταλλευθούν τα γεωπολιτικά ζητήματα τα οποία τίθενται και να τα μετατρέψουν σε διεθνή υποστήριξη των Ελλήνων → ΛΥΣΗ : η στροφή προς τις διεθνείς πολιτικές συμμαχίες. «ΟΠΛΑ» : Φιλελληνισμός (ιδίως μετά την πτώση του Μεσολογγίου) και γεωπολιτικοί ανταγωνισμοί δυνάμεων

ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΙΣ

- 1) η Ελληνική επανάσταση ξεκίνησε από ένα οργανωμένο πολιτικό υποκείμενο (Φιλική Εταιρεία) και οι αυθόρμητες εξεγέρσεις ακολούθησαν
- 2) Η ελευθερία αφορά όλους τους ανθρώπους
- 3) στόχος ήταν να οργανώσει + κατοχυρώσει την ελευθερία πολιτικά στο πλαίσιο ενός ανεξάρτητου κράτους εθνικού τύπου.
- 4) «Συνοπτικά, η Ελληνική Επανάσταση δεν είχε παρά δευτερευόντως χαρακτήρα κοινωνικής ανατροπής, ήταν πρωτίστως μια πολιτική και ιδεολογική φιλελεύθερη επανάσταση.»

ΣΠΟΥΔΑΙΟΤΗΤΑ – μήπως ισχύουν εδώ τα λόγια της Madonna;!

«Οι Έλληνες για να πάνε μπροστά πρέπει να
κοιτάζουν πίσω...»

Δ. Καμπούρογλου (Έλληνας λογοτέχνης)

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Θεματική Ενότητα 4.3

ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Διδάσκων: **Μιχάλης Καλιακάτσος**

‘Ελευθερία και ισότητα’

- Ατομική εργασία της κ. Άννας Μαγνήσαλη.
- Στο πλαίσιο εργαστηρίου με αντικείμενο τις ιδέες και αρχές του κλασσικού φιλελευθερισμού, η εκπαιδευόμενη κ. Άννα Μαγνήσαλη παρουσιάζει τις απόψεις του Τζον Στιούαρτ Μίλλ και της Μαίρης Γούλστοουνκραφτ, βασιζόμενη στην μελέτη του Ντέιβιντ Χελντ με τίτλο ‘Μοντέλα Δημοκρατίας’. Αρχικά, εξετάζει τους τρόπους με τον οποίο οι παραπάνω κλασσικοί εκφραστές του ‘αναπτυξιακού μοντέλου’ δημοκρατίας συλλαμβάνουν θεωρητικά τις σχέσεις αλληλεξάρτησης και συναρμογής της έννοιας της ελευθερίας με αυτήν της ισότητας, καθώς και της σφαίρας της κοινωνίας των πολιτών με αυτήν του κράτους. Κατόπιν, ιχνηλατεί και αναδεικνύει παραστατικά την επικαιρότητα αυτών των ιδεών και τη σημασία τους για την κατανόηση των έμφυλων σχέσεων στα σημερινά κοινωνικοπολιτικά συμφραζόμενα.

Απόψεις των Mary Wollstonecraft, John Stewart Mill για
την ισότητα, η σχέση ισότητας-ελευθερίας, και που
βρισκόμαστε σήμερα.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ & ΙΣΟΤΗΤΑ

Mary Wollstonecraft

- Γεννήθηκε το 1759 και απεβίωσε το 1797 (38 χρόνων).
- Αγγλίδα συγγραφέας, φιλόσοφος & υπερασπιστής των δικαιωμάτων των γυναικών.
- Το έργο της με τίτλο “Vindication of the Rights of Woman” ή «Δικαίωση των δικαιωμάτων της γυναίκας» θεωρείται απ’ τις πιο αξιόλογες πραγματείες της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας
- Οι περισσότεροι ριζοσπαστικοί κύκλοι τότε το αντιμετώπισαν με μεγάλη περιφρόνηση και χλευασμό
- Ο Ντέιβιντ Χέλντ αναφέρει ότι: «Η συμβολή της Mary Wollstonecraft ως κορυφαίας θεωρητικού της αναπτυξιακής δημοκρατίας ακόμη δεν έχει βρει την αναγνώριση που της αξίζει.»

Απόψεις Wollstonecraft

Υποστήριζε ότι: Η ελευθερία είναι συνδεδεμένη με την ισότητα

Ο/Η ενεργός πολίτης συνδέεται:

- i. Με την ελευθερία απ' την φτώχεια
- ii. Με την ελευθερία απ' τον κληρονομικό πλούτο (=κύρος)

Τα συμφέροντα των γυναικών ΔΕΝ υπάγονται σε αυτά των ανδρών (σε αντίθεση με τον Rousseau) καθώς:

- i. Δεν υπάρχει γυναικεία ή ανδρική ταυτότητα συμφερόντων
- ii. Οι γυναίκες θα εξέτασε έπρεπε να βρίσκονται στη δημόσια ζωή (=πολιτικοποίηση)
- iii. Κανείς δεν εις βάθος τη γυναικεία χειραφέτηση για να καταλάβει την άτοπη φύση της

Η γυναικεία χειραφέτηση

- ◉ **Χειραφέτηση:** ανεξαρτητοποίηση, το να γίνει κανείς κύριος της τύχης του, συγκεκριμένα: η απαλλαγή της γυναίκας από κοινωνικούς περιορισμούς & εξαρτήσεις (όπως η ανδρική κυριαρχία).

Η Wollstonecraft υποστήριζε:

1. Οι σχέσεις μεταξύ Γ-Α βασίζονται σε αδικαιολόγητες παραδοχές & άδικους θεσμούς. Περίφημη φράση: «Η ολέθρια πορφύρα, αυτή που κάνει την πρόοδο του πολιτισμού κατάρρα και στρεβλώνει την κατανόηση».
2. Η «υποταγή των Γ» υπονομεύει την προσπάθεια για τελειοποίηση της ανθρώπινης φύσης & την επίτευξη ευτυχίας
3. Το 'αξιοθρήνητο, ανίκανο, ανήμπορο' των γυναικών οφείλεται στην ανατροφή. Όχι σε μειωμένες φυσικές ικανότητες αλλά σε ανεπαρκή παιδεία και λανθάνουσες συνθήκες ζωής. Άρα, αυτό που Γ είναι και αυτό που μπορούν να γίνουν είναι αποτέλεσμα των ανθρώπινων και ιστορικών διευθετήσεων κι όχι των φυσικών διαφορών.
4. Οι Γ ως τότε είχαν ένα και μόνο ένα ιδανικό που αποτελεί διαχρονικά τη μεγαλύτερη δύναμη των γυναικών: «το ιδανικό της θηλυκότητας».

Συνδυαστικά τα παραπάνω τροφοδοτούσαν τον υποβιβασμό των γυναικών.

The Subjection of Women, 1869

«Αναλογιστείτε τι σημαίνει να είναι κανείς αγόρι, να μεγαλώνει και να γίνεται άνδρας πιστεύοντας ότι, χωρίς καμιά δική του αξία και χωρίς να καταβάλει καμία προσπάθεια, ακόμη κι αν είναι το πιο επιπόλαιο και κενό ή το πιο αδαές και απαθές πλάσμα της ανθρωπότητας, είναι ανώτερος, μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκε αρσενικός, από όλες όσες ανήκουν στο μισό της ανθρώπινης φυλής, συμπεριλαμβάνοντας πιθανόν και μερικές των οποίων νιώθει κάθε μέρα ή κάθε ώρα την ανωτερότητα – αλλά ακόμη κι αν η όλη τους συμπεριφορά υπαγορεύεται, από συνήθεια, από την καθοδήγηση μιας γυναίκας, αυτός εξακολουθεί, αν είναι ανόητος, να πιστεύει ότι φυσικά εκείνη δεν είναι και δεν μπορεί να είναι ίση του ως προς την ικανότητα και την κρίση – και αν δεν είναι ανόητος, φέρεται ακόμη χειρότερα – βλέπει ότι εκείνη είναι ανώτερή του και πιστεύει ότι, παρά την ανωτερότητά της, έχει δικαίωμα να τη διατάζει κι εκείνη έχει υποχρέωση να τον υπακούει. Ποιο πρέπει να είναι το αποτέλεσμα από ένα τέτοιο μάθημα;»

John Stewart Mill

Η βασική σύνδεση: δημόσιο-ιδιωτικό

Αυτό που είναι εξαιρετικά σημαντικό στη θέση της Wollstonecraft είναι η βαθιά σύνδεση μεταξύ «δημόσιας» και «ιδιωτικής» σφαίρας:

- ⊙ Δυνατότητα εκπλήρωσης του ρόλου του πολίτη, συμμετοχή στη κυβέρνηση vs. εμπόδια σε αυτή τη δυνατότητα τα οποία είναι βαθιά ριζωμένα στις ανισότιμες σχέσεις των δύο φύλων.
- ⊙ Οι προοδευτικές αλλαγές δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς την αναδιάρθρωση του πεδίου των ιδιωτικών σχέσεων και αντίστροφα.
- ⊙ Η δημόσια αρετή δεν μπορεί να αναπτυχθεί σωστά μέχρι να λήξει «η τυραννία των ανδρών» στο ιδιωτικό κομμάτι διότι «η δημόσια αρετή δεν είναι παρά μια συνάθροιση της ιδιωτικής αρετής»

Επομένως, η χειραφέτηση των γυναικών είναι αποφασιστικός όρος ελευθερίας σε μια ορθολογική και ηθική τάξη.

John Stuart Mill

- Ο John Stuart Mill γεννήθηκε το 1806 και απεβίωσε το 1873 (67 χρονών).
- Βρετανός φιλόσοφος, πολιτικός οικονομολόγος και δημόσιος υπάλληλος.
- Ήταν ένας απ' τους πρωτοπόρους της σύγχρονης φιλελεύθερης δημοκρατικής σκέψης και συνέβαλε στην κοινωνική & πολιτική θεωρία, & την πολιτική οικονομία.
- Τα συμπεράσματα του Mill και οι απόψεις του για την ισότητα ήταν αρκετά τολμηρές για έναν στοχαστή του διαμετρήματός του. Η ασυμβίβαστη επίθεση της *Υποταγής των Γυναικών* ενάντια στην ανδρική κυριαρχία είναι πιθανόν ο λόγος που το βιβλίο αυτό γνώρισε μια σχετική αφάνεια, σε σύγκριση με το «ακαδημαϊκά αποδεκτό» έργο του *Για την Ελευθερία*.
- Ορισμένοι μελετητές υποστηρίζουν ότι η θέση του Mill οφείλει πολλά στη Harriet Taylor, που ήταν για πολλά χρόνια φίλη του και από το 1851 έως το 1858, το έτος του θανάτου της, σύζυγός του.

Η υποταγή των γυναικών

- Ρήξη Mill με κυρίαρχες ανδροκρατικές παραδοχές: οι γυναίκες είναι **ελεύθερα** και **ισότιμα** άτομα.
- Όπως και η Wollstonecraft, πίστευε ότι η υποταγή των γυναικών έχει δημιουργήσει θεμελιακά εμπόδια στην ανθρώπινη βελτίωση γιατί:
 - Υποτιμάται η **σημασία των γυναικών στην ιστορία** – και παράλληλα η υπερτίμηση των έργων ανδρών
 - Ύπαρξη **διαστρεβλωμένης αντίληψης** των ατόμων (Γ-Α) για τις ικανότητές τους
 - Επέρχεται μια μερική και **μονόπλευρη ανάπτυξη του χαρακτήρα των ανδρών** λόγω του **καταμερισμού εργασίας** σύμφωνα με το φύλο (=ανασφάλεια, ανάγκη ανδρικής επιδοκιμασίας)
 - Η ανισότητα ανάμεσα στα φύλα στέρησε την κοινωνία από μια **μεγάλη δεξαμενή ταλέντων**. Γράφει: «Εάν οι γυναίκες μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν ελεύθερα τις ικανότητές τους έχοντας τους ίδιους επαίνους και την ίδια ενθάρρυνση που έχουν οι άνδρες, τότε θα διπλασιαζόταν ο όγκος των πνευματικών ικανοτήτων που διατίθενται για την ανώτερη εξυπηρέτηση της ανθρωπότητας»

Προτάσεις των προαναφερθέντων για ισότητα

- Προκειμένου οι Γ να είναι αποτελεσματικές στη δημόσια και στην ιδιωτική ζωή (πολίτες, σύζυγοι, μητέρες) θα πρέπει πρωτίστως να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους προς τους **ίδιους τους εαυτούς τους ως λογικά όντα**.
- Το σύστημα εκπαίδευσης πρέπει να γίνει **δημόσιο**, να ανοίξουν οι **επαγγελματικές ευκαιρίες** και για τις Γ αλλά να υπάρξει και άμεση **ανάμειξη** των γυναικών στις κυβερνητικές διαδικασίες
- Μόνο η πλήρης **ισότητα**, κατά τον Mill, των δύο φύλων στο νομικό, το πολιτικό και το κοινωνικό πεδίο, μπορεί να δημιουργήσει τους κατάλληλους **όρους** για την ανθρώπινη **ελευθερία και για ένα δημοκρατικό τρόπο ζωής**. [Και η ελευθερία και η δημοκρατία δημιουργούν τη δυνατότητα της «ανθρώπινης υπεροχής».]
- Τα άτομα θα πρέπει να είναι ελεύθερα από πολιτικά και κοινωνικά **κωλύματα**, ώστε να **επιλέγουν** το πώς θα ρυθμίσουν τη ζωή τους – φυσικά με την **προϋπόθεση** ότι οι **επιλογές τους δεν θα «βλάπτουν»** τους άλλους. Πρόβλημα: **υποκειμενικότητα** άποψης.

Σήμερα. Πρόοδος;

Το 2013, στην Έκτακτη έρευνα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (έκτακτο EB 371) 25,556 Ευρωπαίοι ερωτήθηκαν σε ποιες πτυχές δίνει μεγαλύτερη σημασία ένας εργοδότης κατά την πρόσληψη μιας γυναίκας ή ενός άνδρα. Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός ότι τα κριτήρια που επισημαίνονται διαφέρουν ριζικά ανάλογα με το αν η πρόσληψη αφορά έναν άνδρα ή μια γυναίκα. [Eurobarometer 371, 2013]

- ❖ Τα τρία κριτήρια που αναφέρονται με μεγαλύτερη συχνότητα όσον αφορά την πρόσληψη μιας γυναίκας είναι: το κατά πόσον έχει παιδιά (49%), η ευελιξία από άποψη ωραρίου (35%) και το παρουσιαστικό της (33%).
- ❖ Για την πρόσληψη ενός άνδρα, τα τρία κυρίαρχα κριτήρια είναι η επαγγελματική πείρα (40%), το επίπεδο σπουδών (38%) και η ικανότητα μετακίνησης (31%).

Food for Thought

Προβλήματα και ερωτήματα του σήμερα (όσο αφορά την ελευθερία/ισότητα των γυναικών);

1. **Μισθολογικές διακρίσεις** (κι όχι μόνο, κύρος, δύναμη, εξουσία, αντίληψη βλ. σχήμα) → δείχνουν ότι η ανατροφή θέλει αιώνες δουλειά.
2. **Στερεότυπα/καλούπια**: τι προβλήματα αναδύονται; Πως επηρεάζει τις σχέσεις; Την επικοινωνία;
3. **Ισορροπία επαγγελματικής - οικογενειακής ζωής**: παραδοχή της αρχαίας δημοκρατίας: ισότητα = ίση αξία, όλοι είναι εξίσου ικανοί να προωθήσουν το κοινό καλό ενώ παράλληλα υπάρχει σεβασμός στην διαφορετικότητα.
[Μακροοικονομικά/δημοσιονομικά: μήπως και ταυτόχρονη τήρηση ευρωπαϊκών best practices;]
4. **Βία**: Ανδρική υπεροχή; Σωματική ανωτερότητα; Προτάσεις; Πως ανατρέφουμε Γ ή Α;
5. **Ρόλος ΜΜΕ**; Μεσημεριανές εκπομπές; Οι ερωτήσεις ακυρώνουν τις απαντήσεις; Παραδείγματα;

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΠΛΑΤΩΝΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ο περίπατος, η επίσκεψη, το επιτόπιο μάθημα, το θεατρικό αναλόγιο, τα γυρίσματα, η κουβέντα, το πικ-νικ στο πάρκο, η ξενάγηση στον αρχαιολογικό χώρο, ο καφές στο Συνεργατικό Καφενείο, η παρουσίαση στον πολυχώρο γνώσης και πολιτισμού «Πολιτεία» αποτέλεσαν το περιεχόμενο του τελικού μαθήματος κάθε κύκλου εκπαιδευτικών προγραμμάτων για ενήλικους πολίτες. Κάθε εκπαιδευόμενος και κάθε εκπαιδευόμενη πέρασε μία ή περισσότερες φορές, και έκανε ένα ή περισσότερα από τα παραπάνω πράγματα στο χώρο της Ακαδημία Πλάτωνος, έτσι που ελπίζουμε ότι ο χώρος αυτός, όσο και οι αίθουσες της Αιόλου, όσο και τα μπαλκόνια της Κραναού έγιναν λίγο και δικά σας.

Η μακρά πορεία προς το πάρκο...

Η συγκέντρωση...

Οι επιγραφές...

ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ • THE GYMNASIUM

Αμφώρα Γεωμετρικών χρόνων. 8ος αι. π.Χ.
Amphora of the Geometric period. 8th c. BC.

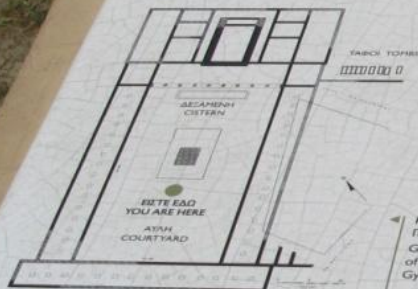
Κεφαλή Διονύσου γενειοφόρου. 8ος αι. π.Χ.
Head of a bearded Dionysos. 8th c. BC.

Κορμός υπερφυσικού μεγέθους ανδρώας αγάλματος. Περὶ το 100 π.Χ.
Torso of a larger-than-life-size male statue. Ca. 100 AD.

Βάθρον στήλης με σκίεφους, ανακατασκευασμένο μετά την Αγγεία. 400-350 π.Χ.
Pedestal of a statue, with relief depicting of a horseman attacking a fallen hoplite. 400-350 BC.

Κάτοψη του Γυμνασίου.
Ground plan of the Gymnasium.

Τον 6ο αι. π.Χ., στο χώρο όπου βρισκόμαστε ιδρύθηκε ένα από τα τρία γυμνάσια της αρχαίας Αθήνας, ενώ περίπου δύο αιώνες αργότερα, το 388 π.Χ., ο Πλάτων εγκατέστησε τη φιλοσοφική σχολή του. Το αρχαίο οικοδόμημα που έχει αποκαλυφθεί εδώ θεωρείται ότι είναι το κεντρικό κτήριο του γυμνασίου, που περιλάμβανε την παλαίστρα. Ήταν δηλαδή χώρος εκγύμνασης και διδασκαλίας. Χρονολογείται όμως σε μία αρκετά μεταγενέστερη εποχή, τον 1ο αι. π.Χ. - 1ο αι. μ.Χ. Στεγάζεται μια μεγάλη (46x23 μ) ορθογώνια αυλή που περιβάλλεται από επιμήλεις κλειστάς χώρους. Στις σειρές από βάσεις που υπάρχουν εδώ στηρίζονταν, σύμφωνα με μία άποψη, τα τραπεζία των μαθητών. Στο άκρο της αυλής μία δεξαμενή εξυπηρετούσε το λουτρό των αθλητών. Ανατολικά, δυτικά και νότια του κτηρίου αυτού έχουν βρεθεί οικοδομήματα ρωμαϊκών χρόνων, ταυτιζόμενα επίσης με τμήμα του γυμνασίου της ίδιας εποχής. Αμέσως ανατολικά του εντοπίστηκε μια σειρά τάφων των ελληνιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

Στο χώρο της ανασκαφής εντοπίστηκαν, μεταξύ άλλων, ένας κορμός αγάλματος υπερφυσικού μεγέθους, ένα βάθρο στήλης με ανάγλυφες παραστάσεις ιππεία που λογχίζει πεσμένο στο έδαφος οπλίτη και μία κεφαλή Διονύσου γενειοφόρου. Αγγεία της Γεωμετρικής εποχής (10ος - 8ος αι. π.Χ.) βρέθηκαν σε βαθύτερα στρώματα.

In the 6th c. BC, one of ancient Athens' three Gymnasia (training grounds) was built in this area, while nearly two centuries later, in 388 BC, Plato founded his philosophical school. The building unearthed here is considered to be the central part of the Gymnasium, which includes the Palaestra (wrestling school). It was therefore an establishment for training and teaching. It dates however to a considerably later period (1st c. BC - 1st c. AD). A large rectangular courtyard, surrounded by long and narrow indoor spaces, is preserved. A row of foundations supported according to a suggestion: tables for the students. At the edge of the court a cistern provided for athletes' bathing requirements. To the east, west, and south of this edifice remains of buildings of the Roman period have been found which are also identified with part of the Gymnasium of this era. Immediately to the east, there are Hellenistic and Roman tombs.

Among other finds, the excavations brought to light a larger than life-size torso of a statue, a stele pedestal with relief depictions of a horseman attacking a fallen hoplite, and the head of a bearded Dionysos. Vases of the Geometric period (10th - 8th c. BC) were discovered at deeper levels.

Στο θεατράκι...

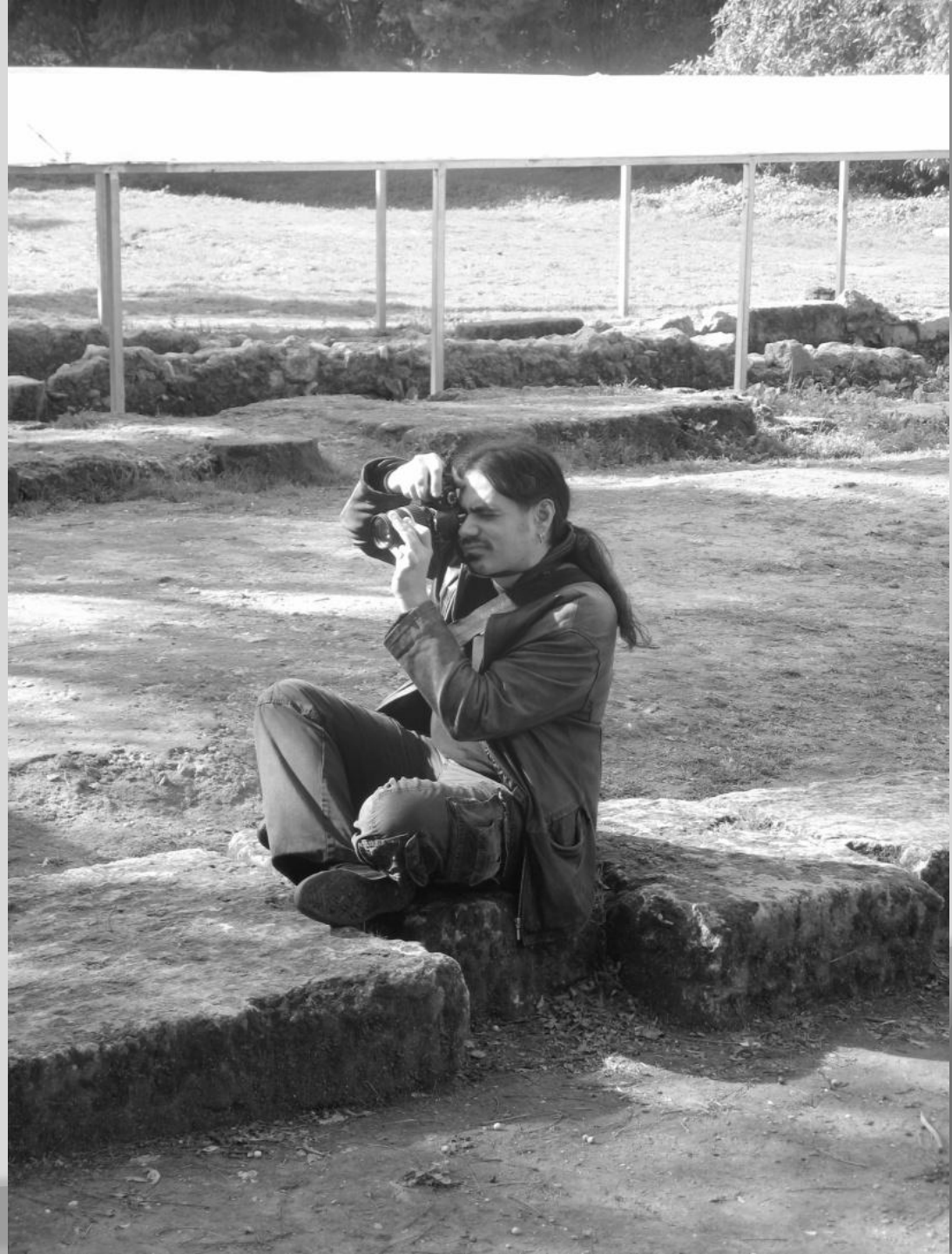

Στην Πολιτεία...

ΤΕΛΕΤΕΣ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΩΝ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Στη διάρκεια των οχτώ (8) κύκλων, που έχουν μέχρι στιγμής διανύσει τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα βραχείας διάρκειας για Ενήλικους Πολίτες, έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς περισσότερες από 7.000 θεματικές ενότητες και έχουν δοθεί παραπάνω από 7.000 πιστοποιητικά παρακολούθησης.

